

**NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE,
OKOLJE IN HRANO**

**LETNO POROČILO ZA LETO 2023
NLZOH**

Letno poročilo Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za leto 2023 so pripravili:

Dr. Andrej Golle, dr.med.,spec.klin.mikrob.
Dr. Boštjan Križanec, univ.dipl.inž.kem.tehnol.
Mag.Marjan Sajko, univ.dipl.inž.kem.tehnol.
Katja Zelenik, dr.vet.med.
Andrej Golmajer, mag.farm.,spec.
Melita Kores, dipl.ekon.,spec.
Jasmina Cvahte,univ.dipl.ekon.
Sebastjan Strmšek, univ.dipl.prav.
Mag. Jasna Koglot, univ.dipl.kem.

Odgovorna oseba:

Dr. Romana Martinčič spec.manag.

Februar 2024, popravek julij 2024

VSEBINA

1	UVOD	11
1.1	UVODNI NAGOVOR PREDSEDNIKACE SVETA NLZOH, S POUĐARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH SVETA JZZ V LETU 2023.....	11
1.2	UVODNI NAGOVOR DIREKTORICE NLZOH, S POUĐARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH DIREKTORJA JZZ V LETU 2023	11
2	OSEBNA IZKAZNICA JZZ	12
2.1	IME	12
2.2	LOGOTIP	12
2.3	SEDEŽ, TELEFON, TELEFAKS, SPLETNA STRAN.....	12
2.4	MATIČNA ŠTEVILKA, IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV, ŠIFRA PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA, ŠTEVILKA TRR	12
2.5	USTANOVITELJ, DATUM USTANOVITVE, VREDNOST KAPITALA	12
2.6	DEJAVNOSTI	12
2.7	ORGANI JZZ	13
3	PREDSTAVITEV JZZ.....	13
3.1	PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA JZZ.....	13
3.2	VODSTVO JZZ.....	16
4	POSLOVNO POROČILO.....	17
4.1	ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	17
4.1.1	ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE JZZ .	17
4.1.2	ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO LETNEGA POROČILA	18
4.1.3	INTERNI AKTI JZZ.....	18
4.2	VIZIJA JZZ.....	20
4.3	POSŁANSTVO JZZ.....	20
4.4	STRATEGIJA JZZ	20
4.5	DOLGOROČNI CILJI JZZ.....	20
4.6	LETNI CILJI JZZ, KI IZHAJAJO IZ DOLGOROČNIH CILJEV.....	23
4.7	OCENA DOSEŽENIH CILJEV	24
4.7.1	REALIZACIJA LETNIH CILJEV	29
4.7.2	REALIZACIJA DELOVNEGA PROGRAMA	31
4.7.3	POSLOVNI IZID	58
4.7.4	NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA	59
4.8	OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLJUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA.....	59
4.8.1	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA.....	59
4.8.2	FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA.....	60

4.8.3	OCENA STROKOVNE UČINKOVITOSTI - KAKOVOSTI IN VARNOSTI	61
4.9	OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	66
4.10	POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI	68
4.11	OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	68
4.12	DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH	69
4.12.1	PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICIH IN PODROČJIH DELA	69
4.12.2	POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH V LETU 2023.....	78
4.12.3	POROČILO O OPRAVLJENIH VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2023.....	79
5	RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2023.....	80
5.1	RAČUNOVODSKO POROČILO - PRILOGE	80
5.2	POJASNILA RAČUNOVODSKEGA POROČILA	80
5.2.1	POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA.....	81
5.2.2	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	92
5.2.3	POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPI SVETA ZAVODA 98	
5.2.4	UGOTAVLJANJE IN RAZPOREJANJE PRESEŽKA V LETU 2023.....	98

KAZALO TABEL

Tabela 1: Seznam internih aktov	18
Tabela 2: Število sekvenciranih sevov na oddelku OMR	25
Tabela 3: Realizacija ciljev kakovosti	29
Tabela 4: Število preizkušanj	31
Tabela 5: Število analiziranih vzorcev kopalne vode, število analiziranih vzorcev pitne vode	41
Tabela 6: Realizacija plana in obseg dela po lokacijah v letu 2023	42
Tabela 7: Število točk po lokacijah za leta 2020 do 2023 in indeksi.....	42
Tabela 8: Skupno število točk po lokacijah brez preiskav na SARS-Cov-2 v obdobju 2019-2023	43
Tabela 9: Število točk po lokacijah za leti 2019 in 2023	43
Tabela 10: Pregled izvedenih aktivnosti – monitoring kakovosti voda in tal	47
Tabela 11: Število vzorčenih zdravil v letu 2023	50
Tabela 12: Število izdanih analiznih izvidov v letu 2023	50
Tabela 13: Izvedene aktivnosti posebne kontrole kakovosti zdravil v letu 2023	51
Tabela 14: Število vzorčenih oz. analiziranih zdravil v sklopu sodelovanja z EDQM v letu 2023.....	51
Tabela 15: Projekti 2023.....	51
Tabela 16: EU projekti 2023	53
Tabela 17: Poslovni izid po letih v EUR.....	58
Tabela 18: Finančni kazalniki poslovanja v skladu s Splošnim dogovorom	60
Tabela 19: Število zaposlenih po organizacijskih enotah NLZOH.....	70
Tabela 20: Število zaposlenih po centrih glede na stopnjo izobrazbe na dan 31.12.2023	70
Tabela 21: Število zaposlenih po plačnih podskupinah in TR na dan 31. 12. 2023	71
Tabela 22: Strokovna praksa študentov in dijakov po organizacijskih enotah in lokacijah v letu 2023 73	
Tabela 23: Število dni strokovnih usposabljanj v letu 2023	74
Tabela 24: Pripravniki na dan 31. 12. 2023 po delovnih mestih	76
Tabela 25: Izvedena Javna naročila	76
Tabela 26: Razveljavljena javna naročila	78
Tabela 27: Javna naročila v teku.....	78
Tabela 28: Pregled investicijskih vlaganj po organizacijskih enota v letu 2023	79
Tabela 29: Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003) v EUR (brez centov)	81
Tabela 30: Neopredmetena osnovna sredstva brez sedanje vrednosti v EUR (brez centov)	81
Tabela 31: Konti skupine 02 in 03 – Nepremičnine (AOP 004 in 005) v EUR (brez centov)	81
Tabela 32: Zgradbe v EUR (brez centov)	82
Tabela 33: Funkcionalna zemljišča k zgradbam v EUR (brez centov)	83
Tabela 34: Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007) v EUR (brez centov)	83

Tabela 35: Opredmetena osnovna sredstva brez sedajnje vrednosti v EUR (brez centov)	84
Tabela 36: Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008) v EUR (brez centov)	85
Tabela 37: Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010) v EUR (brez centov).....	85
Tabela 38: Stanje odprtih terjatev po starosti v EUR (brez centov)	86
Tabela 39: Popravek vrednosti oblikovan v letu 2023 za terjatve starejše od 365 dni v EUR (brez centov)	87
Tabela 40: Deset največjih stanj kratkoročnih terjatev po partnerjih v EUR (brez centov)	87
Tabela 41: Največja stanja kratkoročnih terjatev do uporabnikov EKN v EUR (brez centov)	87
Tabela 42: Konti skupine 17 - Druge kratkoročne terjatve (AOP 020) v EUR (brez centov).....	88
Tabela 43: Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitev (AOP 022) v EUR (brez centov)	88
Tabela 44: Zaloge v EUR (brez centov)	89
Tabela 45: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v EUR (brez centov)	89
Tabela 46: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN v EUR (brez centov)	90
Tabela 47: Dolgoročne donacije za nadomeščanje stroškov amortizacije v EUR (brez centov).....	91
Tabela 48: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v EUR (brez centov).....	91
Tabela 49: Konti podskupine 981- obveznosti za dolgoročne finančne naložbe v EUR (brez centov). 91	
Tabela 50: Konti skupine 985 presežek prihodkov nad odhodki v EUR (brez centov)	92
Tabela 51: Prihodki v EUR (brez centov)	92
Tabela 52: Odhodki v EUR (brez centov)	93
Tabela 53: Izvajalci zdravstvenih storitev v EUR (brez centov)	94
Tabela 54: Izvajalci nezdravstvenih storitev v EUR (brez centov)	94
Tabela 55: Poslovni izid glede na vrsto dejavnosti v EUR (brez centov)	97

SEZNAM OKRAJŠAV, UPORABLJENIH V DOKUMENTU

AMR	odpornost mikrobov proti zdravilom
ARIS	Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BrO3	bromat
CAP	standard skupnega alarmnega protokola (Common Alerting Protocol)
CASP	usklajeno delovanje za varnost izdelkov (Coordinated activities on the safety of products)
CEN-CENELEC	evropski odbor za standardizacijo (European Committee for Standardization)
CKA	center za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja
CIO2	klor dioksid
CIO3	klorat
CMA	center za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja
CMM	center za medicinsko mikrobiologijo
COVID	koronavirusna bolezen 2019
COZ	center za okolje in zdravje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
CRP	ciljni raziskovalni program
ČN	čistilne naprave
DDD	dezinfekcija, dezinfekcija in deratizacija
DDPO	davek od dobička pravnih oseb
DDV	davek na dodano vrednost
DWD	direktiva o pitni vodi (The Drinking Water Directive)
EAN	evropska aeroalergena mreža (European Aeroallergen Network)
EARS-NET	Evropska mreža za nadzor protimikrobne odpornosti (European Antimicrobial Resistance Surveillance Network)
EBIT	razširjen celotni poslovni izid (Earnings Before Interest and Taxes)
EBITDA	celotni poslovni izid, povečan za amortizacijo in odhodke za obresti (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)
ECDC	Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (European Center for Disease Prevention and Control)
EDQM	Evropski direktorat za kakovost zdravil (European Directorate for the Quality of Medicines)
EFSA	Evropska agencija za varnost hrane (European Food Safety Authority)
EKN	enotni kontni načrt
EMA	Evropska agencija za zdravila (European Medicines Agency)
EMCDDA	Evropski center za droge in odvisnosti od drog (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)
ESCDI	Inštitut za okolje, podnebje in trajnostni razvoj (Environment Climate and Sustainable Development Institute)
EU	Evropska unija
EU-CEG	Skupna vstopna točka EU (The EU Common Entry Gate)
EUMETNET	Evropska mreža nacionalnih meteoroloških in hidroloških organov
EUR	evro
EURL	Referenčni laboratoriji EU (European Union Reference Laboratories)
EUTF	EU skrbniški sklad (Emergency Trust Fund)
FIC	prva identifikacija v državi (First Identification in Country)
FIE	prva identifikacija v Evropi (First Identification in Europe)
GC-MS	plinski kromatograf z masnim analizatorjem

GEON	Evropska mreža uradnih kontrolnih laboratorijev (General European OMCL Network)
GMP	dobra proizvodna oziroma laboratorijska praksa (Good Manufacturing Practice)
HACCP	analiza tveganja in ugotavljanja kritičnih kontrolnih točk (Hazard Analysis Critical Control Point)
HAT	hemaglutinacijski testi (Haemagglutination test)
HBM	biomonitoring ljudi (Human BioMonitoring)
HERA	Evropski organ za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (Health Emergency Preparedness and Response Authority)
HIV	virus človeške imunske pomanjkljivosti (Human Immunodeficiency Virus)
HPLC-DAD	tekočinski kromatograf visoke ločljivosti z DAD analizatorjem
IMI	Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo
IPO	izkaz prihodkov in odhodkov
IS	informacijski sistem
IVMPs	imunološka veterinarska zdravila (Immunological Veterinary Medical Products)
JATC	projekt skupna akcija za kontrolo tobaka (Joint Action on Tobacco Control)
JAZMP	Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke
JN	javno naročilo
JZOT	javno zdravstveno okoljski tim
JZZ	javni zdravstveni zavod
KOBO	Komisija za obvladovanje in preprečevanje bolnišničnih okužb
LC-MS-QTOF	tekočinski kromatograf z masnim analizatorjem na osnovi časa preleta ionov
LIMS	laboratorijski informacijski sistem
LN	lokacijski načrt
LSD	dietilamid lizergične kisline (Lysergsäure-diethylamid)
MDMA	3,4 metilendioksimetamfetamin
MEEL	mobilna enota z ekološkim laboratorijem
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOL	Mestna občina Ljubljana
MPV	monitoring pitne vode
MSS	študije o nadzoru trga (Market Surveillance Studies)
MST	določanje vira onesnaženja s pomočjo mikrobov (Microbial Source Tracking)
MZ	Ministrstvo za zdravje
NB	priglašeni nacionalni organi (National Bodies)
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NNFJ	izjava o oceni notranjena nadzora javnih financ
NPHI	Nacionalni inštitut za javno zdravje Madžarske
NPS	nove psihoaktivne snovi
NRL	nacionalni referenčni laboratoriji (National Reference Laboratories)
OBPR	Uradni protokol za pregled serij (Official Batch Protocol Review)
OCABR	Uradni nadzorni organ za izdajo serije (Official Control Authority Batch Release)
OE	organizacijska enota
OJM	oddelek za javnozdravstveno mikrobiologijo
OLN	občinski lokacijski načrt
OMM	oddelek za medicinsko mikrobiologijo
OMR	oddelek za mikrobiološke raziskave
ONT	tehnologija Oxford Nanopore (Oxford Nanopore Technologies)
OP NOZ	operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt

OS	osnovno sredstvo
OT	ocena tveganja
PAH	policiklični aromatski ogljikovodiki
PARC	Partnerstvo za oceno tveganja zaradi kemikalij (Partnership for the Assessment of Risk from Chemicals)
PCR	verižna reakcija s polimerazo (Poymerase Chain Reaction)
PM10	prašni delci manjši od 10 mikro metrov (Particulate Matter 10)
PTS	primerjalne študije (Proficiency Test Studies)
PVO	presoja vplivov na okolje
PZI	projektna dokumentacija za izvedbo gradnje
RAPEX	sistem hitrega obveščanja o nevarnih neprehhranskih proizvodih (Rapid Alert System for Dangerous Non-food Products)
RASFF	sistem hitrega obveščanja za hrano in krmo (Rapid Alert System for Food and Feed)
REACH	Uredba za registracijo, evalvacijo, avtorizacijo in omejevanje kemikalij
RCERO	regijski center za ravnanje z odpdk
R-PAS	opozorilni sistem za ambrozijo (Rorschach Performance Assessment System)
RS	Republika Slovenija
RT-PCR	obratna trnskripcija in verižna reakcija s polimerazo (Reverse Transcription Poymerase Chain Reaction)
SA	Slovenska akreditacija
SAO	strokovno administreativna ocena
SB	splošna bolnišnica
SHEER	projekt ocene tveganj, ki jih povzroča raziskovanje in izkoriščanje plina iz skrilavca (Shale gas Exploration and Exploitation included Risks)
SIQ	Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje
SKUOPZ	Slovenska komisija za ugotavljanje občutljivosti za protimikrobna zdravila
SLOSEQ	projekt Konsolidacija in integracija sekvenciranja celotnega genoma v rutinski monitoring v Sloveniji
SMD	Slovensko mikrobiološko društvo
SN	sistemsko navodilo
SP	sistemski postopek
SPF	faktor zaščite pred soncem (Sun Protection Factor)
SSL	skupne službe lokacij
SSS	skupne strokovne službe
THM	trihalometan
TiO2	titanov dioksid
TOC	celokupni organski ogljik (Total Organic Carbon)
TRR	transakcijski račun
UKC	Univerzitetni klinični center
UKL	uradni kontrolni laboratorij
UN	ureditveni načrt
UVHVVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VOB	večkratno odporne bakterije
VP	vodstveni pregled
VZD	varnost in zdravje pri delu
WGS	sekvenciranjem celotnih genomov (Whole Genome Sequencing)
WHO	Svetovna zdravstvena organizacija (World Health Organization)
ZAG	Zavod za gradbeništvo Slovenije
ZIRS	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
ZLD	Zakon o lekarniški dejavnosti

ZN	zazidalni načrt
ZNB	Zakon o nalezljivih boleznih
ZOUTPI	Zakon o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
ZZDej	Zakon o zdravstveni dejavnosti
ZZdr	Zakon o zdravilih
ZZPri	Zakon o zaščiti prijaviteljev
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

1.1 UVODNI NAGOVOR PREDSEDNIKACE SVETA NLZOH, S POUĐARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH SVETA JZZ V LETU 2023

Spet smo zaokrožili leto in pred nami je letno poročilo Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za leto 2023. Leto 2023 je bilo zaznamovano s številnimi izzivi in priložnostmi, ki so nas spodbudile k še večji zavzetosti in inovativnosti pri uresničevanju naše vizije zdravega, varnega in trajnostnega okolja za vse.

V preteklem letu smo se soočali z različnimi izzivi, med katerimi so izstopale spremembe v sestavi sveta zavoda. Prav tako smo intenzivno obravnavali problematiko nepremičnine za opravljanje dejavnosti NLZOH v Celju, kar je zahtevalo našo precejšnjo pozornost in zavzetost.

V letu 2023 smo sprejeli finančni načrt kot podlago za uspešno poslovanje in izvajanje poslovnih procesov ter statut, ki smo ga posredovali v soglasje ustanovitelju. Svet zavoda je sproti spremljal poslovanje NLZOH in skrbel za transparentnost ter učinkovitost in uspešnost dela. Potrdili smo tudi nove, višje cenike storitev, ki so ključnega pomena za naše stranke in partnerje ter nenazadnje tudi za boljše poslovanje v prihodnosti.

V letu 2023 smo pripravili razpis za direktorja in strokovnega direktorja ter ju izbrali in potrdili. Glede na poslabšanje rezultata poslovanja, smo naročili izvedbo zunanje revizije z namenom pregleda procesa nabave in poslovanja s specifičnim materialom, kar je izraz naše zavezanosti k transparentnosti in integriteti. Prav tako smo sprejeli osnutek sanacijskega programa, ki nas usmerja k trajnostnemu razvoju in učinkovitemu upravljanju sredstev ter nenazadnje tudi k izboljšanju poslovnega rezultata.

Ob tej priliki bi se zahvalila vsem zaposlenim za njihov trud, predanost in strokovnost pri izvajanju dejavnosti. Prav tako se zahvaljujem našim partnerjem, ki so sodelovali z nami pri soustvarjanju rešitev za skupno dobro ter članom Sveta zavoda za usklajeno sodelovanje. Skupaj smo gradili mostove med znanostjo, industrijo in družbo ter si prizadevali za boljši jutri.

Verjamem, da bomo tudi v prihodnosti sledili pozitivnim spremembam v našem okolju ter soustvarjali drugačno, boljše okolje.

Predsednica Sveta zavoda NLZOH
Mag. Simona Potočnik, univ.dipl.ekon.

1.2 UVODNI NAGOVOR DIREKTORICE NLZOH, S POUĐARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH DIREKTORJA JZZ V LETU 2023

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano je v letu 2023 praznoval častitljivih 100 let svojega delovanja ter 10. obletnico združitve regionalnih laboratorijev v enovit nacionalen laboratorij. V tem času je NLZOH postal največji slovenski javnozdravstveni laboratorij. Skrb za varovanje okolja ter javnozdravstveno problematiko mu daje status priznane, strokovne, neodvisne in ugledne ustanove. Z vidika delovanja in poslovanja Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano bi lahko rekli, da je leto 2023 precej ambivalentno obarvano. Po eni strani je popolna umiritev SARS-Cov-2 pandemije prispevala k olajšanju, saj laboratorij ni več deloval pod nenehnimi pritiski, po drugi strani pa je gromozanski upad covid testiranj povzročil velik padec realiziranih prihodkov, ki pa mu odhodki niso sledili v enakovrednem obsegu. Posledica je velik presežek odhodkov nad prihodki v višini 6.015.266 EUR. V tem letu pa se je poslabšala tudi likvidnostna situacija. Zaradi negativnega polletnega poslovnega rezultata je bil pripravljen Sanacijski načrt, ki smo ga pričeli izvajati v mesecu septembru. Sanacijski načrt s svojimi ukrepi predvideva zaključek poslovne sanacije NLZOH v letu 2024, v letu 2023 pa je predvidel dobrih 8 mio EUR minusa. Precej rezultatov so dali ukrepi s hitrim učinkovanjem že v

letu 2023 saj nam je uspelo zaustaviti trend nastajanja milijona izgube na mesec. Tudi skrb za ustrezno likvidnost sredstev v tem obdobju je pripomogla, da smo zmogli poslovanje brez najemanja kreditov. Poslovni rezultat je bil konec leta v primerjavi s polletjem boljši. Vse omenjeno nam daje voljo in energijo, da začrtano izpeljemo oz. zaključimo z naslednjim letom.

dr. Romana Martinčič, spec. manag.
direktorica

2 OSEBNA IZKAZNICA JZZ

2.1 IME

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO - NLZOH
NATIONAL LABORATORY OF HEALTH, ENVIRONMENT AND FOOD

2.2 LOGOTIP

**NACIONALNI LABORATORIJ ZA
ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO**

2.3 SEDEŽ, TELEFON, TELEFAKS, SPLETNA STRAN

SEDEŽ: Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor
TELEFON, FAX: 02 45 00 100, 02 45 00 225
SPLETNA STRAN: www.nlzoh.si

2.4 MATIČNA ŠTEVILKA, IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV, ŠIFRA PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA, ŠTEVILKA TRR

MATIČNA ŠTEVILKA: 6489087000
DAVČNA ŠTEVILKA: SI19651295
ŠIFRA UPORABNIKA: 92274
ŠTEVILKA TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA: SI5601100-6000043285

2.5 USTANOVITELJ, DATUM USTANOVITVE, VREDNOST KAPITALA

USTANOVITELJ: Vlada Republike Slovenije
DATUM USTANOVITVE: 25. 07. 2013

2.6 DEJAVNOSTI

Področja dela NLZOH, ki jih opredeljuje Zakon o zdravstveni dejavnosti v 23. c členu (ZZDej-2) in jih opravljamo v okviru javne službe so:

- izvajanje mikrobioloških preizkušanj na področju medicinske mikrobiologije za potrebe izvajalcev zdravstvene dejavnosti;
- vzpostavitev in vzdrževanje zbirke izolatov patogenih mikroorganizmov za namen epidemioloških raziskav;

- sodelovanje pri pripravi in usklajevanju programov spremljanja (monitoringov) nacionalnega pomena ter programov vzorčenj in preskušanj v okviru inšpekcijskega in notranjega nadzora za druge naročnike, na področju vod, živil, materialov in izdelkov namenjenih za stik z živili, nalezljivih bolezni, kozmetike, igrač, izdelkov splošne varnosti, alkohola, tobaka, biocidov, kemikalij, fitofarmaceutskih sredstev, tal, zraka, bioloških sistemov, bivalnega okolja in drugih področij v skladu s posebnimi predpisi;
- izvajanje vzorčenj in laboratorijskih preskušanj v okviru programov spremljanja (monitoringov) nacionalnega pomena ter izvajanje laboratorijskih preskušanj vzorcev, odvzetih v okviru programov inšpekcijskega in notranjega nadzora za druge naročnike, vključno s pripravo poročil;
- izdelovanje ocen skladnosti, varnosti in ocen tveganja za vzorce iz prejšnje alineje;
- izvajanje nalog nacionalnih referenčnih laboratorijev, ki vključujejo uvajanje, validacijo in akreditacijo novih metod preskušanj ter vzdrževanje referenčnih sevov in materialov;
- sodelovanje z NIJZ in posredovanje podatkov za potrebe izvajanja nalog iz 23. a člena ZZDej-J;
- sodelovanje v delovnih telesih uradnih institucij na nacionalni ravni, na ravni Evropske unije in na mednarodni ravni;
- sodelovanje pri celovitem ocenjevanju varnosti in tveganj na stičnih območjih bivalnega okolja in drugih uporabnikov prostora;
- izvajanje dejavnosti mobilne ekološke enote na področju okolja za primere možnih okoljskih tveganj;
- zagotavljanje strokovne podpore pristojnim ministrstvom in inšpektoratom;
- strokovna podpora v postopkih presoj vplivov okolja na zdravje v skladu s posebnimi predpisi;
- sodelovanje pri razvojnem in strokovnem delovanju na področju okoljsko-zdravstvenega informacijskega sistema;
- obveščanje in osveščanje javnosti ter poročanje v skladu s posebnimi predpisi;
- pedagoško, znanstveno raziskovalno in izobraževalno delo na področju dejavnosti NLZOH.

Uradni kontrolni laboratorij za kontrolo kakovosti zdravil deluje v skladu z Zakonom o zdravilih (ZZdr-2, Uradni list RS, št. 17/14) in izvaja uradne kontrole kakovosti zdravil navedene v 1. odstavku 154. člena ZZdr-2: redne kontrole kakovosti zdravil, izredne kontrole kakovosti zdravil, posebne kontrole kakovosti zdravil in kontrole kakovosti zdravil v okviru postopka za pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom ali paralelno uvoženim zdravilom.

2.7 ORGANI JZZ

ORGANI ZAVODA:

- svet zavoda
- direktor zavoda
- strokovni direktor zavoda
- strokovni svet zavoda

3 PREDSTAVITEV JZZ

3.1 PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA JZZ

Zavod s sedežem v Mariboru opravlja svoje dejavnosti na več lokacijah, in sicer:

- Maribor, Prvomajska ulica 1
- Maribor, Ljubljanska ulica 5
- Maribor, Zagrebška cesta 20
- Celje, Ipavčeva 18, Gregorčičeva 5 in 5a
- Brežice, Černelčeva cesta 15,
- Koper, Vojkovo nabrežje 10, Verdijeva 11

- Kranj, Gosposvetska ulica 12
- Ljubljana, Zaloška 29, Grablovičeva 44, Bohoričeva 15, Ptujška ulica 21
- Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2b
- Nova Gorica, Vipavska cesta 13, Rožna Dolina
- Novo mesto, Mej vrti 5, Dalmatinova ulica 2 in 3
- Slovenska Bistrica, Ulica Borisa Vinterja 2
- Ravne na Koroškem, Ob Suhi 5
- Hrastnik, Novi dom 11

NLZOH deluje v organizacijski obliki, ki je bila v osnovi vzpostavljena z ustanovitvijo enovitega zavoda pred dobrimi desetimi leti. V svoji sestavi imamo naslednje krovne organizacijske enote, v nadaljevanju centre:

- center za okolje in zdravje;
- center za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja;
- center za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja;
- center za medicinsko mikrobiologijo;
- uradni kontrolni laboratorij za kakovost zdravil;
- skupne strokovne službe zavoda.

Organizacijska struktura NLZOH je predstavljena v organigramu na naslednji strani poročila. Delitev centrov na oddelke, službe, enote in laboratorije je opredeljena v Pravilniku o notranji organizaciji Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano.

Področja dela centrov predstavljajo zaokrožena ključna vsebinska strokovna področja dejavnosti NLZOH in jih vodijo predstojniki. Oddelki, službe, enote in laboratoriji so zaokrožene delovne enote, ki izvršujejo konkretna dela in naloge na določenem delovnem področju. Zaposleni poleg svojih določenih strokovnih nalog opravljajo še znanstvenoraziskovalno, razvojno in pedagoško delo.

Posebna organizacijska enota so skupne strokovne službe zavoda, ki opravljajo dejavnosti skupnega pomena. Združujejo pravno kadrovske službe, tehnično službo, finančno računovodsko službo, službo za informatiko, službo za odnose z javnostmi, službo za prodajo in trženje, projektno pisarno in skupne službe lokacij, ki izvajajo naslednje naloge:

- upravljanje in razvoj kadrov, pravno organizacijske zadeve, administrativna in tehnična podpora, dela in naloge tajništva, arhiviranje dokumentov in ostale splošne zadeve;
- finančno računovodske zadeve, plansko analitska dela, javna naročila, nabava sredstev za delo;
- nabava, vzdrževanje, investicije, varnost pri delu;
- sistemska administracija, informacijska varnost;
- promocijske in marketinške dejavnosti;
- tehnično administrativna podpora dejavnosti projektov.

V NLZOH zagotavljamo storitve na področju medicinske mikrobiologije, mikrobiološke in kemijske analitike živil, vod in drugih vzorcev okolja ter vse meritve stanja v okolju (zrak, emisije snovi, hrup, odpadki...), pripravljamo ocene skladnosti, ocene tveganja in ocene varnosti. Ocenjujemo vplive posegov na okolje in na zdravje ljudi, zagotavljamo uradni nadzor nad kakovostjo zdravil v državi, svetujemo, izobražujemo in obveščamo javnost iz področja naših dejavnosti. Izvajamo tudi storitve dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije. Pri delu smo zavezani politiki in strategijam kakovosti. Organizacijska struktura je procesno naravnana.

Posebno pozornost pri vodenju zavoda vodstvo namenja človeškemu virom. Skrbimo za strokovni razvoj zaposlenih in izboljšanje njihovih kompetenc z nenehnim ciljnimi usposabljanjem. Skrbimo za zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev zaposlenim. Skrb za pazljiv odnos do okolja s preventivnim delovanjem na področjih, kjer bi naša dejavnost lahko imela okolju neprijazne ali škodljive učinke, je naša stalnica.

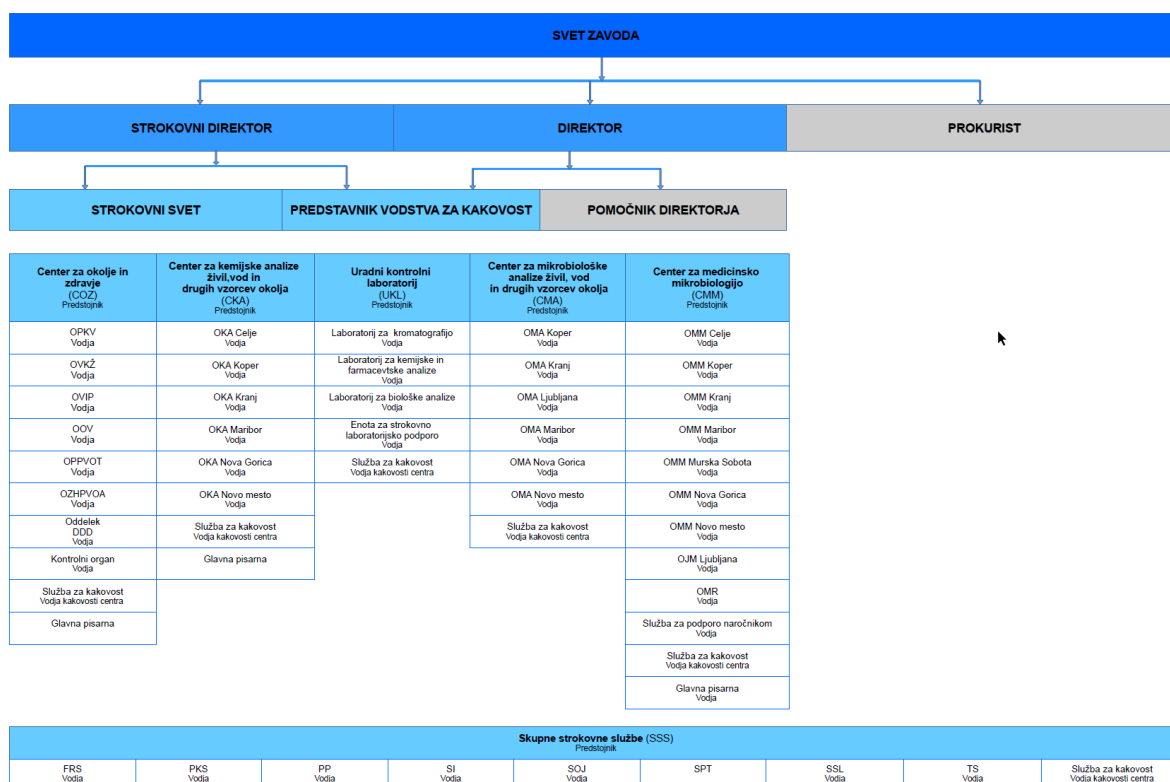
Smo družbeno odgovorni. Z ukrepi v okviru certifikata Družini prijazno podjetje omogočamo svojim zaposlenim lažje usklajevanje službenih obveznosti in družinskega življenja. Smo člani mreže družbeno odgovornih podjetij v državi.

V letu 2017 smo pripravili strateške usmeritve nadaljnjega strokovnega ter poslovnega razvoja zavoda in njegovih dejavnosti za prihodnje srednjeročno obdobje. Ministrstvo za zdravje je v Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015–2025 sicer načrtovalo sprejetje Strategije razvoja dejavnosti javnega zdravja do leta 2025, vendar ni določilo časovnih zavez ter na ravni države predvidenega dokumenta še nimamo.

Pri razvoju je naš globalni cilj doseči najvišjo stopnjo strokovnega in organizacijskega razvoja in usposobljenosti za izvajanje najzahtevnejših nalog na področju ugotavljanja izpostavljenosti posameznih skupin prebivalstva škodljivim dejavnikom okolja, vključno z načrtovanjem in pripravo ukrepov za ohranjanje in izboljšanje zdravja prebivalstva. Na področju javnozdravstvene in diagnostične medicinske mikrobiologije si še vedno aktivno prizadevamo za sistemsko ureditev mreže izvajalcev mikrobiološke dejavnosti in ureditev naročanja mikrobioloških preiskav v državi (odprava javnega naročanja medicinskih mikrobioloških analiz za izvajalce zdravstvene dejavnosti).

NLZOH ima sprejeti strateški dokument Program razvoja NLZOH 2017-2021, opredeljeno poslanstvo in vizijo, temeljne vrednote, strateške usmeritve in cilje ter aktivnosti za njihovo uresničevanje. Uresničevanje programa smo podaljšali v leto 2023. Program razvoja opredeljuje temelje razvoja vseh področij dela zavoda, izboljševanje delovnih procesov in vodenje poslovnih sprememb. Temeljni cilji programa so uresničevanje začrtanih strateških ciljev ter ohranjanje in krepitev visoke kakovosti storitev, ekonomske stabilnosti zavoda ter varnosti naših zaposlenih.

Slika 1: Organigram

3.2 VODSTVO JZZ

Zavod vodita direktor in strokovni direktor zavoda. Direktor zavoda kot poslovodni organ zastopa in predstavlja zavod, v okviru pooblastil, ki jih ima zavod v pravnem prometu. V odsotnosti direktorja zavod zastopa eden od drugih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki ga pooblasti direktor. Vršilcu dolžnosti direktorja, mag. Emilu Žerjalu je mandat iztekel 24. 7. 2023, zato je svet zavoda na 10. redni seji, dne 6. 6. 2023 za mandatno dobo 4 leta, ki je pričela teči z dnem 25. 7. 2023, imenoval direktorico, dr. Romano Martinčič, spec. manag.

Strokovni direktor zavoda vodi, usklajuje in odgovarja za strokovno dejavnost zavoda. Svet zavoda je na prvi redni seji, 24. 10. 2023, z dnem 31. 10. 2023 predčasno razrešil vršilko dolžnosti strokovnega direktorja, Vesno Viher Hrženjak, dr. med. spec. in za vršilca dolžnosti strokovnega direktorja, do imenovanja strokovnega direktorja oz. najdlje do 31. 10. 2024, v obsegu 20% oz. 8 ur na teden, imenoval dr. Andreja Golleta, dr. med. spec.

Poleg direktorja in strokovnega direktorja zavoda sta organa zavoda še svet zavoda in strokovni svet zavoda.

Svet zavoda je organ upravljanja zavoda. Sestavlja ga sedem članov, od tega štirje predstavniki ustanovitelja, en predstavnik delavcev zavoda, en predstavnik zavarovancev in en predstavnik uporabnikov. Mandat članov sveta zavoda traja 4 leta. Vlada RS je imenovala člane sveta zavoda s sklepom št. 01414-9/2022/12 z dne 30. 8. 2023, predstavnik delavcev pa je bil izvoljen na volitvah dne 16. 2. 2023. Novi svet zavoda se je konstituiral na seji 28. 9. 2023 za mandatno obdobje štirih let v naslednji sestavi:

- mag. Simona Potočnik, predsednica sveta zavoda, predstavnica ustanovitelja;
- dr. Ivan Eržen, predstavnik ustanovitelja;
- dr. Bruno Nikolič, predstavnik ustanovitelja;
- Metka Petek Uhan, predstavnica ustanovitelja;
- mag. Alenka Sintič, predstavnica zavarovancev;
- mag. Klara Mihaldinec, predstavnica uporabnikov;
- dr. Mojca Durjava, podpredsednica sveta zavoda, predstavnica delavcev.

Strokovni svet zavoda je kolegijski strokovni organ, ki načrtuje, obravnava in usmerja strokovne dejavnosti zavoda. Strokovni svet zavoda odloča o strokovnih vprašanjih v skladu s pooblastili, določenimi v statutu in v skladu z ekonomskimi možnostmi zavoda. Strokovni svet sestavljajo strokovni direktor zavoda, ki ga tudi vodi, predstavnik vodstva za kakovost, predstojniki organizacijskih enot iz osnovne dejavnosti zavoda in drugi strokovnjaki s posameznih strokovnih področij, za katere tako določi strokovni direktor zavoda.

Vodilna delovna mesta v zavodu, kjer vodenje predstavlja pretežni del nalog, so: vodje organizacijskih enot zavoda ter predstavnik vodstva za kakovost v zavodu. Vodilne delavce imenuje direktor zavoda izmed javnih uslužbencev v zavodu s sklepom za čas trajanja vsakokratnega mandata direktorja zavoda.

Vsi procesi vodenja v zavodu so podrobno opredeljeni v Poslovniku kakovosti NLZOH. Najvišje vodstvo je s podrobno analizo dejanskega stanja, z analizo potreb in pričakovanj deležnikov, analizo zunanjega okolja in analizo notranjega okolja določilo smeri razvoja, vizijo zavoda ter politiko kakovosti. Začrtali smo strateške usmeritve in določili strateške cilje, ki jih prenašamo na nižji hierarhični nivo vodenja.

Vodstvo NLZOH zagotavlja svojo zavezanost za vse vzpostavljene sisteme vodenja, njihov razvoj in nenehno izboljševanje. Svojo zavezanost dokazujemo:

- s seznanjanjem zaposlenih NLZOH o zahtevah odjemalcev, zakonodaje, o drugih pravnih zahtevah ter o zahtevah akreditacijskega organa;
- z vzpodbujanjem zaposlenih, da razmišljajo na osnovi tveganj in prepoznavanja priložnosti za izboljšave;

- z določitvijo politike kakovosti;
- z določitvijo okoljske politike in okoljskih ciljev;
- z določitvijo ciljev kakovosti;
- z izvajanjem vodstvenih pregledov;
- s spremljanjem učinkovitosti sistema vodenja kakovosti, zlasti kazalcev zadovoljstva odjemalcev;
- z zavezanostjo dobri poklicni in laboratorijski praksi ter zagotavljanju takšne kakovosti preskušanja in drugih storitev, ki ustreza odjemalčevim zahtevam;
- z zagotavljanjem razpoložljivosti virov (človeških virov, informacij, infrastrukture, delovnega okolja, finančnih virov);
- s seznanjanjem zaposlenih z dokumentacijo sistema vodenja, politiko kakovosti, okoljsko politiko in postopki;
- z zagotavljanjem takšne organizacijske strukture, delitve odgovornosti in pooblastil, ki vsem dejavnostim NLZOH omogočajo nepristranskost, neodvisnost, zaupnost, integriteto delovanja in preprečuje konflikte interesov.

Najvišje vodstvo zagotavlja, da je sistem vodenja kakovosti postavljen, izvajan in vzdrževan tako, da se ob načrtovanju in izvajanju sprememb sistema vodenja kakovosti ohranja njegova integriteta.

4 POSLOVNO POROČILO

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih predpisuje »Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna« (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10) in vsebuje:

1. zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
2. dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhaja iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
3. letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
4. oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
5. nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela;
6. oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
7. oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
8. oceno notranjega nadzora javnih financ;
9. pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
10. oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
11. druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike ter poročilo o investicijskih vlaganjih.

4.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

4.1.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JZZ

Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti JZZ:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP);

- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1);
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23);
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21);
- Uredba o določitvi programov storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelitev zmogljivosti, potrebnih za njegovo izvajanje, in določitev obsega sredstev za leto 2023 (Uradni list RS, št. 8/23);
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2022 ter 2023 z ZZZS.

4.1.2 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO LETNEGA POROČILA

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE);
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11);
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18);
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15);
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03);
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22 in 106/23);
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih in lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. 0140-114/2022/3 z dne 19. 5. 2022).

4.1.3 INTERNI AKTI JZZ

Tabela 1: Seznam internih aktov

Oznaka	Naslov dokumenta
	SKLEP O USTANOVITVI NACIONALNEGA LABORATORIJS ZA ZDRAVJE, OKLJE IN HRANO (Uradni list RS, št. 14/13, 162/2022, 3/2023, 35/2023)
IA-NLZOH-001	PRAVILNIK O ZNANSTVENO RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI NLZOH

IA-NLZOH-002	PRAVILNIK O VARNOSTI OSEBNIH PODATKOV
IA-NLZOH-003	NAČRT ENAKOSTI SPOLOV
IA-NLZOH-004	PRAVILNIK O VZPOSTAVITVI NOTRANJE POTI ZA PRIJAVO PO ZZPri
IA-NLZOH-005	SPLOŠNI POGOJI POSLOVANJA NLZOH
IA-NLZOH-007	PRAVILNIK O UKREPIH ZA VAROVANJE DOSTOJANSTVA ZAPOSLENIH V NLZOH
IA-NLZOH-008	PRAVILNIK O STABILNEM FINANCIRANJU ZNANSTVENORAZISKOVALNE DEJAVNOSTI NLZOH
IA-NLZOH-009	PRAVILNIK O IZBORU IN FINANCIRANJU MLADIH RAZISKOVALK IN RAZISKOVALCEV V NLZOH
IA-NLZOH-010	PRAVILNIK O DELOVNEM ČASU IN ORGANIZACIJI NEPREKINJENEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
IA-NLZOH-011	NAVODILO ZA PRIPRAVO PREDLOGA ZA SKLENITEV DOGOVORA O POVEČANEM OBSEGU DELA IN IZPLAČILU DELA PLAČE ZA DELOVNO USPEŠNOST IZ NASLOVA POVEČANEGA OBSEGA DELA
IA-NLZOH-012	PRAVILNIK O RAZPOREJANJU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO STROŠKOVNIH MESTIH TER DELITEV NA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE IN TRŽNO DEJAVNOST
IA-NLZOH-013	PRAVILNIK O NOTRANJI ORGANIZACIJI NLZOH
IA-NLZOH-014	PRAVILNIK O UPORABI SLUŽBENIH VOZIL
IA-NLZOH-015	PRAVILNIK O DODELJEVANJU SLUŽBENIH STANOVANJ V NAJEM
IA-NLZOH-016	PRAVILNIK O OMEJITVAH IN DOLŽNOSTIH JAVNIH USLUŽBENCEV V ZVEZI S SPREJEMANJEM DARIL
IA-NLZOH-017	PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVU
IA-NLZOH-018	PRAVILNIK O IZVAJANJU VIDEONADZORA
IA-NLZOH-019	PRAVILNIK O SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST V NLZOH
IA-NLZOH-020	PRAVILNIK O OPRAVLJANJU DELA NA DOMU
IA-NLZOH-021	PRAVILNIK O POČITNIŠKI DEJAVNOSTI
IA-NLZOH-022	PRAVILNIK O VAROVANJU TAJNIH PODATKOV V NLZOH
IA-NLZOH-023	PRAVILNIK O UPORABI SLUŽBENIH MOBILNIH TELEFONOV
IA-NLZOH-024	PRAVILNIK O IZOBRAŽEVANJU
IA-NLZOH-025	PRAVILNIK O UPORABI POSLOVNIH KARTIC
IA-NLZOH-026	PRAVILNIK O POPISU
IA-NLZOH-027	PRAVILNIK O STOPNJAH NORMALNEGA ODPISA BLAGA (KALO, RAZSIP, RAZBITJE, OKVARA)

IA-NLZOH-028	PRAVILNIK O BLAGAJNIŠKEM POSLOVANJU
IA-NLZOH-029	PRAVILNIK O VOLITVAH PREDSTAVNIKA ZAPOSLENIH V SVET ZAVODA NLZOH IN DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU V NLZOH
IA-NLZOH-030	POSLOVNIK O DELU STROKOVNEGA SVETA
IA-NLZOH-031	POSLOVNIK O DELU SVETA ZAVODA NLZOH
IA-NLZOH-032	METODOLOGIJA OCENJEVANJA ZA IZBOR, SPREMLJANJE IN FINANCIRANJE PODROČJA USPOSABLJANJA MLADIH RAZISKOVALCEV NACIONALNEGA LABORATORIJA ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO
IA-NLZOH-033	NAVODILA ZA ODPRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV
IA-NLZOH-034	STATUT NACIONALNEGA LABORATORIJA ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO
SP-NLZOH-008	KODEKS ETIKE SODELAVCEV NLZOH
IA-VZD-001	PRAVILNIK O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU V NLZOH
	PRAVILNIK O IZVAJANJU UKREPOV CERTIFIKATA DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE
	NAČRT INTEGRITETE

4.2 VIZIJA JZZ

V Republiki Sloveniji smo vodilni in mednarodno priznani javnozdravstveni in okoljski laboratorij, ki temelji na vrhunskem znanju, visoki tehnologiji in multidisciplinarnem pristopu.

Vrednote : strokovnost, neodvisnost, odgovornost, zanesljivost, sodelovanje, pripadnost. Vsaka izmed vrednot je podrobneje obrazložena v strateškem dokumentu zavoda.

4.3 POSLANSTVO JZZ

Z vrhunskimi zaupanja vrednimi laboratorijskimi storitvami in strokovno podporo prispevamo k varovanju zdravja posameznika in skupnosti, varovanju okolja in varnosti hrane.

4.4 STRATEGIJA JZZ

Strateške usmeritve smo opredelili po skrbni analizi obstoječega stanja, analizi zunanjega okolja, analizi notranjega okolja, analizi potreb in pričakovanj deležnikov. Te so: zagotavljanje uspešnosti poslovanja zavoda in razvoj dejavnosti zavoda.

4.5 DOLGOROČNI CILJI JZZ

NLZOH ima sprejeto strategijo Program razvoja NLZOH do leta 2021, v kateri je opredeljeno poslanstvo, vizija, temeljne vrednote, strateške usmeritve in cilji ter aktivnosti za njihovo uresničevanje. S Programom razvoja smo postavili temelje za nadaljnji razvoj področij vseh dejavnosti zavoda, izboljševanje delovnih procesov in vodenje poslovnih sprememb. Temeljni cilji programa razvoja so uresničevanje začrtanih strateških ciljev ter ohranjanje in krepitev visoke kakovosti storitev, ekonomske stabilnosti zavoda ter varnosti naših zaposlenih. Uresničevanje programa smo podaljšali v leto 2023. V letu 2024 načrtujemo sprejetje nove strategije razvoja NLZOH do leta 2029.

Strateški usmeritvi smo opredelili po skrbni analizi obstoječega stanja, analizi zunanjega okolja, analizi notranjega okolja, analizi potreb in pričakovanj deležnikov in sta:

- zagotavljanje uspešnosti poslovanja zavoda;

- razvoj dejavnosti zavoda.

V okviru Programa razvoja NLZOH do leta 2021 je bilo opredeljenih 11 strateških ciljev. V nadaljevanju prikazujemo pregled realizacije teh v letu 2023:

1. vzpostavitev celovitega sistema razvoja zaposlenih:
 - izvedli smo anketo zadovoljstva zaposlenih s poglobljeno analizo rezultatov;
 - projekt vzpostavitve modela kompetenc se je v letu 2023 zaključil;
 - nov pravilnik o varnosti in zdravju pri delu, ki pokriva celotno področje, ne le področje zaščitne opreme, organizacija predavanj z aktualno tematiko (zdrava prehrana, vaje na delovnem mestu, učinkovito vodenje sestankov, asertivnost, odnosi na delovnem mestu, ...).
2. razvoj učinkovite informacijske podpore:
 - prenovili smo sistem podpore uporabnikom računalniških sistemov. Namesto zunanjega izvajalca prve ravni podpore smo začeli to izvajati z lastnim kadrom. V ta namen smo prilagodili proces podpore in namensko aplikacijo;
 - e-hramba - vzpostavitev razvojnega okolja in začetna konfiguracija sistema ter testiranje s strani projektne skupine. Priprava opravil za zajem različne in ustrezno e-hrambo dokumentacije. Vzpostavitev testnih integracij z zunanjima sistema GoSoft in Orbita za e-hrambo dokumentov. Aktivnosti so pričele potekati v 2021 in se nadaljujejo v letu 2022, ki so bile zaključene v letu 2023.
3. vzpostavitev učinkovitega sistema nabave:
 - tabela 25 prikazuje koliko javnih razpisov smo izvedli v letu 2023, kar nam izboljšuje celotni sistem nabave.
4. optimizacija notranje logistike:
 - skrb za delovanje in vzdrževanje objektov na lokaciji, izdelavo in obvladovanje dokumentov potrebnih za delovanje lokacije, ter opravljanje preostalih nalog v skladu s potrebami lokacij.
5. optimizacija delovanja zavoda:
 - sprejet sanacijski program za leti 2023 in 2024.
6. vzpostavitev prodajne funkcije za tržne dejavnosti:
 - aktivnosti za vzpostavitev prodajne funkcije za tržne dejavnosti se niso nadaljevale.
7. uresničitev razvojnih kapacitet:
 - v letu 2023 smo prijavi metodo MST za širitev akreditacije. Prav tako smo prijavi za širitev akreditacije določanje nukleinskih kislin norovirusov in virusa Hepatitis A v vzorcih zelenjave in jagodičevja. V avgustu smo uspešno prestali presojo. Metode bomo po izstavi nove akreditacijske listine poročali kot akreditirane, kar dvigne nivo kakovosti in zaupanja v naše rezultate;
 - na lokaciji OJM Ljubljana je bila v letu 2023 zaključena tudi pilotska naloga za detekcijo povzročiteljev iz odpadnih vod (opičji virusi, virus poliomielitisa), na podoben način kot se sicer že izvaja detekcija SARS-CoV-2 iz odpadnih vod. Po istem principu se načrtuje tudi spremljanje protimikrobne rezistence. Te naloge, ki po zahtevnosti izvedbe in pomenu sodijo med terciarno dejavnost, morajo pa biti dogovorjene z MZ ali NIJZ;
 - v letu 2022 in 2023 smo nadgradili programsko orodje za vodenje evidence notificiranih tobačnih in povezanih izdelkov. Vzpostavili in izboljšali smo komunikacijo s sodelavci Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije v zvezi s pregledom stanja odobrenih tobačnih in povezanih izdelkov, kar je omogočilo izboljšanje učinkovitosti izterjave pristojbin, ki jih NLZOH obračuna proizvajalcem in uvoznikom tobačnih in povezanih izdelkov, kot je določeno v 10 členu Pravilnika o poročanju o tobačnih in povezanih izdelkih (Uradni list RS, št. 9/18).
8. povečanje prepoznavnosti zavoda v javnosti:
 - okrepili komuniciranje z javnostmi, se kaže v aktivnem dogovarjanju z novinarji, ter sodelovanje na predstavitev (ožja javnost-dijaki, študentje).
9. vzpostavitev dislociranih enot medicinske mikrobiologije v bolnišnicah:
 - v letu 2021 smo bili uspešni pri izpostavi laboratorija v SB Brežice, v preteklem letu je potekala adaptacija prostorov in nakup opreme, ki je v večini že dobavljena. V letu 2023 se je aktivnost laboratorija v SB Brežice nadaljevala.
10. povečanje obsega storitev v Uradnem kontrolnem laboratoriju za kakovost zdravil:

- zaradi odhoda zaposlenih v Uradnem kontrolnem laboratoriju za kakovost zdravil je obseg storitev v letu 2023 upadel.

11. pridobivanje raziskovalnih sredstev in projektov:

- v letih 2022 in 2023 smo kot soorganizatorji organizirali Likarjeve simpozije in Baničeve dneve s različnimi temami (Razvoj in uporaba zdravljenja s celicami Car-t, Razumevanje in uporaba antibiograma – novosti, Razvoj klinične mikrobiologije od začetkov do danes, Okužbe povezane z zdravstvom in večkratno odporne bakterije). Strokovna srečanja potekajo sicer v sklopu Sekcije za mikrobiologijo in klinično imunologijo Slovenskega zdravniškega društva. Sodelavci NLZOH sodelujejo kot člani organizacijskega in strokovnega odbora, kot vodji posameznih sekcij in kot predavatelji;
- v letu 2023 smo izvedli 2. kongres Slovenian microbiome network symposium v organizaciji OMR, CMM Maribor;
- v februarju 2023 smo izvedli 2. strokovno-znanstveno srečanje NLZOH pod sloganom »100 let prizadevanj za zdravje ljudi, varstvo okolja in varnost hrane«, ki se ga je udeležilo 270 sodelavcev. Na srečanju smo predstavili 13 prispevkov. S strani Zdravniške zbornice Slovenije smo prejeli 3,5 licenčne točke. Namen srečanja je bil obeležiti 100 let zavodovih dejavnosti in seznaniti sodelavce z najnovejšimi aktualnimi temami na področju dela posameznih organizacijskih enot;
- v letih 2017 do 2023 smo redno organizirali strokovna usposabljanja za laično in strokovno javnost, in sicer za upravljavce vodovodnih sistemov, nosilce živilske dejavnosti in druge zainteresirane javnosti. Vsebina usposabljanj se nanaša na zagotavljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode, kopalne vode, živil in varnosti izdelkov za potrošnike, izvajamo pa tudi usposabljanja v bolnišnicah v sklopu delovanja KOBO. Vsako leto izvedemo tudi vsaj eno strokovno usposabljanje inšpektorjev ZIRS z vsebino s področja varnosti izdelkov za potrošnike in materialov v stiku z živili. Letno tako organiziramo skupaj do 200 manjših in posamična večja usposabljanja, ki se jih skupaj udeleži tudi do 2.000 udeležencev.

Na strokovnem področju razvijamo naše dejavnosti na način, da sledimo potrebam uporabnikov na eni strani in najmodernejšim strokovnim spoznanjem na drugi strani ter uvajamo nove metode dela. Razvijamo predvsem naslednja področja dela:

- zagotavljanje sodobnih tehnologij, ki povečujejo točnost in natančnost laboratorijskih rezultatov in skrajšujejo čas poročanja rezultatov;
- molekularne mikrobiološke metode za vzorce iz okolja;
- diagnostično raziskovalni molekularni mikrobiološki tim na lokaciji Maribor;
- molekularno mikrobiologijo za podporo spremljanja nalezljivih bolezni na lokaciji Ljubljana;
- molekularne diagnostične metode na lokacijah na platformah, ki omogočajo poročanje rezultatov v istem dnevu in podporo z ustreznimi metodami tistim dejavnostim bolnišnic, ki imajo naravo referenčnih;
- vzpostavitev laboratorija za razvoj metod na področju kemijske analitike živil, vod in drugih okoljskih vzorcih;
- področje predmetov splošne rabe;
- področje sestave tobačnih izdelkov;
- javno zdravstveno okoljski tim (JZOT);
- kompetence s področja ugotavljanja ponarejenih zdravil in podobnih nelegalnih izdelkov s tega področja (npr. prehranska dopolnila, ki vsebujejo nedeklarirane zdravilne učinkovine);
- povezovanje s strokovnimi inštitucijami in sorodnimi laboratoriji v državi in na mednarodnem nivoju;
- krepitev raziskovalne dejavnosti;
- ohranitev obstoječe mreže laboratorijev na področju medicinske mikrobiologije.

Dolgoročne naloge na področju opravljanja naših dejavnosti so še :

- dobro sodelovanje z ustanoviteljem na ravni ministrstev, s katerimi sodelujemo ter z upravnimi, inšpekcijskimi in drugimi organi na državni in lokalnih ravneh;
- dobro sodelovanje in povezovanje z drugimi izvajalci zdravstvene dejavnosti;

- sodelovanje pri načrtovanju področnih zakonodaj vezanih na področja našega delovanja;
- promocijo varovanja in izboljševanja zdravja na področju okolja in zdravja;
- svetovanje upravnim in drugim organom na področju izboljšanja okolja;
- varovanja in izboljšanja zdravstvenega stanja prebivalcev;
- vzorčenje in analiziranje predpisanega optimalnega števila kontrol kakovosti zdravil po določenih Zakona o zdravilih;
- projektno in raziskovalno delo preko ARIS (temeljni in aplikativni projekti) projektov, ki se financirajo iz evropskih skladov, v sodelovanju s sorodnimi strokovnimi inštitucijami drugih evropskih držav ter projektov v mestnih in drugih občinah po državi;
- pedagoško delo z vključevanjem zavodovih strokovnjakov v pedagoške procese visokošolskih ustanov in fakultet (Medicinski fakulteti Ljubljana in Maribor, visoke zdravstvene šole in fakultete na področju javnega zdravja in mikrobiologije, Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakulteti za matematiko in naravoslovje Maribor in Koper, Fakulteta za farmacijo, Alma mater Europea,...);
- zagotavljanje kakovosti skozi vzdrževanje in izboljševanje sistemov kakovosti po različnih mednarodnih standardih in naborih zahtev zapisanih v slovenski zakonodaji, kar izkazujemo z naslednjimi listinami in dovoljenji:
 - certifikatom ISO 9001:2015 za celotno dejavnost NLZOH;
 - akreditacijsko listino izdano v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025:2017 v Centru za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja, Centru za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja in Centru za okolje in zdravje;
 - dovoljenje za delo na področju medicinske mikrobiologije, ki temelji na zahtevah standarda ISO 15189 in jih povzema Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje preiskav na področju laboratorijske medicine (Uradni list RS, št. 64/04, 1/16, 56/19, 131/20 in 152/20 – ZZUOOP), katerega nosilec je Center za medicinsko mikrobiologijo;
 - akreditacijsko listino izdano kontrolnemu organu s področja ocene odpadkov v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17020:2012 v Centru za okolje in zdravje;
 - Certifikat GMP - V Oddelku za kemijske analize Novo mesto imamo integrirane zahteve dobre proizvodne oz. laboratorijske prakse (GMP/GLP), zagotavljamo skladnost s CFR 21 Part 11/EU GMP Anex 11 in imamo pridobljen certifikat;
 - certifikatom GMP (Dobra proizvodna praksa) na področju mikrobioloških analiz v okviru notranjega nadzora kakovosti zdravil, katerega nosilec je Center za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolje;
 - certifikatom CEN/EN 16636:2015 v dejavnosti dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije v Centru za okolje in zdravje;
 - certifikatom EDQM na področju uradnega nadzora nad kakovostjo zdravil v Uradnem kontrolnem laboratoriju za kakovost zdravil.

4.6 LETNI CILJI JZZ, KI IZHAJAJO IZ DOLGOROČNIH CILJEV

Letni cilji, ki smo jih določili v Programu dela in Finančnem načrtu Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za leto 2023 ter se navezujejo na strateške cilje in so povezani z razvojem dejavnosti in izboljševanjem kakovosti dela so:

- soočanje z energetsko draginjo, naraščajočimi stroški dela in posledicami. V septembru 2023 je NLZOH sprejel sanacijski program, kjer smo sprejeli tudi ukrepe na področju obvladovanja stroškov;
- priprava novega srednjeročnega plana razvoja NLZOH za naslednje 4-letno obdobje. Izvedba je predstavljena v leto 2024. V letu 2023 smo pristopili k povabilu za sodelovanje pri pripravi novega srednjeročnega načrta;
- nadaljevanje uvedbe dokumentnega sistema in vzpostavitve e arhiva – nadaljevanje iz leta 2021, 2022. V letu 2023 je uvedba zaključena;
- vzpostavitev kompetenčnega modela je v letu 2023 zaključena;
- vzpostavitev službe za prodajo in trženje je predstavljeno v leto 2024;

- vpeljava koncepta trajnosti v delovanje NLZOH;
- optimizacija voznega parka in modernizacija določenih administrativnih postopkov, nadaljevanje aktivnosti predstavljeno v leto 2024 zaradi prijave pri informacijskih pooblaščenki;
- priprava dokumentacije za »izgradnjo trajnostnih laboratorijskih prostorov« na lokaciji Maribor, v letu 2023 smo pričeli s pogajanjem z izbranimi arhitekti za pripravo projektne dokumentacije;
- energetska sanacija Maribor in Kranj sta v letu 2023 uspešno zaključeni;
- nakup prostorov za opravljanje diagnostične medicinske mikrobiološke dejavnosti v Celju. Zaradi presežka odhodkov nad prihodki v višini 6 mio za leto 2023 se zaključi iskanje prostorov za nakup, podaljša se najemna pogodba z ZZS do 15. 3. 2025;
- priprava dokumentacije za energetska sanacijo Nova Gorica, v letu 2023 na tem področju nismo izvedli nobenih aktivnosti;
- ureditev intraneta, v letu 2023 na tem področju nismo izvedli nobenih aktivnosti;
- okrepitev komuniciranja z javnostmi, okrepili smo komuniciranje z javnostmi, kar se kaže v aktivnem dogovarjanju z novinarji, ter sodelovanje na predstavitev (ožja javnost-dijaki, študentje);
- priprava obeležitve 100 – letnice naših dejavnosti, uspešno izpeljana obeležitev v mesecu februarju 2023;
- vzpostavitev sprejemne pisarne na lokaciji Koper, v letu 2023 na tem področju vzpostavljen prostor, ni pa še vzpostavljena dokončna organizacija glede sprejemne pisarne;
- širjenje kompetenc s področja merilne negotovosti, cilj v letu 2023 izveden, nanašal se je na organizacijsko enoto UKL. Izvedla se je konzultacija s podjetjem Lotričem in presoja EDQM je bila uspešna;
- ohraniti likvidnost poslovanja, v letu 2023 je NLZOH poravnal vse obveznosti, stanje na TRR na dan 31. 12. 2023 je bilo 6,4 mio EUR likvidnih sredstev.

4.7 OCENA DOSEŽENIH CILJEV

V nadaljevanju je izračun kazalcev, ki so primerni za NLZOH:

1. KP1 - dodana vrednost na zaposlenega = vsi prihodki – stroški materiala in nabavne vrednosti blaga – stroški storitev / povprečno število zaposlenih iz ur. Dodana vrednost na zaposlenega znaša 38.957 EUR in je nižja za 8,19 % v primerjavi z letom 2022, ko je znašal 42.437 EUR;
2. KP2 – EBIT = vsi prihodki – vsi stroški + stroški obresti. EBIT znaša -6.007.077 EUR in izkazuje dohodek pred obrestmi in davkom od dohodkov pravnih oseb. V letu 2022 je znašal 15.924 EUR;
3. KP3 – EBITDA = vsi prihodki – vsi stroški + stroški obresti + strošek amortizacije. EBITDA je razširjen celotni poslovni izid, ki je povečan za amortizacijo in obresti, za leto 2023 znaša - 1.851.894 EUR, leta 2022 je znašal 4.215.677 EUR;
4. KP5 - povprečna neto plača na zaposlenega = neto strošek plač / število zaposlenih znaša 20.674 EUR na leto in je višja za 7,69 % v primerjavi z letom 2022. V primerjavi s povprečno neto plačo, ki je objavljena na Statističnem uradu je povprečna neto plača na zaposlenega v NLZOH višja za 8 %;
5. KP6 - dnevi vezave terjatev = 365 / koeficient obračanja zalog terjatev (= prejemki v letu dni / povprečno stanje terjatev) znaša 86 dni;
6. KP7 - stopnja neplačanih terjatev = vrednost neplačanih terjatev / skupno vrednost terjatev * 100 znaša 8,49 % in je nižja za 29 % kot v letu 2022;

7. KP8 – stopnja pokritosti dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju = lastni viri in dolgoročne obveznosti / dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju, znaša 1,56, kar pomeni, da imamo dovolj lastnih virov za pokrivanje obveznosti.;
8. KP10 - povprečno število dni izobraževanja = število vseh dni izobraževanj / število zaposlenih znaša 1,33 in je večje kot leta 2022 ko je znašal 0,99, kar pomeni, da se zaposleni na leto običajno 1,33 dneva izobražujejo.

V letu 2023 je NLZOH posloval s presežkom odhodkov nad prihodki celo leto. V mesecu septembru 2023 je SZ potrdil sanacijski program za 2023 in 2024. Zaradi sprejetih sanacijskih ukrepov je presežek odhodkov nad prihodki januar do december, manjši kot je bil januar do junij 2023, ko je znašal 6,4 mio EUR.

Fizične in finančne podatke poslovanja po organizacijskih enotah ter njihovih oddelkih smo spremljali mesečno, tako imamo sprotni nadzor nad obsegom poslovanja, prihodki in odhodki vseh oddelkov in enot, kar nam omogoča sprotno sprejemanje morebitnih dodatnih ukrepov za obvladovanje stroškov. V letu 2023 smo redno, tedensko ali mesečno, spremljali tudi podatke o likvidnostnih sredstvih zavoda (skupaj z obveznostmi). V letu 2023 zavod ni prepoznava likvidnostnih tveganj.

Osnovni cilj zavoda je bil ohraniti obsege vseh obstoječih programov in pogodb v vseh dejavnostih zavoda, tako v okviru izvajanja nalog javne službe kot na področju tržnih dejavnosti in doseči prihodke na ravni leta 2019 (pred epidemijo) oz. le-te smo povečali za 29,77 %. Na poslovanje zavoda so imeli v letu 2023 največji vpliv zmanjšan obseg PCR testiranja na COVID-19 in višji stroški.

Dodatni prepoznani uspehi zavoda so:

- uspešna izvedba energetskih sanacij Maribor in Kranj - naročnik je Ministrstvo za zdravje, uporabnik je NLZOH, zagotovljena so kohezivna sredstva v višini 49% upravičenih stroškov.

Center za medicinsko mikrobiologijo

Na dinamiko prihodkov in obsega dela na centru za medicinsko mikrobiologijo (v nadaljevanju CMM) NLZOH je že leta 2022 vplivala sprememba smernic za testiranje na COVID-19, trend upadanja testiranja na COVID-19 se nadaljuje tudi v letu 2023.

Skupno je bilo v CMM leta 2023 opravljenih 1.181.628 diagnostičnih preiskav, od tega smo opravili 39.498 molekularnih (PCR) preiskav na koronavirus SARS-CoV-2, kar znaša 3,34% v deležu vseh preiskav. Leta 2022 je bil delež PCR preiskav na SARS-CoV-2 med vsemi preiskavami v CMM 26%.

Dejavnost OMR je potekala na področju razvoja novih metod predvsem v okviru raziskovalnih projektov ter na področju sekvenciranja virusov in bakterij javnozdravstvenega pomena.

Raziskovalno se OMR ukvarja z bakterijo *Clostridioides difficile* in s področjem različnih mikrobiot. Tukaj smo svoje delo predstavili domači in tuji javnosti na kongresih in v člankih.

V letu 2023 smo do novembra izvajali sekvenciranje genomov SARS-CoV-2 (skupaj 2649 genomov). V okviru CMM sodelujemo pri organizaciji molekularne epidemiologije večkratno odpornih bakterij v skladu z nacionalno strategijo.

Tabela 2: Število sekvenciranih sevov na oddelku OMR

Bakterija	Število sekvenciranih
<i>Clostridioides difficile</i>	396
<i>Escherichia coli</i>	369

<i>Klebsiella pneumoniae</i>	239
<i>Acinetobacter baumannii</i>	70
<i>Citrobacter freundii</i>	52
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	47
<i>Enterobacter cloacae complex</i>	40
<i>Legionella pneumophila</i>	35
<i>Klebsiella oxytoca</i>	25
<i>Salmonella</i> (genoserotipizacija)	25
Ostali (AMR)	47
Skupaj	1320

Izvedbeno nadaljevanje projekta HERA-1, v katerem smo v Sloveniji dobili sofinancirano infrastrukturo za izvajanje hitrega dokazovanja SARS CoV-2 in analize variant virusa v sklopu pandemskih ukrepov poteka kot SLOSEQ projekt, ki ga vodi dr. Andrej Steyer (OJM). V SLOSEQ projektu se vsebina osredotoča predvsem na vzpostavljanje kapacitet na širšem področju javnozdravstvene mikrobiologije – spremljanje pomembnih povzročiteljev nalezljivih bolezni poleg SARS CoV-2. V Sloveniji smo se v tem projektu osredotočili na uspešno izrabo infrastrukturnih kapacitet za uspešno spremljanje SARS CoV-2 ter drugih nalezljivih bolezni. Širimo uporabo hitrih in natančnih detekcijskih metod na druga področja mikrobiologije in nadgrajujemo spremljanje in poročanje z digitalizacijo oz. z nadgradnjo digitalnih rešitev v spremljanju nekaterih markerjev nalezljivih bolezni. Pri čemer jemljemo vzpostavitev osnovnih mehanizmov kot pilotni projekt za nadaljevanje v smeri čim večje in čim bolj uspešne digitalizacije.

V letu 2023 smo v okviru projekta pripravili naslednje rešitve oz. produkte:

- vzpostavili smo spletno stran projekta, na kateri bomo sproti objavljali vse rezultate in novice, vezane na projektne aktivnosti;
- vzpostavili smo raziskovalno ekipo, ki se je sestala na prvem uvodnem sestanku in po delovnih sklopih;
- pripravili smo sinhronizirane protokole postopkov sekvenciranja bakterijskih genomov znotraj NLZOH;
- vzpostavili smo protokol sekvenciranja SARS CoV-2 na platformi Nanopore tehnologiji (ONT) in jo vpeljali v redno uporabo;
- pripravili smo plan perspektive in vzdržnosti projekta ter projektne aktivnosti za nadaljnje delo, tudi po zaključku projekta. S tem smo upravičili tudi nabavo infrastrukture in dokazali, da je v Sloveniji prihodnost v tej smeri zastavljeno optimistično;
- vzpostavili smo avtomatsko poročanje vseh variant SARS CoV-2 iz obeh lokacij (IMI in NLZOH), ki trenutno izvajata sekvenciranje in določanje variant SARS CoV-2 v Sloveniji;
- pripravili smo osnove za digitalizacijo spremljanja SARS CoV-2 in njenih variant – končni produkt bo skupno avtomatizirano poročilo za celotno Slovenijo.

Glede na lokalne potrebe smo tudi v letu 2023 še ohranili nočno izmeno v satelitski enoti oddelka za medicinsko mikrobiologijo (v nadaljevanju OMM) Maribor, ki je locirana znotraj prostorov UKC Maribor. V tej enoti smo izvajali hitro molekularno diagnostiko v skladu s potrebami našega največjega naročnika 7 dni v tednu, 24 ur na dan. V letu 2024 načrtujemo omejiti nočno delo za potrebe UKC Maribor na sezono povečane obolevnosti zaradi respiratornih obolenj.

V Celju del laboratorijske dejavnosti še vedno poteka v najetih prostorih (Gregorčičeva 5 a), ki jim je potekla najemna pogodba z 30. 4. 2023. Ker Svet NLZOH nakupa prostorov, ki jih je leta 2022 načrtoval izvesti NLZOH, ni potrdil in drugih nadomestnih prostorov nismo uspeli najti, se preselitev laboratorija v letu 2023 ni mogla izvesti. Zato smo ponovno pristopili k pogajanju. Čas najema se je podaljšal do skrajnega roka 15. 3. 2025 (notarski zapis). Iskanje rešitve za selitev dejavnosti se nadaljuje.

Na OJM je bila v letu 2023 izvajana selitev dejavnosti iz Bohoričeve na Grablovičevo, proces selitve je potekal v več fazah od septembra do decembra 2023 – predvidena predaja stavbe na Bohoričevi v začetku 2024.

Že leta 2022 smo sistemska vprašanja glede mreže izvajalcev mikrobiološke dejavnosti v državi, naročanja mikrobioloških preiskav, nacionalne mikrobiološke zbirke podatkov, AMR strategije in imenovanja referenčnih laboratorijev, skupaj z ostalimi deležniki rešili v poglavjih osnutka Zakona o nalezljivih boleznih. Ta bi naj bil predvidoma sprejet do poletja 2023, vendar je bil njegov sprejem zaradi usklajevanja z Zakonom o digitalizaciji preložen.

Uradni kontrolni laboratorij

V uradnem kontrolnem laboratoriju (v nadaljevanju UKL) za kakovost zdravil je bilo v letu 2023 za potrebe uradne kontrole kakovosti vzorčenih 350 zdravil, izdanih je bilo 302 analiznih izvidov uradne kontrole kakovosti zdravil. Nadaljevalo se je sodelovanje z Evropskim direktoratom za kakovost zdravil (EDQM) na področju zdravil z dovoljenjem za promet po centraliziranem postopku (CAP) in monografij Evropske farmakopeje (t.i. kolaborativne študije).

V letu 2023 se je problem absentizma še povečal in močno vplival na realizacijo dela ter posledično na poslovanje. Prišlo je do ekstremne kadrovske fluktuacije (porodniške, odpovedi, upokojitev, bolniške odsotnosti, nege družinskih članov,...), ki je na trenutke ogrožala nekatere dejavnosti uradne kontrole kakovosti. Veliko časa se je porabilo za zaposlovanje in predvsem usposabljanje novih kadrov, saj so dejavnosti UKL zelo specifične. Posledično se je podaljšal čas reševanja posameznih dejavnosti UKL in zmanjšala se je realizacija dela. Dodatno je na slabše poslovanje vplivalo tudi povišanje cen energentov, storitev in materialov ter višji stroški dela na račun povišanja plač v javni upravi. Ob tako velikem absentizmu se je izraziteje pokazal problem raznovrstnost dejavnosti UKL (od vzorčenja zdravil, kemijskih, farmacevtskih, mikrobioloških in nekaterih bioloških analiz). Poleg tega so potrebne posebne ekspertize pri posebni kontroli kakovosti zdravil (nacionalno sproščanje cepiv in krvnih izdelkov), kar se je izrazito pokazalo že med epidemijo COVID-19. Prisotni zaposleni so posledično morali prevzemati dodatne naloge in se dodatno usposabljeti v nova področja dela. Za zagotavljanje tekočega dela je bila potrebna izjemna fleksibilnost in prilagodljivost vseh kadrov. Zaradi precej mladega, pretežno ženskega kolektiva pričakujemo podobne težave z absentizmom tudi v letu 2024 in v prihodnjih letih. Zaradi mladosti kolektiva je sorazmerno veliko odsotnosti tudi na račun ugodnosti z naslova certifikata Družini prijazno podjetje. Zato bo v prihodnje ključen izziv zagotavljati bolj konstantno kadrovske sestavo, tako z vidika zagotavljanja tekočega dela kot ohranjanja potrebnih kompetenc.

Od epidemije dalje postaja vzorčenje zdravil vedno bolj kompleksno. Več je motenj v preskrbi z zdravili. Pomanjkanje zdravil postaja resen globalni izziv, s katerim se sooča tudi Slovenija. Zaradi tega postaja vedno težje pridobivanje dokumentacije zdravil in kemično referenčnih materialov za potrebe uradne kontrole kakovosti zdravil. Zaradi globalizacije je v Sloveniji vedno manj predstavništev imetnikov dovoljenj za promet z zdravili, kar dodatno otežuje pridobivanje dokumentacije zdravil in kemično referenčnih materialov. Hitrejši je prenos dovoljenj za promet iz enega na drugega imetnika dovoljenja. Analize metode zdravil postajajo vedno bolj kompleksne.

Kljub vsem težavam je bila v letu 2023 uspešno prestana presoja EDQM (t.i. MJA presoja) in dokončan razvoj in validacija laboratorijskega informacijskega sistema UKL (LIMSv2). Prav tako se je okrepilo sodelovanje z JAZMP. UKL je uspešno izvedel usposabljanje farmacevtskih inšpektorjev JAZMP s področja tekočinske kromatografije.

Center za okolje in zdravje

Obseg storitev v centru za okolje in zdravje (v nadaljevanju COZ) se po izrazitem zmanjšanju v letu 2020

in 2021 zaradi epidemije Covid-19 na nekaterih dejavnostih še vedno ni v celoti vrnil na raven iz leta 2019 pred epidemijo. V primerjavi s preteklimi leti, ko smo beležili rast opravljenih storitev na praktično vseh področjih dela, je bil v letu 2020 in 2021 izrazito zmanjšan obseg dela na nekaterih dejavnostih (živila, pitne vode, kopalne vode, varnost izdelkov za potrošnike), kar je bila neposredna posledica epidemije (zaprtje šol, vrtcev, gostinskih obratov, nočitvenih zmogljivosti, nekaterih proizvodnih dejavnosti). Obsega storitev izpred epidemije v letu 2023 še zlasti nismo dosegli na dejavnosti pitnih in kopalnih vod ter živil, se pa stanje počasi izboljšuje. Na okoljskih dejavnostih je bil obseg dela približno enak oziroma ni odstopal od običajnih letnih nihanj v daljšem časovnem obdobju. Opazno je zmanjšanje obsega dela na področju meritev emisije snovi v zrak in hrupa v okolju ter odpadnih voda. Obseg storitev dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije (v nadaljevanju DDD) je bil v letu 2023 ravno tako nekoliko nižji kot v letu 2019. V decembru 2023 so zaposleni DDD celotne enote v Novem mestu prekinili delovne razmerje, posledica česar bo tudi vpliv na poslovanje tega oddelka.

Konec leta 2021 je center uspešno izvedel reorganizacijo in v začetku leta 2022 pričel delovati v novi obliki organiziranosti. V okviru reorganizacije so se vzpostavili novi oddelki, v katerih smo združili sorodne in povezane dejavnosti ter sodelavce, ki opravljajo naloge na istih ali povezanih strokovnih področjih. Temu ustrezno smo prerazporedili odgovornosti za posamezne procese dela in ustrezno prilagodili dokumentacijo o organiziranosti centra in oddelkov ter izvajanje procesov dela. Novo organizacijsko strukturo smo predstavili in uspešno zagovarjali pred certifikacijskimi organi (Slovenska akreditacija in SiQ) ter obdržali vsa potrebna pooblastila in dovoljenja za delo. V letu 2023 smo nadaljevali z integracijo tega procesa.

Center za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja

V letu 2023 smo v centru za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja (v nadaljevanju CMA) opravili mikrobiološka testiranja na 117.033 vzorcih, kar pomeni 412.659 preiskav po posameznih parametrih. Obseg je v primerjavi z letom 2022 primerljiv, povečal se je za 0,1%.

V letu 2023 je bil opažen predvsem upad števila vzorcev živil (6%), medtem ko se je število vzorcev vod nekoliko povečalo (2%).

Zastavljen cilj glede ohranitve obsega dela je bil za center dosežen, na nekaterih posameznih lokacijah pa se je število vzorcev precej zmanjšalo. Kljub temu so bili prihodki centra v letu 2023 višji za 7%, zaradi obnovitev in prilagoditev pogodbениh cen glede na povečanje stroškov.

V letu 2023 smo začeli ponujati nove storitve, ki so namenjene specifičnemu trgu. Ponujajo se različnim institucijam za spremljanje stanja vod in določanje virov onesnaženja, določanje patogenov v živilih in druge raziskovalne namene.

Novo molekularne metode so zahtevnejše, zato je bilo potrebno vložiti več sredstev v smislu kadrovskih zahtev, opreme in materiala, vendar so te postavke v sodelovanju s Centrom za medicinsko mikrobiologijo optimizirane.

V letu 2023 smo uspešno obnovili certifikat GMP, ki je osnova za ponujanje storitev farmacevtskim podjetjem, kar je privedlo do novega uspešnega sodelovanja. Prav tako nam je uspelo akreditirati metode za določanje virusov v živilih neživalskega izvora, kar je pogoj za imenovanje nacionalnega referenčnega laboratorija za to področje.

Opazamo, da se na slovenskem tržišču uveljavljajo tuji komercialni laboratoriji z izredno nizkimi cenami storitev. Na ta račun smo že izgubili nekaj večjih naročnikov. Ocenjujemo, da bomo s kakovostnimi storitvami in upoštevanjem rokov obseg dela obdržali, dodana vrednost pa se kaže v strokovnem, dostopnem svetovanju. Vse skupaj je potrebno nadgraditi z aktivnostmi na marketinškem področju, pridobivanju novih naročnikov in optimizacijo logističnih poti.

Center za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja

V letu 2023 smo v centru za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev iz okolja (v nadaljevanju CKA) opravili kemijska testiranja 48.005 vzorcev in 1.096.415 preiskav po posameznih parametrih. Tako smo uspeli obdržati oziroma nekoliko zvišati obseg dela in prihodkov glede na leto 2022. Obseg opravljenih vzorcev se je povišal za 5,2% in preiskav za 13,8%. Povišanju opravljenih storitev kljub dvigu cen ne sledi povišanje prihodkov, ki so v primerjavi z letom 2022 za 5% višji. Vzrok je bil predvsem v cenah za izvajanje nalog javne službe (ponekod nespremenjene že nekaj let) ter izvajanju raznih internih meritev kontrole in validacije vzorčenj, ki jih zahteva akreditacija in se ne obračunavajo. Zadnja pomembna povišanja cen storitev v letu 2023 se bodo izrazila v poslovanju šele za leto 2024 po sklenitvi novih pogodb in ponudb z naročniki. Pomemben je predvsem dosežen dvig cen za izvajanje javnih nalog v letu 2023. V CKA smo uspeli nekoliko znižati stroške materialov in raznih storitev ter nekoliko izboljšati poslovanje glede na leto 2022.

Na področju dejavnosti centra so zaradi sprememb zakonodaje vedno strožji pogoji za izvajanje nalog, analiz (Uredba 2017/625, nova Uredba o pitni vodi, predlog sprememb Vodne direktive, Direktive o podzemni vodi in Direktive o okoljskih standardih kakovosti itd.). Spremembe zahtevajo ustrezno zagotavljanje kakovosti storitev (akreditiranje metod, validacije), širitve nabora analiziranih parametrov in zniževanju dovoljenih mej za večino parametrov. V centru veliko časa in sredstev namenimo sledenju in zagotavljanju teh zahtev, pogojev. Potrebno je posodabljanje in nakup nove sodobne drage opreme (visoki stroški amortizacije). Hkrati so zahteve pri vzdrževanju akreditacije ISO/IEC 17025:2017 vse bolj zahtevne, kar dodatno povečuje stroške centra. Tudi na področju zagotavljanja varstva pri delu in ustreznih pogojev dela v kemijskih laboratorijih so zahteve vedno večje in posledični stroški visoki (prezračevanje, testiranja varnosti in ustreznosti opreme in delovnih mest).

Za uravnoteženo poslovanje centra bi bilo potrebno še povečati obseg dela na trgu in pridobiti nove stranke (živila, deklaracije, ostalo), od katerih je odvisno dobro poslovanje in delovanje vsaj dveh lokacij CKA. Pomembno bo tudi pridobiti dodatna sredstva za zagotavljanje izvajanja nalog po 23.c členu Zakona o zdravstveni dejavnosti na vseh področjih javne službe (investicijska sredstva) ter pridobiti razna projektna sredstva. Znotraj CKA bo potrebno izvesti dodatne postopke optimizacije dela in izvajanja nalog, kar je močno povezano s postavitvijo ustrezne logistike, transporta ter tudi organizacije NLZOH. Pomembno bo tudi preučiti možnost združevanja laboratorijev in s tem zmanjšati stroške centra.

4.7.1 REALIZACIJA LETNIH CILJEV

Realizacija letnih ciljev, ki izhajajo iz dolgoročnih ciljev je natančneje opisana pod točko 4.6.

Vsako leto si zastavimo tudi letne cilje kakovosti, s katerimi načrtujemo izboljšanje naših procesov. Realizacijo ciljev kakovosti merimo s kazalniki, realizacijo obravnavamo na vodstvenem pregledu, na katerem ocenjujemo uspešnost sistema vodenja in sprejemamo ukrepe za izboljšanje procesov, za zagotavljanje potrebnih virov in identificiramo potrebe po spremembah.

Tabela 3: Realizacija ciljev kakovosti

Zap. Št.	Planirani cilji	Realizirani cilji	% realizacije	Razlogi za nerealizirane letne cilje
1	Vodenje dokumentacije v elektronski obliki – nadaljevanje.	Vodenje dokumentacije v elektronski obliki – nadaljevanje.	100	/

2	Racionalizacija sistema vodenja kakovosti.	Racionalizacija sistema vodenja kakovosti.	100	/
3	Uvedba enotnega poročanja rezultatov za CKA, CMA in COZ	Delno. Uskladili smo vse predloge za poročanje, z upoštevanjem najnovejših usmeritev Slovenske akreditacije v zvezi s poročanjem vzorčenja in opredeljevanjem populacije, na katero se rezultati nanašajo.	80	Spremembe v načinu poročanja. Iskanje rešitev za skupinska poročila, različno po dejavnostih, usklajevanja.

V letu 2023 smo si kot cilj zastavili nadaljevanje elektronskega obvladovanja dokumentov sistema vodenja, zapisov in spremljanje izvedbe nalog in sklepov v dokumentnem sistemu, vključno z zagotavljanjem elektronske hrambe. V letu 2023 smo v dokumentni sistem uvedli tudi obvladovanje internih aktov, vseh zapisnikov sestankov, izvaja se elektronsko vodenje sistemskih zapisov o notranjih presojah, vodstvenih pregledih, registrih tveganj,.. . Prav tako se obvladujejo v dokumentnem sistemu sklepi o imenovanjih pooblaščenega osebja, sklepih o imenovanjih strokovnih skupin in podobno.

Vsako leto je cilj kakovosti racionalizacija sistema vodenja z uvedbo poenotenih postopkov dela. Uskladili smo postopke centrov, tako da je zdaj obvladovanje opreme usklajeno, vključno z zagotavljanjem ustreznosti posameznih tipov meril (volumen, masa, temperatura) in pravili za kalibracijo in preverjanje te opreme.

Obvladovanje usposabljanja zaposlenih v IS Kadris še ni vpeljeno, ker dobavitelj razvija nadgradnjo sistema. Zaključena je bila nadgradnja modula za vodenje kompetenc in predstavljen model kompetenc.

Zmanjšanje števila korektivnih ukrepov z uveljavitvijo učinkovitejšega systemskega reševanja ukrepov. Gre za kontinuirne aktivnosti pri uvedbi ukrepov, ki smo jih v letu 2023 sistematično izvajali s skupno obravnavo ukrepov in prenosom ugotovitev na druge oddelke.

Delno smo realizirali cilj uvedba enotnega poročanja rezultatov za CKA, CMA in COZ. Poročilo izdajamo kot enoten dokument, ki vsebuje priloge, poročila posameznih centrov. Uskladili smo vse predloge za poročanje, z upoštevanjem najnovejših usmeritev Slovenske akreditacije v zvezi s poročanjem vzorčenja in opredeljevanjem populacije, na katero se rezultati nanašajo.

Vsak center si je zastavil tudi specifične cilje kakovosti, s katerimi želimo zagotoviti vrhunske storitve pogodbenim strankam in naročnikom ter povečanje zadovoljstva pogodbenih strank:

- razvoj novih metod;
- širitev obsega akreditirane dejavnosti;
- uspešno sodelovanje v medlaboratorijskih primerjalnih testih;
- opravljanje storitev v dogovorjenih rokih;
- poenotenje in optimizacija procesov dela;
- zmanjšanje števila pritožb naročnikov;
- dobra notranja in zunanja komunikacija;
- racionalizacija priprave gojišč;
- realizacija načrtovanega razvoja;
- ohranjanje ali povečanje strokovnih objav v različnih strokovnih medijih.

Realizacijo ciljev bomo obravnavali v okviru vodstvenega pregleda za leto 2023. Centri so v procesu priprave podatkov za vodstveni pregled.

4.7.2 REALIZACIJA DELOVNEGA PROGRAMA

4.7.2.1 Realizacija programa javnega zdravja (Ministrstvo za zdravje)

V skladu s pogodbama št. C2711-23-145101 in C2711-23-145104 o začasnem financiranju nalog, ki jih NLZOH opravlja kot javno službo, in pogodbo št. C2711-23-145105 o financiranju nalog, ki jih NLZOH opravlja kot javno službo, s prilogami, so bile v letu 2023 opravljene sledeče prioritete naloge:

1. Izvajanje monitoringa pitne vode

Ključne naloge, ki jih je NLZOH opravljal v okviru izvajanja programa monitoringa pitne vode, so:

- vzorčili smo pitne vode v skladu s Programom monitoringa pitne vode za leto 2023;
- sprejemali smo vzorce v laboratorij;
- izvajali smo redna in občasna preskušanja pitne vode skladno z določili programa;
- zagotavljali smo kakovost vzorčenj in preskušanj z občasnimi primerjalnimi vzorci in vzporednimi primerjalnimi meritvami. V letu 2023 smo odvzeli 13 primerjalnih vzorcev. S statistično primerjavo smo ugotovili, da so rezultati vzporednega vzorčenja primerljivi ter v okviru merilne negotovosti uporabljene metode;
- izvajali smo postopke validacije, nabave kemikalij in referenčnih materialov za potrebe validacije metod ter sodelovali v medlaboratorijskih primerjalnih shemah;
- v obdobju od februarja do aprila 2023 smo uspešno opravili akreditacijsko presojo;
- v letu 2023 smo izvajali zunanje in interne presoje na vseh lokacijah NLZOH;
- vzdrževali smo informacijski sistem - upravljali smo zbirke podatkov o preskušanjih za obdobje 2004 - 2023, nudili smo podporo 565 aktivnim uporabnikom, urejali smo dostope novim uporabnikom, vodili smo register o oskrbovalnih območjih, dopolnjevali smo podatke, obveščali smo upravljavce o neskladnih vzorcih, objavljali smo rezultate preskušanj na spletnih straneh, pripravljali smo različne statistične obdelave podatkov v informacijskem sistemu. V sklopu tega smo tudi vzdrževali spletno domeno www.mpv.si, vzdrževali smo strežnike in ostalo strojno opremo ter zagotavljali varnostno kopiranje podatkov.

Tabela 4: Število preizkušanj

Zap. št.	Vrsta preskušanj	Število
1	Preskušanja A (vzorčenje, terenske meritve, skupno število kolonij, E.coli in koliformne bakterije)	3103
2	Enterokoki	1126
3	<i>Clostridium perfringens</i>	1376
4	Aluminij	68
5	Parametri B – TOC, nitrat, nitrit, amonij, barva, enterokoki	394
6	Parametri B - pesticidi	41
7	Kovine, mikroelementi	394
8	Stranski produkti dezinfekcije - THM	296
9	Stranski produkti dezinfekcije – ClO ₂ , ClO ₃	416
10	Stranski produkti dezinfekcije – Bromat BrO ₃	10
11	Svinec	211
12	Živo srebro	13
13	Izredna preskušanja – policiklični aromatski ogljikovodiki, benzen	5
14	Mineralna olja	5
15	Prosti klor	2035

16	Klor dioksid	98
17	PAH-celotni nabor	1

Število odvzetih in analiziranih vzorcev v letu 2023 je bilo primerljivo s preteklimi leti.

2. Koordinacija izvajanja monitoringa pitne vode

Ključne naloge, ki jih je NLZOH opravljal so:

- usklajevali in izdelali smo program monitoringa pitne vode za tekoče leto (v nadaljevanju program);
- zagotovili smo vnose rezultatov preskušanj v zbirko podatkov o sistemih za oskrbo s pitno vodo in o skladnosti pitne vode skladno z določili v programu;
- upravljali smo z zbirko podatkov o sistemih za oskrbo s pitno vodo in o skladnosti pitne vode;
- vnašali smo spremembe v zbirko podatkov monitoringa pitne vode. V letu 2023 smo v zbirko podatkov monitoringa pitne vode vnašali spremembe, ki so nam jih posredovali upravljavci sistemov za oskrbo s pitno vodo. Spremembe so se nanašale predvsem na število uporabnikov, količino dobavljene vode, način priprave. S pomočjo upravljavcev smo posodobili podatke o javni oskrbi s pitno vodo po naseljih in osvežili podatke o številu prebivalcev glede na podatke iz Statističnega urada Republike Slovenije;
- sprotno smo obveščali upravljavce o neskladnih rezultatih analiz;
- vnašali smo vzroke neskladnosti pitne vode;
- vnašali smo podatke o izvedenih ukrepih ob neskladnosti pitne vode;
- pripravljali smo obračune opravljenih storitev;
- posodobili smo spletno stran www.mpv.si;
- vzdrževali smo informacijski sistem in možnost uvoza podatkov notranjega nadzora na podoben način, kot so zbrani podatki o preskušanjih v okviru monitoringa pitne vode. Podatki notranjega nadzora so v pomoč pri oceni nevarnosti in oceni tveganja za posamezno oskrbovalno območje. Z avtomatskim prenosom smo zagotovili večjo preglednost, enak način podajanja rezultatov, prihranek časa in posledično več oddanih letnih poročil o pitni vodi. V letu 2023 smo pripravili letno poročilo o kakovosti pitne vode za leto 2022. V letu 2023 smo kot izvajalec državnega monitoringa nadaljevali sodelovanje z Evropsko komisijo pri usklajevanju načina in obsega poročanja rezultatov monitoringov skladno z novo Direktivno o pitni vodi.

3. Ugotavljanje sprejemljivosti politik, programov in planov v CPVO postopkih ter drugih posegov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja

Ključne naloge, ki jih je NLZOH opravljal so:

- pregledovali in obdelovali smo prejeto dokumentacijo;
- usklajevali smo stališča na sestankih deležnikov;
- izdelavali smo strokovna mnenja, ocene in smernice.

Pregledali ali pripravili smo strokovno mnenje za 170 zadev. Od tega (nekatera mnenja se zaradi ponovnega pregleda tudi večkrat ponavljajo):

- mnenja na osnutek občinskih (podrobnih) prostorskih načrtov (5) ter njihovih sprememb, ki so bila istočasno tudi mnenja o verjetnosti pomembnejših vplivov planov v postopku celovite presoje vplivov, kot nosilec urejanja prostora v postopkih priprave občinskih prostorskih načrtov;
- mnenja na osnutke občinskih (podrobnih) prostorskih načrtov (34) ter njihove spremembe kot nosilec urejanja prostora v postopkih priprave občinskih prostorskih načrtov; v 23 primerih smo ugotovili, da osnutki še niso ustrezni;
- strokovna mnenja o verjetnosti pomembnejših vplivov planov v postopku celovite presoje vplivov na okolje na OLN, OPN, OPPN, LN, UN in ZN ter njihove spremembe (15);
- samostojne smernice (16) ter smernice (3), ki so bile istočasno tudi mnenja o verjetnosti pomembnejših vplivov planov v postopku celovite presoje vplivov na okolje za državne in občinske prostorske načrte;
- mnenja na predloge državnih in občinskih prostorskih načrtov (33);

- pregledi okoljskih poročil za državne in občinske prostorske načrte in njihove dopolnitve (29), pri 15 poročilih smo podali še mnenje na osnutek plana; za 4 okoljska poročila pa smo podali informacijo obsegu in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo, ki je še v fazi priprave;
- predhodni postopki (15) in pregledi poročil o vplivih na okolje (3) v postopku presoje vplivov na okolje pre izdajo okoljevarstvenega soglasja ter (1) predhodna informacija o obsegu in natančnosti informacij za izdelavo PVO.

Za ustrezno izvedbo zgoraj navedenih nalog smo imeli 10 usklajevalnih sestankov z izdelovalci planov, predstavniki pripravljavcev planov in izdelovalci okoljskih poročil za občinske prostorske načrte, v glavnem na lokaciji NLZOH, vendar tudi na MZ ter preko video povezave. Dodatno so bila izvedena številna usklajevanja po telefonu in elektronski pošti, saj smo določene zadeve obravnavali (usklajevali) večkrat. Sestanki so se izvajali v fazi priprave oziroma usklajevanja osnutkov prostorskih načrtov, okoljskih poročil in predlogov prostorskih načrtov.

4. Sodelovanje pri pripravi zakonodajnih predlogov in drugih pravnih aktov za področje varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja

Ključne naloge, ki jih je NLZOH opravljal so:

- nudili smo strokovno podporo naročniku in pripravili strokovna mnenja na zakonodajne predloge, na primer za:
 - Pravilnik o občinskem prostorskem načrtu, OPPN in o vrstah namenske rabe prostora;
 - predlog Zakona o gospodarskih javnih službah varstva okolja;
 - Uredbo o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov sončne energije;
 - osnutek Operativnega programa nadzora nad onesnaževanjem zraka (OP NOZ);
 - ter na druga strokovna vprašanja v medresorskem usklajevanju;
- nudili smo strokovno pomoč naročniku pri razjasnitvah določenih zakonodajnih zadev ter pri pripravi izhodišč za odgovore na vprašanja zainteresirane javnosti in novinarjev.

5. Druge naloge

Ključne naloge, ki jih je NLZOH opravljal so:

- sodelovali smo pri pripravi in usklajevanju programov spremljanja (monitoringov) nacionalnega pomena ter programov vzorčenj in preskušanj v okviru inšpekcijskega nadzora:
 - sodelovali smo pri pripravi in usklajevanju programov spremljanja (monitoringov) nacionalnega pomena ter programov vzorčenj in preskušanj v okviru inšpekcijskega nadzora (ZIRS) na področju voda, živil, materialov in izdelkov, namenjenih za stik z živili, nalezljivih bolezni, kozmetike, igrač, izdelkov splošne varnosti, alkohola, tobaknih in povezanih izdelkov, biocidov, kemikalij, fitofarmaceutskih sredstev, tal, zraka, bioloških sistemov, bivalnega okolja in drugo. Osnova in vir za nabor parametrov v programu vzorčenja so bile določbe zakonskih predpisov, strokovni viri, priporočila Evropske komisije in podatki o dejavnih tveganja. V okviru tega smo upoštevali dejavnike večjega tveganja za potrošnike, rezultate/ugotovitve letnih programov preteklega oziroma predpreteklega leta, podatke določene problematike obravnavane v okviru EU sistema hitrega obveščanja (RASFF in RAPEX), trenutno aktualno problematiko na navedenih področjih in dogovorjen možen obseg z naročniki (ZIRS, UVHVVR, ARSO in drugi);
 - sodelovali smo tudi pri izvajanju analiz uradnih vzorcev inšpekcijskega nadzora Urada za kemikalije RS.
- sodelovali smo z NIJZ in posredovali podatke za potrebe izvajanja nalog iz 23.a člena ZZDej-J:
 - za potrebe izvajanja nalog iz 23.a člena ZZDej-J smo na zahtevo NIJZ posredovali različne podatke. Pred posredovanjem podatkov je bilo potrebno podatke zbrati, pripraviti v zahtevano obliko in to običajno v kratkem času ob običajnih delovnih nalogah. V informacijskem sistemu MPV smo vodili zbirko podatkov o izvedenih preskušanjih v okviru notranjega nadzora. V skladu s 35. členom Pravilnika o pitni vodi smo posredovali podatke o oskrbovalnih območjih in rezultatih preskušanj NIJZ. Pripravili smo letno poročilo o pitni

- vodi v letu 2022 in ga posredovali NIJZ. Redno smo posredovali NIJZ tudi podatke za potrebe priprave poročila o kakovosti bazenskih kopalnih vod;
- za namene sodelovanja z NIJZ je bila za področje okolja in zdravja v letu 2023 na skupno pobudo ponovno aktivirana že leta 2014 ustanovljena mešana strokovna skupina strokovnjakov NIJZ in NLZOH. V letu 2023 smo izvedli en sestanek skupine (november 2023). Poglavitne teme razprave so bile: zagotavljanje varnosti pitne vode (bodoče aktivnosti obeh inštitucij v povezavi z Uredbo o pitni, informacijski sistem MPV), zagotavljanje varnosti živil (izmenjevanje informacij, prehranska dopolnila, mejne vrednosti za alergene, ocena tveganja na splošno). Identificirali smo dodatna področja nujnega sodelovanja v bodoče, in sicer področje bioaerosolov in onesnaženost zraka. Dogovorili smo se za redne sestanke v bodoče s časovnim razmikom približno 2 meseca;
 - na pobudo NIJZ, ki je nacionalni koordinator projekta PARC in nas je identificiral kot pomembnega deležnika na področju ocen tveganja v Sloveniji (izdelovanje ocen tveganja je tudi javna naloga NLZOH v skladu z 23.a členom ZZDej), smo izvajali aktivnosti sodelovanja v projektu in se udeleževali sestankov nastajajoče nacionalne mreže. Primarni namen PARC je vzpostavitev metodologije za izdelavo OT na podlagi HBM in izgradnja Evropske mreže za OT kemičnih snovi.
- sodelovali smo v delovnih telesih uradnih institucij na nacionalni ravni, na ravni Evropske unije in na mednarodni ravni;
 - NLZOH je v letu 2023 nadaljeval s sodelovanjem na pobudo ministrstva ali organov v njegovi sestavi s svojimi strokovnjaki v sledečih telesih:
 - Expert Group on Safety of Toys (poleg pristojnih in nadzornih organov EU vključuje še predstavnike standardizacije, priglasiženih organov - t.i. NB, industrije, potrošnikov), kjer smo nudili strokovno podporo pri obravnavi posameznih tem glede varnih igrač. Udeležili smo se dveh "on-line" sestankov skupine. Za udeležbo na sestankih smo glede na dnevni red preučili predložene dokumente za obravnavo in pripravljali mnenja, kjer je to bilo relevantno. Na sestanku 17. 5. 2023 je bila izvedena predstavitev in razprava o osnutku predloga spremembe Direktive 2009/48 o varnost igrač glede omejitve kobalta (na osnovi poročila opravljene raziskave s strani SCHEER). Določeni komentarji in razjasnitve so bile obravnavane že na samem sestanku, sicer pa je Evropska komisija posamezne članice še pozvala k posredovanju dodatnih komentarjev, v kolikor bi jih posamezne članice še imele. Nadaljnje aktivnosti so bile načrtovane v jesenskem delu. S strani Evropske komisije je bila podana tudi informacija, da bo predvidoma do konca junija oziroma v začetku julija 2023 predložen zakonodajni predlog nove Uredbe o varnost igrač (vključitev obravnavane problematike za bisfenol A, titanov dioksid). Vzporedno se je pripravil tudi predlog spremembe Direktive 2009/48 o varnost igrač. Na sestanku 23.11.2023 je Evropska komisija predstavila aktivnosti glede sprememb Direktive o varnosti igrač (omejitev kobalta v januarju 2024 in ponovna obravnava problematike TiO₂ v okviru podskupine za kemikalije) in sprejetja Uredbe o varnost igrač, ki med drugim uvaja zaostrene pogoje glede kemijskih tveganj, uvaja t.i. "passport", ki bo nadomestil izjavo o skladnosti in številne druge novosti. Uredba naj bi bila sprejeta v letu 2025. Obravnavane so bile tudi SHEER ugotovitve znanstvene ocene za TiO₂ s predstavitvijo nadaljnih postopkov, uskladitev omejitev glede vsebnosti alergenov z zakonodajo kozmetičnih proizvodov, vodniki in njihove morebitne revizije (igrača za vodo, v vodnik za dekorativne izdelke (št. 20) se vključi tematika vodnika za zbirateljske predmete (št. 6) in za punčke (št. 5), revizija vodnika za igrače <3 leta) ter aktivnosti na področju standardizacije (CEN, CENELEC);
 - Expert Group on Toy Safety – Administrative Cooperation (poleg pristojnih in nadzornih organov EU vključuje še predstavnike standardizacije, priglasiženih organov - t.i. NB), kjer smo nudili strokovno podporo pri obravnavi posameznih tem glede varnih igrač. Udeležili smo se enega sestanka. Glede na dnevni red smo preučili predložene dokumente za obravnavo in pripravljali mnenja, kjer je to bilo relevantno. Sestanek je potekal v živo na Dunaju, od 21.- 22. 6. 2023. Na sestanku so bila predstavljena določena orodja za iskanje informacij in podatkov, ki so bil zbrana v okviru skupine za varnost igrač. Predstavljena je bila revizija Direktive o varnosti igrač. Obravnavani so bili predlogi revizije vodnikov in zbir

posameznih primerov (vodniki 5, 6, 7, 11, 313, 20). Predstavljeni so bili problematični primeri in opravljena razprava. Predstavljene so bile tudi novosti glede postopkov prijave neskladnih izdelkov in informacije glede poteka projektov "EUTF" (izbran uraden laboratorij v Franciji, a financiranje še ni dogovorjeno), "JATC" (igračice za prostočasne aktivnosti, uradni nadzor internetne prodaje igračk), "CASP" (magneti). Obravnavani je bila tudi nemška študija glede vsebnosti rakotvornih kloropropanolov v kartonu in papirju (predlagana je bila obravnava v podskupini za kemijska tveganja v igračkah), tveganja glede uporabe gumbnih baterij, informacije glede novosti na področju standardizacije (EN 71-13; ustanovitev dveh tehničnih odborov pri CEN za izdelke, ki imitirajo živila in trampoline), problematika izdelkov tako imenovane "sive cone" (prodaja igračk za živali kot igrače za otroke, miselne igre za odrasle, otroški gel za kopanje kot zabavna igračka), igrače za otroke <3 leta, terapevtske gugalnice in predstavljene omejitve v REACH glede mikroplastike;

- European committee for food contact materials and articles, Evropski odbor za materiale in izdelke v stiku z živilom, kjer smo se v letu 2023 udeležili sestanka odbora 13.-14. 6. 2023. V okviru priprave na sestanke smo preučili prejete dokumente in glede na tematiko podali komentarje. Obravnavane so bile naslednje teme: krovna resolucija za neharmonizirane materiale za stik z živilom, dokumentacija za zagotavljanje skladnosti, organski premazi, pluta, emajl, kovine in zlitine ter papir. Na osnovi krovne Resolucije CM/Res (2020) 9 za neharmonizirane materiale je bil izdelan in konec leta 2022 odobren dokument o postopku za oblikovanje, objavo in posodabljanje seznamov uradno ocenjenih snovi, ki se lahko uporabljajo v materialih v stiku z živilom. Seznami bodo verjetno pripravljene kot "pozitivne liste", izdaja v obliki baze podatkov ni predvidena. Za nekatere materiale (premazi, pluta) se sezname spojine že pripravljajo. V okviru priprave tehničnega dokumenta za dokumentacijo za zagotavljanje skladnosti je bil podan predlog, da se posebej naslovi snovi naravnega izvora ter da se opredelitev nanomaterialov uskladi z EFSA vodnikom. Izdelan je bil novi osnutek dokumenta in poslan članom odbora v komentarje. Za področje premazov je bil pripravljen osnutek dokumenta Terms of Reference (program in način dela) delovne skupine za premaze. Program dela vključuje med drugim preskušanje premazov in oblikovanje specifičnih zahtev za dokumentacijo o skladnosti za te materiale. Področje dela ne bo vključevalo polimernih premazov za papir. Posebno obravnavo pri premazih zahtevajo nenamerno dodane spojine. Za pluto je pripravljen osnutek tehničnega dokumenta za varnost za stik z živilom. Minimalna vsebnost plute v plutovinastih zamaških je 64%. Aditivov in polnil iz plastike tehnični dokument ne obravnava. Uporaba biocidov v pluti je predpisana z EU ali nacionalno zakonodajo o biocidih. V okviru delovne skupine za emajl je bil organiziran en sestanek. S strani proizvajalcev emajla so bili izdelani posebni vzorci za prvo fazo eksperimentalne študije o migraciji elementov v modelne raztopine. Po ugotovitvah nemškega laboratorija se je kvaliteta emajla glede migracije s sprejemom standarda ISO 4531 izboljšala. Druga izdaja tehničnega dokumenta za kovine in zlitine je bila odobrena ter poslana v uredniške popravke. Vse morebitne nove informacije o kovinah in zlitinah se bodo preučile ob pripravi naslednje, tretje izdaje dokumenta. Na področju papirja se načrtuje revizija prve izdaje (2021) tehničnega dokumenta;
- Mreža laboratorijev za uradni nadzor kozmetike pri Svetu Evrope, EDQM, kjer smo se v letu 2023 (po video povezavi) udeležili dveh sestankov: skupnega sestanka mreže laboratorijev za uradni nadzor kozmetike in odbora strokovnjakov za kozmetiko 14.-15. 3. 2023 ter sestanka mreže laboratorijev 17.-18. 10. 2023. V okviru priprave na sestanke smo preučili prejete dokumente in izmenjali informacije s predstavnicama odbora strokovnjakov za kozmetiko iz MZ. V zbirke podatkov za izmenjavo informacij med laboratoriji smo prispevali podatke o rezultatih nadzora kozmetičnih izdelkov z laboratorijskim preskušanjem v preteklem letu. V okviru mreže laboratorijev je bila na predlog sekretariata EDQM poskusno oblikovana manjša "svetovalna skupina", ki bo pripravljala predloge za pomembne specifične tematike obravnave pri, sodelovala pri oblikovanju baz podatkov za izmenjavo informacij, zastopala na srečanjih drugih

povezanih skupin, prispevala k večji prepoznavnosti mreže. V okviru mreže poteka izmenjava informacij o neskladnih vzorcih iz nacionalnih nadzorov in o letnih načrtih nadzora. Nova predloga iz leta 2023 omogoča boljšo preglednost podatkov in enostavnejše iskanje. Nizozemska je predstavila novo metodo za in vitro določitev THM faktorja, ki je izpeljanka iz "OCCL metode" - modificiran je predvsem način nanosa vzorca na testne plošče za nadaljnjo spektrofotometrično meritev. Metoda je zaenkrat primerna za kozmetiko v obliki emulzij. Če bo validacija metode in primerjava z in vivo metodo dala ustrezne rezultate, bi lahko metoda nadomestila sedaj obvezno in vivo metodo. Skupna študija nadzora formaldehida je pokazala, da je bil formaldehid prisoten v 30% vzorcev, tudi tistih, ki niso imeli označenih sestavin, ki sproščajo formaldehid. Ocene tehnično neizogibne koncentracije prepovedanega formaldehida se v študiji, kljub velikemu številu podatkov (okoli 1000) ni dalo izvesti, ker so bile za analize uporabljene analizne metode z različnimi spodnjimi mejami določljivosti. V skupni študiji nadzora izdelkov za beljenje kože, so bile prepovedane snovi hidrokinon, kortikosteroidi in živo srebro ugotovljene v 5%, 14% oziroma 13% vzorcev. V približno polovici analiziranih vzorcev glede vsebnosti količine kisline, je bila koncentracija večja od varne koncentracije ocenjene s strani Znanstvenega odbora za varnost potrošnikov. Nadzor te skupine izdelkov je treba nadalje izvajati. Poteka skupna študija nadzora nitrozaminov v lakih za nohte. Izpostavljena je bila problematika zakonodajnih zahtev REACH za tatuje in analizne metodologije, npr.: za konzervanse, razen za tiste, ki povzročajo preobčutljivost, mejna vrednost ni določena; za veliko barvil, ki imajo predpisane omejitve, ni na voljo referenčnih standardov za kvantitativno analizo. Posamezni laboratoriji, ki imajo uvedeno analizo metodologijo, so ugotovili velik delež neskladnih vzorcev zaradi previsokih koncentracij formaldehida, acetaldehida, PAH, kovin, pigmentov, primarnih aromatskih aminov. V okviru evropske komisije bo potekal projekt Joint European Enforcement Action – Tattoo inks (2024-2025) v katerem bodo dobili posnetek stanja glede izpolnjevanja zahtev za tatuje v večjem delu EU. Sprememba zakonodaje glede označevanja alergenov bo zahtevala razširitev nabora parametrov analizne metode s 56 novimi spojinami;

- Mreža nacionalnih referenčnih laboratorijev za materiale v stiku z živili, kjer smo se udeležili smo se plenarnega sestanka mreže, ki je potekal 11.-12. 10. 2023. Glavne obravnavane teme so bile: tehnične smernice za preskušanje materialov v stiku z živili (preskusni pogoji, ocenjevanje stabilnosti izdelkov za večkratno uporabo), akreditacija analiznih metod, revizija zakonodaje, aktivnosti EURL in NRL. Predstavljene so bile tehnične smernice za migracijske pogoje, 5. del, papir. Tehnične smernice za ocenjevanje stabilnosti plastičnih izdelkov za večkratno uporabo bodo izdane, ko bo sprejeta sprememba zakonodaje (v 2024). V organizaciji EURL je bila izvedena medlaboratorijska primerjava za melamin in formaldehid, vključevala je tudi izvedbo migracijskega preskusa. Analiza rezultatov je pokazala, da je zelo pomembno vzdrževanje predpisane temperature med migracijskim preskusom, ki vpliva na končni rezultat migracije in oceno skladnosti vzorca. Podana so bila nekatera priporočila za vzdrževanje ter način spremljanja temperature simulanta med migracijskimi preskusi. Organizirana je bila tudi medlaboratorijska primerjava za stiren v modelni raztopini – živilu mleku (zaradi načrtovanje spremembe zakonodaje - uvedbe nove modelne raztopine). Za ta namen je bila na NLZOH uvedena nova analizna metoda. Končno poročilo še ni na voljo. Analiza podatkov o akreditiranih metodah na področju materialov v stiku z živili, ki smo jih vsi NRL poslali v EURL, je pokazala neenotne pristope nacionalnih akreditacijskih služb. NRL-ji smo podali mnenje, da je potrebna harmonizacija pristopov v praksi. Seznanili smo se z aktivnostmi in projekti NRL v letu 2023. Na področju uradnega nadzora se največ izvaja analitika bisfenolov v različnih matriksih, primarnih aromatskih aminov, formaldehida, melamina, ftalatov. Razvojno-raziskovalni projekti v NRLjih potekalo na naslednjih področjih: analiza stirena in oligomerov stirena, papir in drugi celulozni materiali (embalaža za hitro prehrano, papirnate slamice) - analiza in ocena varnosti, perfluorirane spojine v papirju. Predstavljene so bile tudi prve ugotovitve študije primerljivosti rezultatov papirnih izdelkov: vodni ekstrakt/realno živilo. EURL v povezavi z načrtovanimi

spremembami zakonodaje za keramiko (in emajl) preučuje uporabo alternativnega simulanta (sintetičnega živila) za uporabo pri visokih temperaturah. V programu aktivnosti EURL za NRL za leto 2024 so medlaboratorijski preskus migracije stirena v mleku, študija tehnične izvedljivosti multianalizne metode za analitiko izbranih migrantov v modelnih raztopinah in preučitev možnosti za izmenjavo podatkov o migrantih, metodah, spektrih ...

- delovna skupina za mikrobiološke parametre oziroma metode za kopalne in pitno vodo, kjer smo v letu 2023 sodelovali na dveh sestankih online. Dne 30. 6. 2023 smo sodelovali pri pregledu končnega mnenja glede metode IDEXX Enterolert, ki jo kot referenčno metodo predlagajo na Poljskem. Ugotovljeno je bilo, da ta metoda zajema širšo skupino enterokokov in ni primerljiva z referenčno metodo v Uredbi. Vsaka država članica EU pa ima možnost izbrati strožjo metodo od predpisane, kar je zapisano v zakonodaji. Razprava se bo nadaljevala na skupnem srečanju, katerega datum še ni določen. Dne 1. 12. 2023 pa smo sodelovali na sestanku, kjer je bilo predstavljeno dosedanje delo in plan dela za leto 2024. Predstavili smo se vsi člani ter novi vodja skupine g. Bert Leemans. Dogovorjeno je bilo, da bomo člani v bodoče še tesneje vključeni v pregled in obravnavo dokumentov povezanih z mikrobiološkimi metodami za pitne in kopalne vode. Junija 2024 bo izdan nov dokument vezan na kopalne vode. Pregled predloga je načrtovan v spomladanskih mesecih 2024;
- na področju tobačne problematike smo sodelovali na sestankih EU-CEG delovne skupine. Na tej skupini so se obravnavale naslednje teme: novosti, ki jih omogoča evropski portal EU-CEG, enoten sistem poročanja za vse države članice EU in novejši sistem obdelave ter prenosa podatkov. V prvem polletju leta 2023 smo na pobudo MZ sodelovali pri dopolnitvah in spremembah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI). Nov predlog uvaja določene spremembe skladno z Delegirano direktivo, in sicer uvaja opredelitev ogrevanega tobačnega izdelka, izenačuje obravnavo elektronskih cigaret in tekočin oziroma polnil z nikotinom in brez njega, prepoveduje arome v ogrevanih tobačnih izdelkih, prepoveduje arome v elektronskih cigaretah razen arom tobaka in mentola, uvaja nove nikotinske izdelke ter ogrevane zeliščne izdelke. V drugem polletju 2023 smo prav tako na pobudo MZ v zvezi z aromo mentola v elektronskih cigaretah, dopolnili seznam dovoljenih spojin arome mentola. Predlog dopolnitve in sprememb ZOUTPI je trenutno še v fazi notifikacije na Evropski Komisiji, saj uvaja spremembe, ki so strožje od trenutno veljavne Direktive 2014/40/EU.

V okviru sodelovanja v navedenih telesih smo pripravljali strokovna stališča za obravnavane teme, pripravljali nove dokumente, revizije dokumentov, zbirali in posredovali podatke o analiznih metodah, statusu akreditacije v skupne baze podatkov, poročali o uradnih nadzorih in drugo. Za sestanek, ki je trajal dan oziroma dva smo običajno porabili med 40 do 60 delovnih ur dela strokovnjaka s področja obravnavane problematike. Pri pripravi strokovnih stališč so povprečno sodelovali 3 – 4 strokovnjaki, posameznik je v povprečju porabil do 25 delovnih ur na eno obravnavano temo. Udeležba enega strokovnjaka na teh sestankih je pomenila tudi njegovo odsotnost z rednega dela.

6. Zagotavljanje strokovne podpore Ministrstvu za zdravje

V letu 2023 smo izvajali sledeče naloge:

- sodelovanje v delovni skupini za prenos Direktive (EU) 2020/2184 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi v slovenski pravni red:
 - sodelovali smo pri pripravi besedila Uredbe o pitni vodi, pri pripravi odgovorov na vprašanja, pripombe in predloge prejete v medresorski obravnavi ter pri oblikovanju končnega besedila Uredbe ob upoštevanju prejetih pripomb in predlogov. Uredba je bila sprejeta in objavljena v Uradnem listu RS v juniju 2023 z začetkom veljavnosti v petnajstih dneh po objavi. Po sprejetju Uredbe odgovarjamo na številna vprašanja deležnikov naslovljena na Ministrstvo in na vprašanja ZIRS ter sodelujemo z NIJZ, ZIRS in MZ pri pripravi Navodil določenih z Uredbo.
- področje materialov v stiku s pitno vodo:

- v okviru podskupine za materiale v stiku s pitno vodo (Subgroup on Materials) sta bila v letu 2023 dva sestanka, kjer so bile glavne teme vezane na področje izvajanja 11. člena nove Direktive o pitni vodi (DWD). Zaključena je bila priprava dokumentov v zvezi s postopki in pravili za ocenjevanje materialov v stiku s pitno vodo, usklajevanje terminologije, priprava podlag za preskušanje in certificiranje teh materialov. Vse priloge in dokumente, ki obravnavajo materiale v stiku s pitno vodo, vezano na 11. člen DWD, smo na pobudo MZ podrobno proučili in posredovali predstavnikom institucij za to področje, in sicer ZAG ter NIJZ. Ker 11. člen DWD podrobneje obravnava področje certificiranja in preskušanja materialov v stiku s pitno vodo, mora MZ imenovati ustrezne organe za izvedbo certificiranja in preskušanja teh materialov. V novembru 2023 smo v sodelovanju z ZAG in NIJZ pripravili skupen komentar glede pregledanih dokumentov in ga posredovali na MZ.
- sodelovanje pri pripravi Zakona o nalezljivih boleznih in iz njega izhajajočih podzakonskih aktov:
 - v začetku leta 2023 so sodelavci NLZOH sodelovali pri pripravi besedila predloga Zakona o nalezljivih boleznih v delu, ki se nanaša na delo NLZOH (področje klinične mikrobiologije). Nadaljnje obravnave ZNB ni bilo in pričakujemo nadaljevanje aktivnosti v letu 2024.
- izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog (mreža mobilnih enot):
 - v okviru navedene naloge smo izvajali predvsem storitve testiranja. Namen testiranja je bil zagotoviti nadaljnje celostno izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog in novih psihoaktivnih snovi. Storitve testiranja prepovedanih psihoaktivnih snovi je bilo namreč nadaljevanje projekta Razvoj in nadgradnja mreže mobilnih enot za izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog. Testiranje je bilo namenjeno uporabnikom drog z namenom zmanjševanja tveganja za predoziranje in druge zaplete, povezane z uporabo neznanih snovi. Storitve testiranja so omogočale prepoznavo farmakološko aktivne spojine z izvedbo kvantitativne analize ter določitvijo sestave vzorca. Za analizo psihoaktivnih snovi v laboratoriju so bile na voljo štiri različne analize tehnike: FTIR-ATR spektrometer, tekočinski kromatograf visoke ločljivosti z DAD-analizatorjem (HPLC-DAD), plinski kromatograf z masnim analizatorjem (GC-MS) in tekočinski kromatograf z masnim analizatorjem na osnovi časa preleta ionov (LC-MS-QTOF). Interpretacija rezultatov je bila podprta z uporabo notranjih in zunanjih podatkovnih baz. Skupno smo v sklopu anonimne storitve testiranja drog iz različnih sprejemnih točk po Sloveniji v obdobju od maja do vključno decembra 2023 sprejeli 554 vzorcev. Vse analize so bile opravljene v NLZOH. Od vseh sprejetih vzorcev jih je bilo največ kupljenih kot MDMA v obliki kristalov in tabletk (n = 118), sledi kokain (n = 105), amfetamin (n = 51), heroin (n = 50), LSD (n = 38), konoplja oziroma izdelki iz konoplje (n = 28), ketamin (n = 14). V okviru predhodnega projekta smo uspešno določili več kot 70 različnih novih psihoaktivnih snovi. Tudi eden izmed glavnih ciljev naloge kot nadaljevanje projekta, je bil nadaljnja hitra zaznava novih psihoaktivnih snovi (v nadaljnjem besedilu: NPS). V tem obdobju smo v NLZOH skupno analizirali 101 tovrstnih vzorcev. Delež vzorcev NPS v tem obdobju torej znaša 18%, kar je več od povprečja iz celotnega obdobja predhodnega projekta (14%). V sklopu anonimnega testiranja psihoaktivnih snovi smo zaznali številne NPS, ki so bile kupljene ter prinesene v analizo kot NPS. Zaznane so bile namesto klasičnih drog ali pa kot primesi v klasičnih drogah. Srečali smo se z najrazličnejšimi skupinami NPS (sintetični katinoni, sintetični opioidi, sintetični kanabinoidi, benzodiazepini in drugo). V obdobju od maja do konca decembra 2023 so na področju NPS izstopali predvsem analogi različnih sintetičnih kationov, ki so se prodajali kot lažni vzorci (3-CMC, 4-CMC in drugi). Problem predstavlja predvsem širok pojav tovrstnih vzorcev povsod v Evropi, ne samo pri nas. Izmed sintetičnih opioidov smo v tem obdobju potrdili Protonitazepin (kot prvi v Evropi). Skupno smo določili 26 različnih NPS v tem obdobju. V zadnjem obdobju smo zaznali velike spremembe na področju trga prepovedanih drog, kar še posebej velja za NPS. Na področju drog in NPS v realnem času

in periodično poročamo različnim deležnikom: na nacionalni ravni NIJZ, in sicer v slovenski sistem zgodnjega opozarjanja na NPS (SI-EWS), ter na mednarodni ravni Evropskemu centru za droge in odvisnosti od drog (v nadaljnjem besedilu: EMCDDA). V evropsko bazo EMCDDA smo v tem obdobju vnesli 12 primerov NPS, od tega jih je bilo 6 primerov določenih kot FIC (prva identifikacija v državi) in en primer določen kot FIE (prva identifikacija v Evropi). V NLZOH smo v okviru projekta zaznali številne NPS, ki so bile posledično tudi razvrščene na seznam prepovedanih drog.

- izvedba usposabljanja za inšpektorje ZIRS za področje materiali v stiku z živili: laboratorijsko preskušanje materialov v stiku z živili, zakonodajne spremembe na področju plastičnih materialov, novi materiali.

7. Izvajanje laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije – redni nadzor, dodatni nadzor in uvoz

V skladu s pogodbo Pogodba C2713-23-000019, z dne 14. 4. 2023, o izvajanju laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije – redni in dodatni nadzor smo v COZ v letu 2023 izvajali storitve po sledečih področjih:

- **živila ter materiali in izdelki, namenjeni za stik z živili**, kjer smo v letu 2023, v okviru izvajanja laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije v COZ, izvajali sledeče storitve:
 - sodelovanje pri pripravi in usklajevanju programa vzorčenja in laboratorijskih preskusov;
 - prevzem, evidentiranje, določanje nabora aplikabilnih preiskav glede na lastnosti posameznega vzorca in priprave vzorcev za preskušanje;
 - izdelava in posredovanje posameznih pisnih poročil o preskušanju za posamezni vzorec vključno s podatki o vzorcu, fotografijo vzorca, rezultati opravljenih analiz ter oceno skladnosti z zakonodajo in/ali oceno varnosti vzorce ter oceno tveganja (v kolikor je bilo potrebno);
 - elektronski prenos podatkov o rezultatih preskušanja vzorcev za področje nadzora živil in materialov v stiku z živili;
 - izdelava celovitega (letnega) poročila za posamezno področje, ki vsebuje rezultate skladnosti s predpisi področij znotraj skupine, primerjave, obrazložitve in zaključke o tveganju za potrošnike za vse analizirane vzorce v letu 2023;
 - obračuni opravljenih storitev.

Uradni odvzem vzorcev v okviru programa po pogodbi so opravljali inšpektorji Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, ki so vzorce tudi dostavili.

Poleg zgoraj naštetih nalog, ki smo jih izvajali v COZ, so bila preskušanja dostavljenih vzorcev opravljena v laboratorijih CKA in CMA v skladu z odločbo MZ, ZIRS št. 09103-10/2021-3 z dne 8. 6. 2021 ter v akreditiranih laboratorijih v tujini za parametre, ki jih ne izvajamo v NLZOH.

V skupini živila za posebne prehranske namene in prehranska dopolnila je bil v letu 2023 v okviru pogodbe (program in dodatni program) sprejetih 57 vzorcev in izvedenih 112 različnih preskušanj kemijskih dejavnikov tveganja in sestave (vsebnost vitaminov ter prisotnost nedovoljenih sestavin). Načrtovani program je bil izveden v celoti, vendar je bil s strani Zdravstvenega inšpektorata načrtovani obseg letnega programa manjši kot pretekla leta zaradi zahtev za metode preskušanja, vezane na Uredbo ES št. 625/2017. Število vzorcev, načrtovanih in odvzetih v okviru letnega programa, je bilo v enakem obsegu kot v letu 2022, v glavnem so se na vzorcih izvedla preskušanja z metodami, ki so zadostile zahtevam citirane uredbe. Delno je zmanjšano število vzorcev v okviru programa nadomestil odvzem vzorcev ob uvozu, ki je v letu 2023 predstavljal 44 odvzetih vzorcev, predvsem iz skupine prehranskih dopolnil, ki so bila preskušana na vsebnost kovin, etilen oksida, aditivov in sestave. Nadzor nad tovrstnimi vzorci ob uvozu prav tako vrši Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

V okviru dodatnega programa vzorčenja in laboratorijskih preskusov na področju omejevanja porabe alkohola je bilo v letu 2023 odvzetih in na vsebnost alkohola preskušanih 20 vzorcev živil, ki glede na deklarirano sestavo naj ne bi vsebovala alkohola. V mesecu decembru sta bila zaradi prijave potrošnika v gostinskem lokalu odvzeta tudi 2 vzorca pijače, ki je bila mladoletnima strankama ponujena kot brezalkoholna, z analizo pa je bila v njih potrjena

vsebnost alkohola nad dopustno mejo za brezalkoholne pijače.

V skupini materialov in izdelkov namenjenih za stik z živili je bilo v letu 2023 sprejetih 55 vzorcev in izvedenih 169 preskušanj. Število odvzetih vzorcev je bilo petkrat večje kot v preteklem letu, ko je bil obseg manjši zaradi aktualne problematike povezane s Covid – 19. V primerjavi z letom 2019 je bilo število odvzetih in preskušanih vzorcev v letu 2023 še za približno četrtno manjše.

Na področju materialov in izdelkov, namenjenih stiku z živili, živil za posebne skupine ter prehranskih dopolnil, Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije vrši uradni nadzor tudi nad vnosom. V letu 2023 smo v NLZOH sprejeli 132 vzorcev materialov in izdelkov namenjenih stiku z živili, na katerih je bilo izvedeno 375 analiz in 34 vzorcev prehranskih dopolnil, na katerih je bilo izvedenih 343 analiz.

- **kozmetični izdelki, igrače in proizvodi izdelki splošne varnosti**, kjer smo v letu 2023 v okviru izvajanja laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije v COZ izvajali sledeče storitve:
 - sodelovanje pri pripravi in usklajevanju programa vzorčenja in laboratorijskih preskusov;
 - prevzem, evidentiranje, določanje nabora aplikabilnih preiskav glede na lastnosti posameznega vzorca in priprava ter preskušanje vzorcev;
 - izdelava in posredovanje posameznih pisnih poročil o preskušanju za posamezni vzorec vključno s podatki o vzorcu, fotografijo vzorca, rezultati opravljenih analiz ter oceno skladnosti z zakonodajo in/ali oceno varnosti vzorce ter oceno tveganja (v kolikor je bilo potrebno);
 - izdelava celovitega (letnega) poročila za posamezno področje, ki vsebuje rezultate skladnosti s predpisi področij znotraj skupine, primerjave, obrazložitve in zaključke o tveganju za potrošnike za vse analizirane vzorce v letu 2023;
 - obračuni opravljenih storitev.

Uradni odvzem vzorcev so opravljali inšpektorji Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, ki so vzorce tudi dostavili. Analiza dostavljenih vzorcev je bila opravljena v CKA in CMA ter v akreditiranih laboratorijih za nekatere posamezne parametre, ki jih ne izvajamo v NLZOH.

V primerjavi z letom 2019 se število odvzetih in obravnavanih vzorcev približuje temu obsegu tako po številu vzorcev, kot izvedenih preskusov ter obravnav. V letih 2020-2022 je bilo zaradi aktualne problematike povezane s Covid-19, odvzetih bistveno manj vzorcev (4 krat manj).

Program uradnega nadzora kozmetičnih proizvodov v letu 2023 je vključeval 35 vzorcev v okviru letnega programa rednega nadzora, izvedenih je bilo 131 preskušanj in ocen oznak/opozoril.

Program uradnega nadzora igrač v letu 2023 je vključeval 50 vzorcev igrač v okviru letnega programa rednega nadzora, izvedenih je bilo 222 preskušanj in ocen oznak/opozoril.

Program uradnega nadzora proizvodov splošne varnosti v letu 2023 je vključeval 15 vzorcev v okviru letnega programa rednega nadzora, izvedenih je bilo 49 preskušanj in ocen oznak/opozoril.

- **tobačni in povezani izdelki**, kjer so bile v letu 2023 izvedene določene aktivnosti ZIRS nadzora nad stanjem notificiranih izdelkov na slovenskem trgu in vzorčenje uradnega nadzora v skladu z letnim programom ZIRS nad tobačnimi in povezanimi izdelki. V prvi polovici leta smo na podlagi pregleda ZIRS glede stanja notificiranih izdelkov na slovenskem trgu pregledali podatke za 964 izdelkov e-cigaret/e-tekočin. V skladu s pogodbo je bilo odvzetih 20 vzorcev e-cigaret/e-tekočin, izvedenih je bilo 40 preskušanj.
- **nalezljive bolezni, kopalne vode, zdravstvena ustreznost pitne vode ter objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo**, kjer smo v letu 2023 v okviru izvajanja laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije v COZ izvajali sledeče storitve:
 - sprejem vzorcev v laboratorij;
 - izdelava pisnih poročil o rezultatih preskušanj vzorcev pitnih in kopalnih voda z oceno skladnosti vzorcev s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. L. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) ter Uredbo o pitni vodi (Ur.L. RS št.61/23) in Pravilnikom o

minimalnih higienskih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati kopališča in kopalna voda v bazenih (Ur. L. RS, št. 59/15, 86/15 – popr. in 52/18);

- izdelava letnega poročila;
- obračuni opravljenih storitev.

Uradni odvzem vzorcev so opravljali inšpektorji Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, ki so vzorce tudi dostavili. Analiza dostavljenih vzorcev je bila opravljena v CKA in CMA. Število opravljenih analiz po zahtevah Pravilnika o pitni vodi (Ur. L. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), Uredbe o pitni vodi (Ur.L. RS št.61/23) in kopalnih voda po zahtevah Pravilnika o minimalnih higienskih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati kopališča in kopalna voda v bazenih (Ur. L. RS, št. 59/15, 86/15 – popr. in 52/18) je razvidno iz tabele 5.

Tabela 5: Število analiziranih vzorcev kopalne vode, število analiziranih vzorcev pitne vode

	Število analiziranih vzorcev kopalne vode	Število analiziranih vzorcev pitne vode (Pravilnik o pitni vodi/Uredba o pitni vodi)	Število analiziranih vzorcev pitne vode na prisotnost legionel v vodovodnem omrežju
Enota Celje	30 (5*)	15	0
Enota Koper	21 (0*)	4	0
Enota Kranj	16 (2*)	9	0
Enota Ljubljana	12 (2*)	7	0
Enota Maribor	40 (6*)	8	0
Enota Nova Gorica	5 (2*)	9	0
Enota Novo mesto	21 (3*)	9	0
Skupaj	145 (20*)	61	0

* analiza na prisotnost legionelle

Z namenom nadzora nad izpolnjevanjem higienskih zahtev za kopalno vodo v kopalnih bazenih je bilo v letu 2023 analiziranih 145 vzorcev kopalne vode (bazenske in kopalne vode naravnih kopališč, od teh je bilo 20 vzorcev dodatno analiziranih tudi na prisotnost legionel) in 61 vzorcev pitne vode, kar je več kot v letu 2022. V letu 2023 ni bil odvzet noben vzorec pitne vode na ugotavljanje prisotnosti legionelle v hišnem vodovodnem omrežju.

8. Izvajanje laboratorijskih preskušanj uradnih vzorcev za potrebe inšpekcijskega nadzora Urada za kemikalije Republike Slovenije – redni nadzor

V skladu s pogodbo Pogodba št. C2715-23-352202, z dne 29. 8. 2023 o financiranju opravljanja analiz za potrebe inšpekcijskega nadzora Inšpekcije za kemikalije v letu 2023 smo izvajali storitve po sledečih področjih:

- analize vzorcev tekstilnih izdelkov (20 vzorcev);
- analize vzorcev nakita (20 vzorcev).

Skupno je bilo sprejetih 40 vzorcev in izvedenih 107 preskušanj. Odvzem in dostavo vzorcev so opravili inšpektorji Inšpektorata za kemikalije.

4.7.2.2 Realizacija dejavnosti medicinske mikrobiologije

Obrazec 1b: Poročanje o opravljenih storitvah po pogodbi z ZZS 2023.

Na področju diagnostične mikrobiologije smo izvajali preiskave za neposredno (mikroskopija, gojitvene metode, dokazovanje antigenov, dokazovanje nukleinskih kislin) oz. posredno (dokaz imunskega odgovora) dokazovanje povzročiteljev okužb. Obseg dela na podlagi števila točk po oddelkih prikazuje tabela 6.

Zaradi spremenjene strategije testiranja na SARS-CoV-2 je bila realizacija plana po oddelkih pod načrtovanim nivojem. Delež realizacije plana je bil na nivoju celotnega CMM 70%, obseg testiranje se je torej zmanjšal še za 10% več kot smo načrtovali. Ob lanskem načrtovanju smo zaradi spremenjene strategije testiranja na covid19 pričakovali celokupen upad števila točk za 20%. Iz tabele 6 je razviden

vpliv umirjanja epidemije in spremenjene strategije testiranja na Covid19, nadaljeval se je trend upadanja testiranja na Covid19, ki je bil še bolj izrazit leta 2022.

Kot prikazuje tabela 7, se je leta 2023 z ozirom na leto 2022 zmanjšalo tudi število preiskav, ki niso vključevale preiskav na Covid19, kar je verjetno odraz zmanjšane obolevnosti zaradi nadaljnjega umirjanja epidemije in spremenjene klinične slike, kot jo povzročajo novejši sevi Covid19.

Kako močno je Covid19 vplival na obseg dela in poslovanje je razvidno primerjave doseženih točk v letu 2023 v primerjavi z letom 2019, ki je bilo leto pred epidemijo. Glede na leto 2019 se je obseg doseženih točk v letu v letu 2023 povečal za 38%. Podrobnejše rezultate po oddelkih podaja tabela 8.

Tabela 6: Realizacija plana in obseg dela po lokacijah v letu 2023

Oddelek	Število točk				Indeks
	realizacija v 2021	realizacija v 2022	realizacija v 2023	plan 2023	indeks real 2023/plan 2023
OMM Maribor	10.587.644	7.334.529,01	4.062.234	5.901.989	0,69
OMM Celje	4.807.613	3.328.375,97	749.689	2.678.296	0,28
OMM Kranj	2.680.302	1.471.792,46	2.182.913	1.184.330	1,84
OMM Koper	2.094.129	1.235.628,21	561.751	994.292	0,56
OMM Nova Gorica	162.664	175.747,33	721.356	141.421	5,10
OMM Murska Sobota	773.539	846.899,62	176.181	681.488	0,26
OMM Novo mesto	2.444.728	1.597.337,74	880.041	1.285.355	0,68
OJM Ljubljana	824.610	786.430,29	106.833	632.829	0,17
SKUPAJ	24.375.228	16.776.740,63	9.440.997	13.500.000	0,7

Tabela 7: Število točk po lokacijah za leta 2020 do 2023 in indeksi

Oddelek	Število točk COVID 2020	Število točk COVID 2021	Število točk COVID 2022	Število točk COVID 2023	Indeks 2023/2022	Indeks 2022/2021	Indeks 2021/2020
OMM Maribor	5.134.497,87	7.547.927,00	3.559.165,74	929.929,50	0,26	0,47	1,47
OMM Celje	2.298.334,75	3.258.386,75	1.411.645,75	464.493,00	0,33	0,43	1,42
OMM Kranj	1.285.287,00	2.181.987,00	926.793,00	15.924,25	0,02	0,42	1,70
OMM Koper	833.400,50	1.560.279,25	576.060,50	116.096,00	0,20	0,37	1,87
OMM Nova Gorica	225,00	602,25	9.393,25	2.528,25	0,27	15,60	2,68
OMM Murska Sobota	14.533,50	58.701,50	92.007,50	97.046,75	1,05	1,57	4,04
OMM Novo mesto	1.166.719,75	1.969.270,25	922.772,75	109.983,75	0,12	0,47	1,69
OJM Ljubljana	614.455,00	824.610,00	648.379,00	63.230,00	0,10	0,79	1,34
SKUPAJ	11.334.510,51	17.401.764,00	8.146.217,49	1.799.231,50	0,22	0,47	1,54

Tabela 8: Skupno število točk po lokacijah brez preiskav na SARS-Cov-2 v obdobju 2019-2023

Oddelek	Število točk skupno 2019	Število točk brez COVID 2020	Število točk brez COVID 2021	Število točk brez COVID 2022	Število točk brez COVID 2023	Indeks 2023/2022 brez COVID
OMM Maribor	2.749.509	2.499.648,44	3.039.717,48	3.775.363,27	3.132.304,67	0,83
OMM Celje	1.724.883	1.666.682,31	1.549.225,89	1.916.730,22	1.718.420,33	0,90
OMM Kranj	506.829	435.613,22	498.315,12	544.999,46	545.826,37	1,00
OMM Koper	585.034	501.236,35	533.849,61	659.567,71	605.260,42	0,92
OMM Nova Gorica	174.990	143.471,42	162.061,34	166.354,08	173.652,86	1,04
OMM Murska Sobota	600.673	603.218,83	714.837,46	754.892,12	782.993,94	1,04
OMM Novo mesto	493.172	450.953,21	475.457,48	674.564,99	639.704,77	0,95
SKUPAJ	6.835.090	6.300.823,78	6.973.464,37	8.492.471,85	7.598.163,36	0,89

Tabela 9: Število točk po lokacijah za leti 2019 in 2023

Oddelek	Število točk skupno 2019	Število točk skupno 2023	Indeks 2023/2019 skupno
OMM Maribor	2.749.509	4.062.234,17	1,48
OMM Celje	1.724.883	2.182.913,33	1,27
OMM Kranj	506.829	561.750,62	1,11
OMM Koper	585.034	721.356,42	1,23
OMM Nova Gorica	174.990	176.181,11	1,01
OMM Murska Sobota	600.673	880.040,69	1,47
OMM Novo mesto	493.172	749.688,52	1,52
OJM Ljubljana	0,00	106.832,71	/
SKUPAJ	6.835.090	9.440.997,57	1,38

Poleg izvajanja preiskav za naročnike smo v CMM izvajali aktivnosti na nalogah, ki so namenjene epidemiološkemu spremljanju nalezljivih bolezni, preprečevanju in obvladovanju okužb povezanih z zdravstveno oskrbo, spremljanju odpornosti mikroorganizmov, ugotavljanju mehanizmov odpornosti, poročanju podatkov v informacijski sistem ECDC – Tessa in v druge mednarodne strokovne mreže.

Naloge so se izvajale za naslednja področja:

- izvajanje mikrobioloških preiskav za ugotavljanje odpornosti proti protimikrobnim zdravilom v okviru EARS-net;
- določanje občutljivosti za antibiotike, dokončna serotipizacija izolatov salmonel ter poročanje zbirnih laboratorijskih podatkov;
- določanje občutljivosti za antibiotike in poročanje zbirnih laboratorijskih podatkov izolatov kampilobaktrov;
- zbiranje vzorcev in podatkov za delovanje nacionalnih mrež (invazivne okužbe, zoonoze, respiratorni virusi, rotavirusi, gonokoki, HIV...);
- zbiranje in poročanje podatkov za SKUOPZ;

- testiranje anonimnih vzorcev odvzetih v skupinah prebivalcev z dejavniki tveganja na okužbo s HIV (presejalni testi serumov, sline in potrditveno testiranje);
- testiranje vzorcev nosečnic in bolnikov dermatoveneroloških ambulant na okužbo s HIV;
- epidemiološko spremljanje okužb povzročenih s *Clostridioides difficile* (ESCDI) s poglobljeno mikrobiološko diagnostiko;
- raznolikost ribotipov *Clostridioides difficile* v bolnišničnem in domačem okolju;
- poglobljeno spremljanje virusa Zahodnega Nila;
- preiskava na jajčeca *Enterobius vermicularis* s perianalnim odtisom;
- molekularno opredeljevanje večkratno odpornih bakterij, predvsem bakterij s karbapenemazami in proti vankomicinu odpornih enterokokov;
- spremljanje javnozdravstveno pomembnih povzročiteljev nalezljivih bolezni s sekvenciranjem celotnih genomov (WGS) po smernicah ECDC;
- izvajanje preiskav po naročilu epidemiologa;
- prijava povzročiteljev nalezljivih bolezni.

Obseg opravljenega dela na teh nalogah je prikazan v sliki 2.

Slika 2: Število opravljenih preiskav na nalogah, ki so namenjene epidemiološkemu spremljanju nalezljivih bolezni, preprečevanju in obvladovanju okužb povezanih z zdravstveno oskrbo, spremljanju odpornosti mikroorganizmov in ugotavljanju mehanizmov odpornosti v letu 2023.

Preiskava	Število opravljenih storitev	Število oseb
EARSS invazivni izolati (<i>S. pneumoniae</i> , <i>S. aureus</i> , <i>Enterococcus faecalis</i> in <i>Enterococcus faecium</i> , <i>E. coli</i> , <i>K. pneumoniae</i> , <i>Acinetobacter</i> spp., <i>P. aeruginosa</i>)	1.938	1.801
Določanje občutljivosti pri izolatu salmonelle	415	207
Dokončna serotipizacija izolata salmonelle	198	196
Določanje občutljivosti pri izolatu kampilobaktra	597	581
Izolati odporni proti karbapenemom – molekularna potrditev	822	822
Izolati odporni proti karbapenemom – antigeni testi	221	176
Ribotipizacija izolata <i>C. difficile</i>	208	208
Toksintipizacija izolata <i>C. difficile</i>	100	100
Nevezano anonimno testiranje na HIV – presejalni test (slina)	248	248
Nevezano anonimno testiranje na HIV – potrditveno testiranje (slina)	4	4
Nevezano anonimno testiranje na HIV – presejalni test (DMV)	1.490	1.490
Nevezano anonimno testiranje na HIV – potrditveno testiranje (DMV)	21	21
Nevezano anonimno testiranje na HIV – presejalni test (nosečnice)	ne izvajamo več v letu 2023	
Nevezano anonimno testiranje na HIV – potrditveno testiranje (nosečnice)	ne izvajamo več v letu 2023	
Preiskava na jajčeca <i>Enterobius vermicularis</i> s perianalnim odtisom	ne izvajamo več v letu 2023	
WGS	236	236
Skupaj	6.498	6.090

Naloga, ki smo jih izvajali, so bile usmerjene v tista področja, ki po skupni oceni z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje predstavljajo problematiko, ki potrebuje poglobljeno spremljanje z namenom načrtovanja ukrepov v prihodnosti. Izvajanje nekaterih nalog bomo podaljšali v leto 2024 in se dogovorili za nekatere nove.

4.7.2.3 Poročanje o terciarni dejavnosti

Obrazec 6: Poročilo o terciarni dejavnosti 2023

V začetku leta je Vlada RS sprejela uredbo, s katero smo bili izvzeti kot izvajalec terciarne dejavnosti, financirane s strani ZZS. Na osnovi kalkulacij smo pristopili h pogajanju z MZ za financiranje izvajanja programa terciar II neposredno iz proračuna RS, s čimer smo verjetno prvič dosegli pokrivanje celotnih stroškov programa, izvemajoč drugo dejavnost, storitve po pogodbi NIJZ-NLZOH, ostali projekti.

Oddelek za javnozdravstveno mikrobiologijo (v nadaljevanju OJM) kot glavni del izvaja program Terciar-II, ki predstavlja najvišjo stopnjo usposobljenosti na posameznem strokovnem področju (subsposobni timi), ozko specializirane laboratorije, ki hkrati predstavljajo tudi de facto referenčne nacionalne laboratorije. Na področju ozko specializiranih laboratorijev smo Oddelek za javnozdravstveno mikrobiologijo NLZOH v Ljubljani v sodelovanju z ostalimi oddelki Centra za diagnostičnimi enotami Centra za medicinsko mikrobiologijo NLZOH in epidemiologi NIJZ ter ostalimi ustreznimi inštitucijami v letu 2023 izvajali naslednje naloge kot podporo programom epidemiološkega spremljanja nalezljivih boleznih in ocenjevanja dogodkov, ki pomenijo grožnjo zdravju:

- spremljanje gripe in drugih respiratornih okužb;
- program spremljanja ošpic, mumpsa, rdečk;
- spremljanje okužb s poliovirusi in ostalimi enterovirusi;
- interdisciplinarno obvladovanje zoonotičnih in drugih povzročiteljev nalezljivih boleznih, ki se prenašajo z vodo in hrano;
- spremljanje invazivnih obolenj, povzročenih z bakterijami;
- spremljanje bakterijskih povzročiteljev proti katerim cepimo;
- pripravljenost na hiter odgovor ob grožnjah nalezljivih boleznih.

Poročilo o delu v vsaki od nalog programa je opisano v posebni prilogi – Poročilo dela za program terciar II za leto 2023. Skupno je bilo v letu 2023 za program terciar II opravljenih 10.012 preiskav.

Druge naloge, ki jih je OJM opravljal v sklopu pogodb z MZ:

1. Spremljanje različic SARS CoV-2

Na oddelku smo skupaj z OMR Maribor sodelovali pri sekvenciranju celotnih genomov virusa za namen spremljanja različic SARS CoV-2. Spremljanje in sekvenciranje SARS CoV-2 v kliničnih vzorcih je do novembra 2023 izvajal OMR Maribor, od novembra naprej se sekvenciranje vrši tedensko na OJM Ljubljana. S tem posredujemo podatke o variantah SARS CoV-2 hitreje in so podatki veliko bolj relevantni za epidemiološko službo – sploh v primeru, ko in če bi bilo potrebno ukrepanje. Glavni poudarki in napredki na tem področju:

- v okviru projekta SLOSEQ in podporo financiranja analiz variant SARS CoV-2 smo na OJM vzpostavili tedensko sekvenciranje in poročanje različic na NIJZ, hkrati je z rednim poročanjem pričel tudi Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta v Ljubljani. Pričakujemo, da bo v 2024 vzpostavljeno skupno nacionalno poročilo na tedenski ravni za spremljanje različic SARS CoV-2. V novembru in decembru smo v sekvenciranje vključili 963 vzorcev.

2. Vzpostavitev nacionalnega spremljanja virusa SARS CoV-2 v odpadnih vodah

V letu 2023 je od februarja naprej v sodelovanju NLZOH in NIJZ potekalo nacionalno spremljanje različic SARS CoV-2 tudi v odpadnih vodah. Oddelek OJM sodeluje z obdelavo odpadnih vod do molekularne kvantifikacije virusnih genomov in sekvenciranja, Oddelek za odpadne vode na COZ je sodeloval z vzorčenjem, kemijski oddelek pa z analizo kemijskih parametrov, potrebno za normalizacijo koncentracije virusov v odpadni vodi. Program nacionalnega spremljanja je bil v celoti financiran iz interventnega zakona, proračuna MZ. V letu 2023 smo tedensko vzorčili na 16 čistilnih napravah in tedensko poročali na NIJZ, ki je podatke obdelal in jih v grafični in podatkovni obliki z oceno števila okuženih po posameznih prispevnih območjih ČN objavil na spletni strani: <https://modeliranje.nijz.si/epivode/epivode-c19.html>

3. Vzorčenje in analiza alergene cvetnega prahu (aerobiologija)

V okviru dejavnosti terciar II smo v letu 2023 izvajali tudi vzorčenje in analize cvetnega prahu s kratkoročnimi napovedmi ter vodenjem koledarja pojavnosti alergeni vrst cvetnega prahu. Vzorčenje se je v letu 2023 izvajalo na 4 vzorčevalnih postajah, na katerih je bilo odvzetih 264 vzorcev in analiziranih 1441 dnevnih vzorcev z dvourno resolucijo. Vsak teden v letu je bila na spletnem mestu NLZOH objavljena tedenska kratkoročna napoved obremenjenosti s cvetnim prahom. Rezultati monitoringa so bili redno posredovani v mednarodno podatkovno bazo EAN (European Aeroallergen Network), na kateri temelji delovanje aplikacije »Spletni dnevnik cvetnega prahu«. Potekalo je sodelovanje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje Madžarske (NPHI) v projektu R-PAS (opozorilni sistem za ambrozijo) za področje Podonavske regije. Aktivnosti so potekale tudi na programu EUMETNET AutoPollen. Storitve je v letu 2022 zaradi reorganizacije dejavnosti prevzel COZ.

4.7.2.4 Podrobno poročilo o izvedenih aktivnostih na vseh programih NLZOH - druge storitve javne službe

1. Izvajanje monitoringa kakovosti voda in tal

V skladu s Pogodbo št. 2551-23-200001 ter aneksi k pogodbi št. 1 in 2 o sofinanciranju dejavnosti Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano v letu 2023, smo v COZ v okviru izvajanja monitoringa kakovosti voda in tal v letu 2023 izvajali sledeče naloge:

1. izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja vodotokov v povodju Drave, Mure in Jadranskih rek;
2. izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja jezer;
3. izvajanja monitoringa stanja morja;
4. izvajanje monitoringa kemijskega stanja podzemnih voda;
5. izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja vodotokov v povodju Save;
6. izvajanje monitoringa kakovosti površinskih voda, ki se odzemajo za oskrbo s pitno vodo;
7. izvajanje monitoringa kakovosti kopalnih voda;
8. izvedba kemijskih analiz tal v okviru Programa monitoringa kakovosti tal;
9. izvedba kemijskih analiz v vzorcih tal, ki so bili odvzeti v okviru ugotavljanja okoljske škode;
10. izvajanje raziskovalnega monitoringa Primostek;
11. izvajanje preiskovalnega monitoringa na izviru Zelenci;
12. izvedba dodatnih analiz v okviru monitoringa kemijskega stanja podzemne vode ter kemijskega in ekološkega stanja vodotokov;
13. izvedba dodatnih analiz v okviru monitoringa kakovosti kopalnih voda;
14. izvedba analiz mineralnih olj v vzorcih odstranjenega olja in morske vode ter kemijske analize sedimenta in tal zaradi poplav;
15. izvedba kemijskih analiz v dodatnih vzorcih tal, ki so bili odvzeti v okviru programa monitoringa kakovosti tal;
16. analiza težkih kovin v delcih PM10 iz Zgornje Mežiške doline.

Naloge so izvajali sledeči oddelki COZ:

- naloge 1 – 15, razen 7, 10 in 13: Oddelek za podzemne in površinske vode, odpadke in tla Maribor, Enota za monitoring kakovosti podzemne in površinske vode, s sodelavci na lokacijah Maribor in Novo mesto;
- naloge 7, 10 in 13: Oddelek za pitne in kopalne vode, Enote Koper, Kranj, Nova Gorica in Novo mesto;
- nalogo 16: Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Enota za kakovost zunanjega zraka.

V okviru izvajanja nalog monitoringa kakovosti voda in tal smo v COZ izvajali sledeče storitve:

- pripravo letnih planov vzorčenj v Orbiti-LIMS;
- pripravo mesečnih planov vzorčenj v skladu z letnim planom, v excell datoteki in v Orbiti-LIMS;
- vzorčenje in terenske meritve;
- sprejem vzorcev v laboratorij;

- transport vzorcev in predaja vzorcev v analizo drugemu izvajalcu;
- kontrolo rezultatov meritev in takojšnje opozarjanje na rezultate, ki odstopajo od povprečij preteklih let;
- posredovanje realizacije programa vzorčenj v elektronski obliki za tekoči mesec;
- izdelava vmesnih poročil in končnega poročila v predpisani elektronski obliki (zapisi o vzorčenju, rezultati meritev in analize metode) in izdelava poročil v Orbiti-LIMS.

Analize vzorcev so bile opravljene v CKA in CMA. Pregled izvedenih aktivnosti je prikazan v tabeli 10.

Tabela 10: Pregled izvedenih aktivnosti – monitoring kakovosti voda in tal

Naloga	Št. vzorcev
Izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja vodotokov v povodju Drave, Mure in Jadranskih rek (1) + dodatne analize (12)	808
Izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja jezer (2)	27
Izvajanja monitoringa stanja morja (3)	98
Izvajanje monitoringa kemijskega stanja podzemnih voda (4) + dodatne analize (12)	332
Izvajanje monitoringa kemijskega in ekološkega stanja vodotokov v povodju Save (5) + dodatne analize (12)	766
Izvajanje monitoringa kakovosti površinskih voda, ki se odzemajo za oskrbo s pitno vodo (6)	32
Izvajanje monitoringa kakovosti kopalnih voda (7) + raziskovalni monitoring Primostek (10) + dodatne analize (13)	471
Izvajanje kemijskih analiz tal v okviru Programa monitoringa kakovosti tal (8) + dodatne analize (15)	94
Izvajanje kemijskih analiz tal, ki so bili odvzeti v okviru ugotavljanja okoljske škode povzročene tlom (9)	7
Izvajanje preiskovalnega monitoringa na izviri Zelenci (11)	11
Izvedba analiz mineralnih olj v vzorcih odstranjenega olja in morske vode ter kemijske analize sedimenta in tal zaradi poplav (14)	45
Analiza težkih kovin v delcih PM10 iz Zgornje Mežiške doline (16)	11
Skupaj	2.702

Obseg opravljenih storitev v okviru pogodbe je bil nekoliko višji v primerjavi s povprečjem opravljenih storitev v letu 2022 (2504), predvsem na račun izvedenih dodatnih monitoringov zaradi poplav v avgustu 2023.

2. Izvajanje dejavnosti analiz uradnih vzorcev in NRL za živila neživalskega izvora, živila živalskega izvora, krmo, aditive in druge vzorce v okviru uradnega nadzora

V skladu s Pogodbo št. C2337-23-000010 o izvajanju dejavnosti analiz uradnih vzorcev in NRL za živila neživalskega izvora, aditive in druge vzorce v okviru uradnega nadzora (s pripadajočimi aneksi) ter v skladu s Koncesijsko pogodbo št. C2337-22-000010 o izvajanju dejavnosti analiz uradnih vzorcev in NRL (s pripadajočimi aneksi) smo v COZ v letu 2023 izvajali sledeče storitve:

- sodelovanje pri pripravi programa;
- nudenje strokovne pomoči UVHVVR;
- vzorčenje živil (živila neživalskega izvora v okviru letnega programa);
- sprejem vzorcev v laboratorij, dodelitev preiskav (izdelava paketov preiskav), navodila za pripravo laboratorijskega vzorca (ustrezno homogenizacijo vzorca);
- izdelava pisnih poročil o rezultatih preskušanj za posamezni vzorec;
- izdelava poročil o vzorčenju živil za posamezni vzorec;

- izdelava ocen skladnosti za posamezni vzorec (v skladu s pogodbo);
- izdelava ocen tveganja za posamezni vzorec (v skladu s pogodbo);
- izdelava ocen označb za posamezni vzorec (v skladu s pogodbo);
- izdelava letnega poročila;
- obračun opravljenih storitev;
- urejanje in izvajanje prenosa podatkov na UVHVVR in dalje v EFSA (rezultatov preiskav, podatkov o analiznih metodah...).

Navedene storitve smo tudi v letu 2023 izvajali v skladu s podeljenimi pooblastili s strani MKGP, UVHVVR št. U014-7/2013/1, U014-7/2013/2, U3446-23/2021-10, U014-16/2022/18 ter U014-16/2022/22. Analize vzorcev so bile opravljene v CKA in CMA.

V okviru izvajanja storitev po navedenih pogodbah je bilo preiskanih 2992 vzorcev živil, krme in drugih vzorcev, od tega 2375 vzorcev živil neživalskega izvora in 617 vzorcev živil živalskega izvora. Vzorci živil neživalskega izvora bo bili odvzeti v okviru programa in izrednega nadzora (1670 vzorcev), 282 vzorcev ob uvozu, 351 vzorcev v okviru poostrelega nadzora ob uvozu ter 72 vzorcev iz programa zelenih delov rastlin. V okviru programa in izrednega nadzora nad živilimi živalskega izvora je bilo odvzetih 355 vzorcev, poleg tega tudi 232 vzorcev v okviru programa rezidua ter 30 vzorcev krme v okviru programa in izrednega nadzora nad krmo.

Vse vzorce živil neživalskega izvora po programu za kemijska in mikrobiološka preskušanja (1703) so vzorčili vzorčevalci NLZOH. Vzorčenje smo izvedli z akreditiranimi metodami vzorčenja. Preostali vzorci so bili odvzeti s strani inšpektorjev UVHVVR.

Pri vzorcih je bila preverjena skladnost s predpisi, ki urejajo naslednja področja:

- označevanje predpakiranih živil, alergeni v živilih, sestava in kakovost živil;
- kemijska varnost živil (aditivi, arome, onesnaževala, pesticidi, ostanki veterinarskih zdravil, prisotnost nedovoljenih snovi);
- živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem.

Za vse vzorce so bila izdelana poročila o preizkusih. Analizni rezultati vseh vzorcev so bili pregledani/ocenjeni, pri čemer smo v skladu z navedenima pogodbama podali pisno oceno skladnosti le pri vzorcih, kjer so bile dokazane vsebnosti analiziranih parametrov nad mejami določanja uporabljenih analiznih metod.

Obseg opravljenih storitev je večji v primerjavi z letom 2022 za približno 8%.

3. Izvajanje laboratorijskih analiz za potrebe uradnega nadzora varnosti in kakovosti vina ter drugih proizvodov iz grozdja in vina

Na podlagi pogodbe št. C2336-23-000012 o izvajanju kemijskih analiz vina v letu 2023 in v skladu z odločbo št. 023-51/2023 z dne 19. 4.2023 je NLZOH kot uradni in nacionalni referenčni laboratorij izvajal posamezne laboratorijske analize za potrebe uradnega nadzora varnosti in kakovosti vin in drugih proizvodov iz grozdja in vina, za ostanke pesticidov v živilih, onesnaževala v živilih, aditive v živilih, alergene in druge snovi preobčutljivosti v živilih.

Ključne naloge, ki smo jih izvajali v letu 2023 so:

- izvajanje preskušanj vzorcev vina skladno z določili Programa vzorčenja vina in laboratorijskih preskusov;
- izdelava poročila o preiskanem vzorcu skupaj s strokovnim mnenjem in oceno varnosti.

V letu 2023 smo v okviru zgoraj navedene pogodbe po dogovorjenem programu opravili preiskave 23 vzorcev vin. Po zaključeni analizi smo za vsak vzorec izdali poročilo z oceno skladnosti vzorca. Število izvedenih preiskav vzorcev vina je bilo v letu 2023 primerljivo s preteklima letoma 2021 in 2022.

4. Naloge, ki jih je Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano opravljal kot javno službo povezano s prenosom Direktive o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov v nacionalno zakonodajo (Zakon o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Ur. l. RS, št. 9/17 in 29/17))

V skladu z določili Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov NLZOH izvaja celostno obravnavo poročenih podatkov za posamezne izdelke, vključno s prejemanjem, shranjevanjem, obravnavo, analiziranjem in objavljanjem podatkov.

Ključne naloge, ki smo jih izvajali v letu 2023 so:

- notifikacija novo prijavljenih izdelkov pred dajanjem na slovenski trg, ki vključuje pregled poročenih podatkov v EU-CEG sistem za tobačne in povezane izdelke ter objavo osnovnih podatkov o posamezni znamki in vrsti;
- prejem in pregled podatkov o letnih prodajah za notificirane znamke in vrste v Republiki Sloveniji;
- v letu 2023 smo glede na postopek notifikacije in s tem povezanimi postopki prejemanja, shranjevanja, obravnave podatkov nadaljevali z nadgradnjo informacijskega sistema za obdelavo in objavljanje podatkov pridobljenih iz EU-CEG sistema. Še naprej ugotavljamo, da je problematika tega področja kompleksna in zahteva stalen pregled ter analizo stanja, na podlagi česar se podajo predlogi izboljšav na področju obravnave, analize in objave podatkov tako glede obveznosti prijaviteljev kot vsebinske obravnave vnesenih podatkov;
- udeležili smo se sestankov koordinacijske skupine, ki deluje pod okriljem Ministrstva za zdravje ter sestankov in webinarjev, organiziranih v okviru Evropske Komisije (delovne skupine za tobačno zakonodajo, sestavine in za poročanje preko baze EU-CEG; JATC2; WHO...).

5. Mobilna enota z ekološkim laboratorijem (MEEL)

V skladu s Pogodbo št. 848-14/72018-2 z dne 3. 4. 2018 in Aneksom k pogodbi št. 1/2023, z dne 12. 12. 2023 o sofinanciranju dejavnosti na področju zaščite, reševanja in pomoči za delovanje MEEL, smo v COZ izvajali sledeče storitve:

- organizirali delovanje MEEL za opravljanje terenskih kemijskih in mikrobioloških preiskav ter meritev ob nesrečah z nevarnimi snovmi in drugih večjih onesnaženjih življenjskega okolja;
- zagotavljali stalno pripravljenost za aktiviranje in operativno sposobnost članov MEEL v primeru nesreč z nevarnimi snovmi in drugih večjih onesnaženjih življenjskega okolja;
- zagotavljali usposobljenost in opremljenost članov MEEL v skladu z Merili za organiziranje, usposabljanje in opremljanje;
- zagotavljali, da so naloge opravljali zdravstveno, psihično in fizično sposobni člani enote;
- izvajali detekcijo in identifikacijo kemijskih, bioloških in drugih virov ogrožanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi oziroma ob drugih nesrečah;
- opravljali laboratorijske kemijske in biološke preiskave ter meritve ob naravnih in drugih nesrečah za potrebe celotnega območja države ter v povezavami z nalogami MEEL;
- izdelali in redno dopolnjevali načrt obveščanja in aktiviranja MEEL ob smiselni uporabi predpisov o izdelavi načrtov za zaščito n reševanje;
- sodelovali na vajah in drugih aktivnostih, ki jih je organiziral URSZR, ko smo bili povabljeni k sodelovanju;
- izdelali pisna poročila o intervenciji enote;
- izdelali letno poročilo;
- izdelali letni načrt dela za prihodnje koledarsko leto.

Osnovna naloga MEEL je stalna pripravljenost, hiter odhod na teren, opravljanje terenskih in laboratorijskih, kemijskih preiskav, bioloških preiskav in meritev ter sodelovanje pri ukrepih na poziv v primeru naravnih ali okoljskih nesreč in terorističnih akcij.

V letu 2023 je MEEL sodeloval pri ukrepih na poziv v sledečih primerih:

- požar v RCERO Celje;
- požar v podjetju Salomon v Lenartu;
- pojav oljnega madeža na potoku Globovnica v Lenartu;
- požar v pokritem vkopu Malečnik;

- izliv neznane snovi v Račah;
- pogin rib v potoku Bistrica v občini Muta.

6. Uradna kontrola kakovosti zdravil

Uradni kontrolni laboratorij za kakovost zdravil (UKL) je vključen v Evropsko mrežo uradnih kontrolnih laboratorijev (GEON - General European OMCL Network) pri Evropskem direktoratu za kakovost zdravil (EDQM), kot polnopravni član Evropske mreže uradnih kontrolnih laboratorijev (»full member of GEON«).

V skladu s 1. odstavkom 153. člena Zakona o zdravilih (ZZdr-2, Uradni list RS, št. 17/14) izvaja UKL naloge uradnega kontrolnega laboratorija na področju zdravil. Vrste uradnih kontrol kakovosti zdravil so:

- redna kontrola kakovosti zdravil;
- izredna kontrola kakovosti zdravil;
- posebna kontrola kakovosti zdravil;
- kontrola kakovosti zdravil v okviru postopka za pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom ali paralelno uvoženim zdravilom.

UKL v skladu s 175. členom ZZdr-2 opravlja tudi vzorčenje zdravil za namen redne in izredne kontrole kakovosti zdravil v prometu. Od dne 27. 1. 2017, ko je stopil v veljavo novi Zakon o lekarniški dejavnosti (ZLD-1, Uradni list RS, št. 85/16) je UKL pristojen tudi za uradno kontrolo kakovosti galenskih zdravil.

Poleg zgoraj omenjenih uradnih kontrol kakovosti je UKL, skladno s 16. členom Pravilnika o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči (Uradni list RS, št. 59/2010), dolžan izvajati analizo preskušanje tablet kalijevega jodida, katere v okviru zaščitnega ukrepa jodne profilakse v primeru jedrske ali radiološke nesreče v RS, hrani Zavod RS za blagovne rezerve.

Poleg uradne kontrole kakovosti zdravil izvaja UKL še naslednje aktivnosti:

- sodelovanje z EDQM pri redni kontroli kakovosti zdravil z dovoljenjem za promet po centraliziranem postopku (CAP) - vzorčenje in testiranje;
- sodelovanje z EDQM v sklopu nadzora evropskega trga z zdravili (t.i. MSS: »Market Surveillance Studies«);
- sodelovanje z EDQM pri t.i. kolaborativnih študijah monografij Ph. Eur. (evropske farmakopeje);
- sodelovanje z inšpektorati (npr. ZIRS pri ugotavljanju zdravilnih učinkovin v prehranskih dopolnilih, JAZMP), carino, policijo, ...
- določene naročniške analize, ki niso vezane na uradno kontrolo kakovosti zdravil, ki znesejo manj kot odstotek letnega prihodka UKL.

V spodnjih tabelah so prikazani rezultati dela s področja uradne kontrole kakovosti zdravil.

Tabela 11: Število vzorčenih zdravil v letu 2023

	Število vzorčenih zdravil
Redna kontrola kakovosti zdravil	350
Izredna kontrola kakovosti zdravil	0

Tabela 12: Število izdanih analiznih izvidov v letu 2023

	Skupno število izdanih analiznih izvidov v letu 2023
Redna kontrola kakovosti zdravil	302
Izredna kontrola kakovosti zdravil	0

Kontrola kakovosti zdravil v okviru postopka za pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom ali paralelno uvoženim zdravilom, ki se izvede na zahtevo JAZMP	0 (ni bilo zahtev s strani JAZMP)
---	--------------------------------------

V sklopu redne kontrole kakovosti zdravil so bili ugotovljeni 3 rezultati izven zahtevanih meja. Pri kontroli obojnine in navodila za uporabo v sklopu redne kontrole kakovosti zdravil je bilo v letu 2023 ugotovljenih 12 neskladnosti z dovoljenjem za promet.

Tabela 13: Izvedene aktivnosti posebne kontrole kakovosti zdravil v letu 2023

Posebna kontrola kakovosti zdravil	Notifikacije	352
	Strokovno-administrativna ocena (SAO)	9
	OBPR certifikati*	21
	Analize	0

OBPR: Official Batch Protocol Review

OBPR certifikat: certifikat za sprostitev v promet v skladu s smernicami EU

UKL je v letu 2023 aktivno sodeloval z EDQM v sklopu OMCL mreže pri:

- vzorčenju za potrebe redne kontrole kakovosti zdravil v prometu, ki so pridobila dovoljenje za promet po centraliziranem postopku (CAP);
- t.i. kolaborativni študiji monografije Evropske farmakopeje;
- medprimerjalnih študijah, katere je organiziral EDQM (PTS).

Izdelani in v podatkovno bazo EDQM (Inventory database) so bili vneseni naslednji dokumenti:

- splošno letno poročilo UKL (t.i. »Non-OCABR Annual Report«)
- letno poročilo posebne kontrole kakovosti za humana biološka zdravila (»OCABR Annual Report for Human Biological Medicinal Products«)
- letno poročilo posebne kontrole kakovosti za imunološka veterinarska zdravila (»OBPR - OCABR Annual Report of IVMPs«).

Zdravila z dovoljenjem za promet po centraliziranem postopku (CAP) se vzorči v skladu z letnim programom (CAP Sampling), ki ga sprejme EMA v sodelovanju z EDQM ter posreduje EDQM.

Tabela 14: Število vzorčenih oz. analiziranih zdravil v sklopu sodelovanja z EDQM v letu 2023

Sodelovanje z EDQM	Število
CAP Sampling (vzorčenje)	1
CAP Testing (analize)	1
MSS (Market Surveillance Studies)	0
Monografije Evropske farmakopeje (t.i. collaborative studies)	1

4.7.2.5 Poročanje o izvajanju mednarodnih projektov (raziskovalnih in razvojnih projektov)

Tabela 15: Projekti 2023

Programi/projekti	Čas trajanja projekta	Naslov
Programi ARIS		
P3-0387	2014-2023	Črevesna mikrobiota - vloga v zdravju in pri boleznih (dr. Maja Rupnik)
Projekti ARIS		

J4-3096	2021-2024	Rekombinantni probiotiki kot bio-alternativni protimikrobni pristop proti bakteriji <i>Clostridioides difficile</i> (dr. Maja Rupnik)
J7-4418	2022-2025	Nanovlakna za sočasno dostavo koktajlov izbrane mikrobiote in protimikrobnih učinkovin za lokalno zdravljenje vaginalnih infekcij (dr. Samo Jeverica)
J3-4531	2022-2025	Antimikrobne površine na podlagi kontakta na zahtevo: strategija za nadzor okužb prijazna ljudem in okolju (dr. Samo Jeverica)
V2-2247	2022-2024	Met4Lab - Izhodišča za vzpostavitev sistema za identifikacijo in izmenjavo meroslovnih potreb na področju biokemijske analitike (dr. Maja Rupnik)
V3-2234	2022-2024	Ocena tveganja za zdravje ljudi glede na lastnosti hišnega vodovodnega omrežja (HVO) (dr. Sandra Janežič)
V3-2335	2022-2024	Ocene tveganja za zdravje ljudi zaradi kemijske onesnaženosti pitne vode na manjših in srednje velikih sistemih za oskrbo s pitno vodo (dr. Boris Kolar)
V3-2236	2022-2024	Ocena potencialnega vpliva sežiga in so sežiga odpadkov na zdravstvene posledice pri ljudeh: modelna študija na primeru cementarne Salanit Anhovo (Uroš Lešnik)
J3-50098	2023-2026	Razvoj mikrofiziološkega sistema sluznice tankega črevesa za raziskovanje učinkov mikrobiote na transepitelijski transport in imunski odziv gostitelja (dr. Aleksander Mahnič)
Ostalo (ARIS in ostali sofinancerji)		
V1-2319	2023-2025	Prisotnost živega srebra v pitni vodi na območju Občine Idrija (Darja Hojnik)
V1-2373	2023-2025	Ultrafini delci v urbanem okolju (Uroš Lešnik)
V2-2370	2023-2025	Ocena vpliva ribiške prakse privabljanja rib s hrano in drugih dejavnosti na kakovost jezerske vode (dr. Boštjan Križanec)
V3-2325	2023-2024	Razvoj postopkov, priprava protokola in drugih aplikacij za izmenjavo informacij in podatkov, potrebnih za izdelavo ocene tveganja v primeru odziva na nesreče, pri katerih se pojavljajo nevarnosti kemijskega izvora (Blaž Berglez)
V4-2307	2023-2025	Zdrava in trajnostna prehrana v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (Barbara Škrjanc)
MEEL	2022	Pogodba

V letu 2023 smo sodelovali v enem programu, trinajstih projektih ARIS in projektu MEEL.

Prihodki iz naslova programov in projektov v sklopu Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (vključno z drugimi viri) in MEEL: **470.000,00 EUR.**

Tabela 16: EU projekti 2023

Programi/projekti	Čas trajanja projekta	Naslov
EU-EVROPSKI SOCIALNI SKLAD DROGART	2017-2023	Razvoj in nadgradnja integrirane storitve testiranja prepovedanih drog in novih psihoaktivnih snovi v različnih lokalnih okoljih (dr. Roman Kranvogel)
JOINT DANUBE SURVEY	2019-2025	DISCOVER DANUBE (dr. Boštjan Križanec) http://www.danubesurvey.org/jds4/about
PARC	2022-2029	Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals (dr. Boris Kolar)
HORIZON-HLTH-2021-ENVHLTH-03-01		
UNITED4Surveillance	2023-2025	Union and National Capacity Building 4 IntegraTED Surveillance (mag. Tjaša Žohar Čretnik)
EU4H-2021-JA3-IBA		
SLOSEQ	2022-2024	Consolidation and Integration of Whole Genome Sequencing (WGS) into Routine Surveillance in Slovenia (dr. Andrej Steyer)
EU4H-2022-DGA-MS-IBA-02 (postopek podpisa pogodbe)		
JAMRAI 2	2023-2027	Antimicrobial resistance (dr. Helena Ribič)
EU4Health programme (postopek prijave)		
EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD	2023-2025	Optimizacija biološke razgradnje gnojevke (s produkti, ki vsebujejo aerobne, anaerobne in anoksične mikroorganizme) za zmanjšanje izgub dušika in njena raba v kmetijstvu (Petra Drame)

V letu 2023 smo sodelovali v sedmih evropskih projektih. Prihodki evropskih projektov v letu 2023: **105.000,00 EUR.**

Skupni prihodki projektne dejavnost v letu 2023: 575.000,00EUR.

Projekt SLOSEQ

Mikroorganizme, ki povzročajo bolezni, lahko zaznamo na tri različne načine: lahko jih gojimo v laboratoriju, lahko jih zaznamo s pripravljenimi protitelesi (kot recimo pri HAT testih) ali uporabimo molekularne metode in iščemo njihov dedni material. Projekt SLOSEQ se bo ukvarjal z molekularnimi metodami in sicer s sekvenciranjem genomov virusov in bakterij. Protokoli in oprema, ki so bili posodobljeni med epidemijo covida, se bodo v projektu še naprej uporabljali za spremljanje tega virusa. Predvsem pa bomo uporabo opreme razširili na spremljanje naslednje pomembne grožnje – večkratno odpornih bakterij (VOB). V projektu načrtujemo razvoj in optimizacijo procesov, s katerimi bomo avtomatizirali in poenostavili trenutno zapletene procese od zaznavanja bakterij ali virusov preko njihovih molekularnih karakterizacij, analiz, do sporočanja med inštitucijami in končne analize, pomembne za spremljanje stanja na nacionalni ravni in širše v Evropi.

S tem projektom nameravamo vzpostaviti, optimizirati in potrditi delovne postopke, protokole ter analitične/vizualne platforme, ki bodo olajšali izvajanje WGS v nacionalnem nadzoru, v okoljih občasnih izbruhov in izbruhov bolezni.

Vzpostavljena infrastruktura RT-PCR in WGS ter orodja, ki se uporabljajo za zbiranje podatkov o nadzoru SARSCoV-2, bodo nadgrajena ter se bodo na nacionalni ravni in ravni EU uporabljali tudi za

vzpostavitev genomskega nadzora za dodatne patogene. Poleg tega bomo razvili uporabniku prijazno, odprto dostopno poenostavljeno programsko opremo za analizo in obdelavo podatkov sekvenciranja genomov in nadgradili obstoječe linije in orodja za genomski nadzor, ki se uporabljajo za zbiranje podatkov za nadzor SARS-CoV-2. Zagotovili bomo trajnostni načrt za nadaljnje izvajanje in širšo uporabo razvitega sistema.

Razviti sistem in orodja bodo omogočali boljšo pripravljenost in odziv na grožnje javnemu zdravju, trajnost mikrobiološkega sistema javnega zdravja, prispevali k razvoju v e-zdravstveni sistem ter ohranili in okrepili zmogljivosti genomskega nadzora in odzivanja na epidemije v Sloveniji ter izmenjavo podatkov med različnimi javnimi področji.

V raziskovalno delo projekta SLOSEQ, ki je potekalo v letu 2023 je bilo aktivno vključenih osemnajst zaposlenih.

4.7.2.6 Izvajanje storitev na trgu v letu 2023

Storitve na trgu so vse storitve, ki niso uvrščene kot storitve javne službe, financirane bodisi od Ministrstva za zdravje ali iz drugih javnih virov (Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za obrambo in drugo). Storitve na trgu izvajamo v glavnem na podlagi pogodb, ki so sklenjene z naročniki in na podlagi dodatnih sprotnih naročil.

Ključna področja dela na trgu so:

1. Spremljanje skladnosti in zdravstvene ustreznosti pitne vode v okviru notranjega nadzora ter sodelovanje pri uvajanju/nadgrajevanju HACCP sistema na področju pitne vode

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izvajanje vzorčenja pitne vode, terenskih meritev in svetovanja v okviru notranjega nadzora skladno s HACCP plani posameznih pogodbenih partnerjev;
- izvajanje izobraževalnih programov za uvajanje/nadgrajevanje HACCP sistema v sistemih za oskrbo s pitno vodo za zaposlene, ki prihajajo v stik s pitno vodo;
- sodelovanje pri uvajanju/nadgrajevanju HACCP sistema v posamezne sisteme za oskrbo s pitno vodo v vlogi svetovalcev odgovornim osebam;
- upravljavcem sistemov za oskrbo s pitno vodo nudimo strokovno pomoč pri morebiti potrebni preureditvi vodovodnih omrežij, v času eventuelnih izrednih razmer hkrati pa nudimo tudi strokovno svetovanje pri vzdrževanju internih vodovodnih omrežij.

Na področju spremljanja skladnosti in zdravstvene ustreznosti pitne vode v okviru notranjega nadzora je bilo v letu 2023 odvzetih in analiziranih 27.689 vzorcev in opažamo povečanje števila glede na leto 2022, ko je bilo odvzetih in analiziranih 23.740 vzorcev. V letu 2019 je bilo odvzetih in analiziranih 26.718 vzorcev.

V primerjavi z letom 2021 se je povečalo število vzorcev pitne vode odvzetih za namene mikrobiološke preiskave na prisotnost *Legionella spp.* V letu 2023 je bilo odvzeto 4781 vzorcev, 2022 je bilo odvzetih in analiziranih 5.291 vzorcev, v letu 2021 pa 4.772 vzorcev. Vendar je število teh vzorcev še vedno precej manjše kot v letu 2019, ko je bilo odvzetih in analiziranih 8.045 vzorcev.

2. Izvajanje notranjega nadzora v bazenskih kopališčih

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izvajanje vzorčenja in terenskih meritev v odprtih in zaprtih bazenskih kopališčih z namenom nadzora nad izpolnjevanjem higienskih zahtev za kopalno vodo v kopalnih bazenih v skladu z veljavno zakonodajo;
- sprotno obveščanje upravljavcev o neskladnih vzorcih;
- svetovanje upravljavcem pri odpravi vzrokov neskladnosti;
- sodelovanje pri uvajanju /nadgrajevanju HACCP sistema.

Na področju nadzora nad izpolnjevanjem higienskih zahtev za kopalno vodo v kopalnih bazenih v okviru notranjega nadzora je bilo v letu 2023 odvzetih in analiziranih 5336 vzorcev, 2022 odvzetih in analiziranih 4.681 vzorcev in je večje v primerjavi z letom 2020, ko je bilo odvzetih in analiziranih 3.465 vzorcev, vendar še vedno nekoliko manjše kot v letu 2019, ko je bilo teh vzorcev 5.198. V letu 2023 je bilo odvzetih največ vzorcev bazenske kopalne vode v primerjavi zadnjih 4 let. Zmanjšanje v letu 2020 je posledica trajnega zapiranja manjših kopalnih bazenov zaradi prizadetosti turističnih nastanitvenih zmogljivosti zaradi epidemije Covid – 19, delno pa tudi zaradi povečane prisotnosti konkurenčnih podjetij in posameznikov na tem področju.

3. Izvajanje notranjega nadzora ter svetovanje pri HACCP sistemu v živilskih obratih

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izvajanje notranjega nadzora skladno s HACCP načrtom živilskega obrata (pregled obrata s svetovanjem, odvzemi brisov na snažnost, odvzemi vzorcev živil, izdelava mnenja s predlogi za morebitno sanacijo);
- izvajanje dejavnosti zunanjih svetovalcev odgovornim osebam za notranji nadzor (pomoč pri dograjevanju/uvajanju dela skladno z načeli HACCP sistema);
- izvajanje verifikacijskih pregledov vzpostavljenih HACCP sistemov v smislu notranje presoje delovanja HACCP sistema (presoja, ocena in predlogi za izboljšavo glede vzpostavljenega HACCP sistema v obratu);
- planiranje in/ali izvajanje programov usposabljanja (izdelava planov usposabljanj za vse zaposlene in/ali izvedba internih izobraževalnih programov s področja HACCP sistema oziroma preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni preko hrane).

Na področju spremljanja varnosti in kakovosti živil v okviru notranjega nadzora je bilo v letu 2023 odvzetih 25.290 vzorcev, kar pomeni, da je bilo odvzetih za 3% več vzorcev v primerjavi z letom 2022. Prihodek iz naslova opravljenih storitev s področja izvajanja notranjega nadzora po določilih HACCP se je v letu 2023 povečal za 5 do 8% v primerjavi z letom 2022, ocenjujemo da predvsem na račun višjih cen naših storitev ter večjega števila izvedenih izobraževanj po načelih HACCP z večjim številom udeležencev, izdelanih več HACCP dokumentov ali njihovih dopolnitev ter izvedenih več preskušanj vzorcev na vsebnost alergenov ter izdelanih primerljivo število ocen označevanja predpakiranih živil v primerjavi z letom 2022.

4. Meritve kakovosti zunanjega zraka

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- meritve kakovosti zunanjega zraka;
- vrednotenje stopnje onesnaženosti zraka na podlagi meritev in/ali poročil;
- modeliranje širjenja onesnaženosti;
- obveščanje naročnikov o prekomerni onesnaženosti;
- izdelava strokovnih mnenj, poročil in ocen;
- predlaganje ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti;
- predlaganje ukrepov za zmanjševanje tveganj za zdravje ljudi in okolje.

Obseg storitev na področju meritev kakovosti zunanjega zraka se z leti konstantno povečuje. Naročniki meritev so predvsem lokalne skupnosti.

5. Izdelava poročil o vplivih na okolje

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izdelava preliminarne, celovite in/ali delne poročil o vplivih na okolje;
- izdelava strokovnih ocen za posamične projekte;
- izdelava mnenj o vplivih na okolje;
- izdelava ocen vplivov na okolje;
- predlaganje ukrepov za zmanjševanje tveganj za zdravje ljudi in okolje.

Obseg storitev je bil v letu 2023 primerljiv s preteklimi leti.

6. Meritve in ocena ravni hrupa v naravnem in življenjskem okolju

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- meritve hrupa v okolju z obdelavo rezultatov in izdelavo poročil;
- ocenjevanje hrupa z modelnimi izračuni (karte hrupa);
- izdelava strokovnih ocen, načrtov monitoringa, izvedenskih mnenj in drugih študij;
- izdelava poročil o emisiji hrupa v okolje zaradi zvočnih naprav na prireditvah;
- vrednotenje obremenjenosti okolja s hrupom (del vseh poročil/študij);
- predlaganje ukrepov za zmanjšanje obremenjenosti.

7. Meritve in ocenjevanje onesnaženosti zraka z vonji

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- meritve emisij vonjev z izdelavo poročil;
- modeliranje obremenitev okoljskega zraka z vonji.

Obseg storitev je bil v letu 2023 primerljiv s preteklimi leti.

8. Obratovalni monitoring odlagališč odpadkov in ocena odpadkov

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izvajanje obratovalnega monitoringa podzemnih in površinskih vod na odlagališčih odpadkov v skladu s predpisi o odlaganju odpadkov na odlagališčih in proizvodnje TiO₂ ter predpisi o monitoringu stanja podzemnih in površinskih vod ter izdelava poročil;
- izdelava programov obratovalnega monitoringa podzemnih in površinskih vod v skladu z navedenimi predpisi;
- merjenje odlagališčnih plinov v skladu s predpisi o odlagališčih odpadkov ter izdelava poročil;
- vzorčenje in preskušanje odpadkov glede na zahteve naročnika in predpisov o odpadkih ter izdelava ocen odpadkov;
- izdelava načrtov ravnanja in načrtov gospodarjenja z odpadki;
- svetovanje s področja ravnanja z odpadki in odlaganja odpadkov;
- vzorčenje kompostov in digestatov, ter muljev iz čistilnih naprav;
- nadzor kakovosti komposta in digestata v skladu s predpisom o biološki predelavi odpadkov;
- sortirne analize mešanih komunalnih odpadkov;
- druga dela s področja ravnanja z odpadki.

Obseg storitev na področju obratovalnega monitoringa podzemnih in površinskih voda je bil v letu 2023 (894 odvzetih vzorcev) nekoliko večji kot v preteklem letu 2022 (885 odvzetih vzorcev).

Obseg storitev na področju meritev odlagališčnih plinov v letu 2023 je bil primerljiv z obsegom iz leta 2022.

Manjši obseg dela je bil opravljen na področju ocenjevanja odpadkov (358 vzorcev v 2023, 377 vzorcev v letu 2022), na področju sortirnih analiz mešanih komunalnih odpadkov pa je obseg ohranjen, saj smo jih v letu 2023 opravili 247, leta 2022 pa 244.

9. Meritve in ocenjevanje onesnaženosti tal

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- vzorčenje tal,
- izdelava ocen o onesnaženosti tal;
- obratovalni monitoring stanja tal;
- obveščanje o prekomerni onesnaženosti;
- predlaganje ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti in za zmanjševanje tveganj za zdravje ljudi;
- izdelava ocen o primernosti uporabe kompostov in uporabe muljev iz čistilnih naprav v kmetijstvu.

Obseg storitev je bil v letu 2023 (102 vzorca) večji kot v preteklem letu 2022 (65 vzorcev), predvsem na račun naročila, IRSKGLR-ja ki smo ga prevzeli od CKA, (ki ga je izvajal v letu 2022).

10. Monitoring odpadnih voda

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- obratovalni monitoring odpadnih voda iz komunalnih čistilnih naprav;
- obratovalni monitoring industrijskih odpadnih vod;
- meritve tehnoloških odpadnih vod;
- izvedbe prvih meritev komunalnih in industrijskih odpadnih vod;
- meritve ostalih odpadnih vod;
- predlogi programov obratovalnega monitoringa odpadnih voda,
- strokovne ocene o skladnosti naprave s predpisi ,
- mnenje o vplivu posrednega odvajanja odpadnih voda v podzemne vode.

Obseg storitev na področju odpadnih voda konstantno narašča že od leta 2017, odkar beležimo podatke v LIMS. V letu 2023 je bilo odvzetih in sprejetih v analizo 6.521 vzorcev odpadnih voda, kar je več kot v letu 2022 (6.355 vzorcev). V letu 2023 smo nadaljevali z nalogo spremljanja virusa SARS-Cov-2 v odpadnih vodah iz komunalnih čistilnih naprav. Povečal se je tudi obseg naročil za izdelave programov obratovalnih monitoringov za industrijske naprave.

11. Monitoring površinskih in podzemnih voda, vodnih izvirov

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- imisijski monitoring (70 vzorcev) in MOL monitoring – Ljubljana (163 vzorcev);
- izdelava programov monitoringa;
- odvzem vzorcev površinske vode, sedimenta in podzemne vode, skupaj s terenskimi meritvami;
- odvzem vzorcev površinskih, podzemnih voda, rečnih in jezerskih sedimentov in vodnih izvirov in terenske meritve;
- preiskave vzorcev površinske vode, podzemne vode, sedimenta, organizmov (biote);
- izdelava mnenj in poročil;
- svetovanje o ukrepih.

Obseg storitev je bil v letu 2023 (415 vzorcev) manjši kot v letu 2022 (522 vzorcev), predvsem na račun manjšega števila povpraševanj in posledično naročil (nerednih naročnikov). Naloge za naročnike, ki jih izvajamo redno, vsako leto, smo obdržali v primerljivem obsegu.

12. Meritve emisij snovi v zrak

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- izvajanje prvih in občasnih meritev ter kalibracije in redni letni pregledi sistemov za trajne meritve emisije snovi v zrak v skladu s predpisi o emisijah snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja;
- tehnološke meritve in druge strokovne naloge glede na zahteve naročnikov;
- predloge programov prvih meritev in obratovalnih monitoringov emisije snovi v zrak;
- letne ocene emisije snovi v zrak;
- strokovne ocene s področja emisij snovi v zrak.

Obseg storitev na področju meritev emisij snovi v zrak v letu 2023 je bil večji kot v preteklih letih, kar se odraža tudi na povečanih letnih prihodkih Enote za monitoring emisij v zrak.

13. Storitve dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije (DDD)

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- dezinfekcija prostorov in opreme v raznih objektih, dezinfekcija prevoznih sredstev, vodovodnega omrežja, prezračevalnih sistemov in obratov za proizvodnjo, predelavo in hrambo živil;

- dezinfekcija z namenom uničevanja zdravstvenih in gospodarskih škodljivcev in motečih insektov v stanovanjskih objektih, kanalizacijskih omrežjih, na deponijah, v trgovskih in gostinskih lokalih, šolah, vrtcih, bolnišnicah, proizvodnih in skladiščnih prostorih, prevoznih sredstvih,...;
- deratizacija kot ukrep zoper škodljive glodavce (miši, podgane) v stanovanjskih objektih, kanalizacijskih omrežjih, na deponijah, v trgovskih in gostinskih lokalih, šolah, vrtcih, bolnišnicah, proizvodnih in skladiščnih prostorih, prevoznih sredstvih.

Število DDD storitev v letu 2023 je bilo 21.984 letu, v letu 2022 je bilo 22.361, kar je približno enako.

14. Druge storitve (niso opredeljene v ostalih nalogah)

V letu 2023 smo izvajali sledeče storitve:

- prijave in sodelovanje na raziskovalnih in razvojnih projektih s področja nevarnih snovi, ekotoksikologije in okoljskih tveganj (3 CRP-projekti financirani s strani ARIS);
- izdelava in sodelovanje pri izdelavi izhodiščnih poročil za naprave, ki lahko povzročajo onesnaženje večjega obsega;
- kontrola odpadkov;
- različne storitve (meritve in druge strokovne naloge glede na zahteve naročnikov), ki jih opravljamo za posamezna farmacevtska podjetja, pridelovalce, proizvajalce, uvoznike in distributerje živil, materialov in izdelkov, ki prihajajo v stik z živili, materialov in izdelkov, ki prihajajo v stik s pitno vodo, kozmetike, igrač, proizvodov splošne varnosti ter individualne stranke, tudi iz tujine.

4.7.3 POSLOVNI IZID

Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano je v letu 2023 posloval s presežkom odhodkov nad prihodki v višini 6.015.266 EUR.

Celotni prihodki doseženi v letu 2023 so znašali 49.193.868 EUR in so bili za 18% nižji od načrtovanih, ter za 22% (10.890.169 EUR) nižji kot v letu 2022, ko so znašali 63.196.089 EUR.

Celotni odhodki doseženi v letu 2023 so znašali 55.209.134 EUR in so bili za 8% nižji od načrtovanih, ter za 13% nižji kot leta 2022, ko so znašali 63.135.260 EUR.

Tabela 17: Poslovni izid po letih v EUR

POSLOVNI IZID v EUR (brez centov)					
	Realizacija 2022	Finančni načrt 2023	Realizacija 2023	R2023/FN2023	R2023/R2022
CELOTNI PRIHODKI:	63.196.089	60.084.037	49.193.868	82	78
CELOTNI ODHODKI:	63.135.260	59.854.818	55.209.134	92	87
POSLOVNI IZID	60.829	229.219	-6.015.266	-2624	-9889
Davek od dohodka pravnih oseb	38.870	44.523	0	0	0
POSLOVNI IZDI Z UPOŠTEVANJEM DAVKA OD DOHODKA	21.959	184.696	-6.015.266	-3257	-27393
DELEŽ PRIMANJKLJAJA/PRESEŽKA V CELOTNEM PRIHODKU	0,10	0,38	-12,23		

Izkaz prihodkov in odhodkov je podrobno obravnavan v računovodskem delu v obrazcu 2 - Izkaz prihodkov in odhodkov 2023.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2023 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v znesku 6.017.678 EUR, v tem primeru zavodu ni potrebno izračunati presežka po fiskalnem pravilu, to je presežek, izračunan v skladu z ZIPRS.

4.7.4 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

V Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano smo se v zadnjih letih srečevali z izrednimi dogodki, ki predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi. Vse potrebne ukrepe v primeru izrednih dogodkov sprejemajo predstojniki organizacijskih enot in najvišje vodstvo zavoda.

Področja dela NLZOH, ki morajo z namenom zagotavljanja varnosti prebivalstvu delovati neprekinjeno so mikrobiološka diagnostika okužb, vzorčenja, kemijska in mikrobiološka analitika za namen zagotavljanje neprekinjene oskrbe s hrano in pitno vodo, delovanja mobilnega ekološkega laboratorija za primere ekoloških nesreč in služba za dezinfekcijo, dezinsekcijo in deratizacijo.

Načrtovani program dela zavoda za leto 2023 smo opravili v celoti. Delo je potekalo po predvidenih planih in terminskih načrtih. Nadaljevali smo z aktivnostmi pri poenotenju načina dela v vseh organizacijskih enotah in vseh lokacijah, na katerih zavod deluje.

Pomembo odstopanje od začrtanega in potrjenega programa dela za leto 2023 je pomenilo zmanjšanje obsega dela pri izvajanju PCR testov zaradi umiritve pandemije koronavirusne bolezni v svetu in v Sloveniji ter s tem povezanega spremenjenega načina obvladovanja epidemije v Sloveniji. Do odstopanja prihaja v obliki nižjih prihodkov, a tudi nižjih odhodkov, kar je rezultat zmanjšane obsega dela na področju izvajanje molekularnih preiskav (PCR) na SARS-COV-2 in posledično prilagojenih procesov dela, nabav materiala in obsega zaposlovanja. V času sprejemanja Programa dela in finančnega načrta ni bilo mogoče realno planirati izvajanja števila PCR preiskav.

V ostalih centrih je poslovanje potekalo v okviru načrtovanega tudi s pomočjo realiziranih ukrepov optimizacije, ki smo jih izvajali v letu 2023 in v preteklih letih. Tako smo v danih pogojih optimalno izpeljali poslovne procese in obsege dela. Praktično vsi prihodki zavoda so vezani na pogodbe. Čeprav je slovenski trg omejen, gospodarska situacija pa zaznamovana z vsesplošno krizo, smo zabeležili povečanje deleža prihodkov na trgu za 8 %.

4.8 OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLJUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Ocena se pripravi v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let ter ocena trendov pri poslovanju.

4.8.1 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Zavod je v letu 2023 izvajal naloge skladno z načrtovanim programom, vendar zaradi nižjih prihodkov ni dosegel rezultata predvidenega s finančnim načrtom. Kazalnik gospodarnosti, ki prikazuje razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki je znašal 0,891 s čimer nismo zadostili načelu gospodarnost, zato je septembra 2023 Svet zavoda sprejel sanacijski program.

4.8.2 FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Tabela 18: Finančni kazalniki poslovanja v skladu s Splošnim dogovorom

KAZALNIK	LETO 2022	LETO 2023	IND 23/22
1. Kazalnik gospodarnosti	1,001	0,891	89
2. Delež amortizacije v celotnem prihodku	0,066	0,084	127
3. Stopnja odpisanosti opreme	0,745	0,801	107
4. Dnevi vezave zalog materiala	4,365	30,717	704
5. Delež terjatev v celotnem prihodku	0,207	0,220	106
6. Koeficient plačilne sposobnosti	1,000	1,000	100
7. koeficient zapadlih obveznosti	-	-	-
8. Kazalnik zadolženosti	0,150	0,176	117
9. Pokrivanje kratk. Obvez.	3,591	2,716	76
10. Prihodkovnost sredstev	0,867	0,646	74

Komentar k izračunanim finančnim kazalcem poslovanja:

- Kazalnik gospodarnosti** (celotni prihodki AOP 870 / celotni odhodki AOP 887)
Kazalnik gospodarnosti prikazuje razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov. Načelu gospodarnosti je zadoščeno, kadar znaša vrednost kazalnika 1 ali več kot 1. Kazalnik v vrednosti 0,891 pove, da je zavod poslovno leto 2023 zaključil negospodarno. Celotni prihodki niso zadostovali za pokrivanje celotnih odhodkov.
- Delež amortizacije v celotnem prihodku** (amortizacija AOP 879 / celotni prihodki AOP 870)
Delež amortizacije v celotnih prihodkih prikazuje razmerje med amortizacijo in celotnimi prihodki. V letu 2023 je amortizacija predstavljala 8,4% (0,066) vseh prihodkov, delež amortizacije v vseh prihodkih je v letu 2022 znašal 6,6%.
- Stopnja odpisanosti opreme** (popravek vrednosti opreme AOP 007 / oprema in druga opredmetena osnovna sredstva AOP 006)
Stopnja odpisanosti opreme, kot razmerje med odpisano vrednostjo opreme in nabavno vrednostjo opreme kaže, da je v letu 2023 delež odpisanosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev 80,1%. Koeficient je višji kot leta 2022, kljub temu pa stopnja odpisanosti opreme kaže, da je oprema kljub novim investicijam zastarela.
- Dnevi vezave zalog materiala** (stanje zalog AOP 023: / stroški materiala AOP 873 x 365)
Dnevi vezave zalog materiala so višji kot v letu 2022. Zaloge so bile v letu 2022 povprečno vezane 4,4 dni, v letu 2023 pa 30,7 dni. Razlog za velik porast dni vezave je v dejstvu, da smo v letu 2023 pričeli z uvedbo in vodenjem evidenčnih skladišč za laboratorijski material in se je zaloga materiala v primerjavi z letom 2022 povišala za zalogo laboratorijskega materiala na dan 31.12.2023.
- Delež terjatev v celotnem prihodku** (stanje terjatev AOP 012 minus (AOP 013 in 014) / celotni prihodki AOP 870)
Delež terjatev v celotnem prihodku prikazuje razmerje med vsemi terjatvami (zmanjšanimi za denarna sredstva v blagajni in dobroimetje na bankah) ter celotnimi prihodki. Vrednost kazalnika 22 % prikaže delež terjatev v celotnem prihodku. Delež terjatev v celotnem prihodku se je povečal glede na leto 2022 predvsem na račun znižanja prihodka v primerjavi z letom 2022.
- Koeficient plačilne sposobnosti** (povprečno št. dejanskih dni za plačilo / povprečno št. dogovorjenih dni za plačilo)

Koeficient plačilne sposobnosti (vrednost 1) kaže na to, da je bil zavod v letu 2023 plačilno sposoben in je ob rokih zapadlosti poravnava obveznosti. Zavod je imel primerno strukturo sredstev, ki je temeljni pogoj za zagotavljanje plačilne sposobnosti.

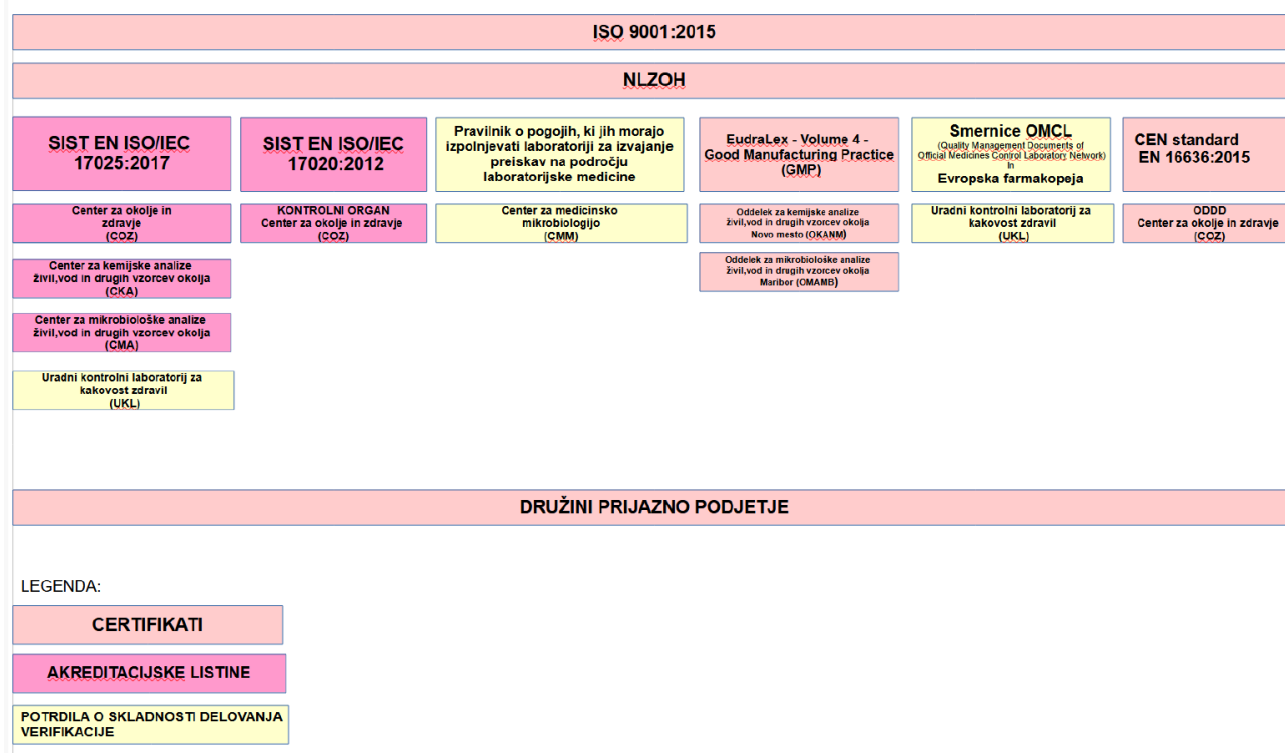
7. **Koeficient zapadlih obveznosti** (zapadle neplačane obveznosti na dan 31. 12. 2023 / (mesečni promet do dobaviteljev AOP 871 / 12))
Koeficient zapadlih obveznosti (ni vrednosti) kaže, da so bile v letu 2023 pravočasno poravnane zapadle obveznosti. Zavod ni imel likvidnostnih težav, saj je bil sposoben plačati vse kratkoročne obveznosti z likvidnimi sredstvi in sicer s presežki sredstev iz preteklih let in s tekočimi prilivi iz naslova kratkoročnih terjatev.
8. **Kazalnik zadolženosti** (tuji viri AOP 034+047+048+054+055) / Obveznosti do virov sredstev AOP 060)
Kazalnik zadolženosti prikazuje delež tujih virov v vseh obveznostih do virov sredstev. Z večanjem vrednosti kazalnika se večja stopnja zadolženosti. Iz vrednosti kazalnika za leto 2023 je razvidno, da se je zadolževanje zavoda povečalo na račun popravka terjatev iz preteklih let.
9. **Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi** (AOP 012+AOP 023) / AOP 034)
Kazalnik pokrivanja kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi je v letu 2023 nižji kot v letu 2022. Znižanje je posledica nižjega stanja kratkoročnih sredstev (znižanje dobroimetje pri bankah, znižanje terjatev). Kljub temu smo imeli tekom leta imeli dovolj obratnih sredstev za pokrivanje kratkoročnih obveznosti, saj so se tudi kratkoročne obveznosti znižale.
10. **Prihodkovnost sredstev** (prihodek iz poslovne dejavnosti (AOP 860 / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti AOP 002+004+006)
Koeficient prihodkovnost sredstev predstavlja zasedenost obstoječih kapacitet. Vrednost kazalnika v letu 2023 se je glede na leto 2022 zmanjšala za 26%. Cilj zavoda je čim višja vrednost kazalnika. Večja vrednost kazalnika namreč kaže na uspešnejše upravljanje s sredstvi.

Iz primerjave finančnih kazalnikov poslovanja za leti 2022 in 2023 je razvidno, da je zavod v letu 2023 posloval presežkom odhodkom nad prihodki, pa kljub temu bil finančno neodvisen od tujih virov.

4.8.3 OCENA STROKOVNE UČINKOVITOSTI - KAKOVOSTI IN VARNOSTI

V NLZOH imamo vzpostavljen integriran sistem vodenja, opisan v Poslovniku kakovosti. Na sliki spodaj je prikazana struktura sistema po organizacijskih nivojih, navedeni so referenčni standardi in pridobljeni certifikati, akreditacijske listine in verifikacije oziroma potrdila o skladnosti delovanja.

Slika 3: Struktura po organizacijskih nivojih

Na letnem nivoju načrtujemo izvedbo naslednjih aktivnosti:

- vodstveni pregled;
- notranje presoje;
- zunanje presoje (vključimo v plan aktivnosti, skladno s terminskim planom akreditacijskih in certifikacijskih organov);
- usposabljanja zaposlenih;
- izobraževanja zaposlenih;
- kalibracije in preverjanje opreme;
- razvoj;
- zagotavljanje virov (oprema, prostori);
- izvajamo ukrepe za obvladovanje tveganj in priložnosti;
- uvajamo izboljšave procesov;
- odpravljamo ugotovljene neskladnosti in ugotavljamo učinkovitost izvedenih ukrepov.

Plan je bil v letu 2023 realiziran.

Redne notranje presoje smo izvedli skladno s plani za leto 2023. Izvedli smo horizontalne notranje presoje po oddelkih centrov, t.i. sistemske presoje po točkah referenčnih standardov (oprema, osebje, obvladovanje dokumentov, vodenje ukrepov, pritožb,..). Tehnične presoje izvajanja postopkov preskušanja in vzorčenja smo izvajali na način, tako da je vsaka metoda/postopek vključen v presojo vsaj 1x na štiri leta. V presoje so bili vključeni vsi naši centri, oddelki in službe. Preverjali skladnost sistema vodenja z naslednjimi referenčni standardi in dokumenti:

- SIST EN ISO 9001:2015,
- SIST EN ISO /IEC 17025:2017,
- SIST EN ISO /IEC 17020:2012,
- GMP EudraLex Vol.4,
- Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje preiskav na področju laboratorijske medicine (Uradni list RS, št. 64/04, 1/16, 56/19, 131/20 in 152/20 – ZZUOOP),
- smernice OMCL.

Notranje presoje so izvajali usposobljeni in pooblašeni notranji presojevalci zaposleni na NLZOH. Za odpravo ugotovljenih neskladnosti smo uvedli korektivne ukrepe, izvedbo nadziramo in spremljamo učinkovitost ukrepov. Izplen notranjih presoj so tudi izboljšave procesov. Izboljšave sistematično uvajamo in tudi preverjamo njihovo učinkovitost. Ugotovljene neskladnosti niso bile kritične narave. Ugotovitve notranjih presoj bo vodstvo obravnavalo na vodstvenem pregledu enkrat letno (za leto 2023 v začetku marca 2024).

V letu 2023 smo izvedli tudi več izrednih notranjih presoj:

- za namen širitve akreditacije smo skladno s pravili akreditiranja izvedli štiri dodatne notranje presoje pred ocenjevanjem SA;
- oddelek za medicinsko mikrobiologijo Celje je ob ustanovitvi Enote v Bolnišnici Brežice izvedel izredno notranjo presojo in potrdil ustreznost delovanja;
- po sklepu v.d. predstojnika UKL je bila izvedena izredna notranja presoja v Laboratoriju za kromatografijo UKL, glede razvoja nove metode preskušanja. Vodstvo UKL se je seznanilo z ugotovitvami in uvedlo ukrepe;
- Po sklepu v.d. strokovne direktorice je bila izpeljana izredna usmerjena notranja presoja v COZ, CKA, CMA in SSL. Nanašala se je na naslednja vprašanja:
 - ali je v registru tveganja navedenih centrov identificirano tveganje zamenjave embalažnih enot vzorca? Ugotovitev: Da, tveganje je opredeljeno v registrih tveganj in priložnosti centrov in v posameznih primerih dodatno tudi na nivojih oddelkov;
 - ali je izvedena analiza tveganja in tveganje primerno analizirano? Ugotovitev: DA;
 - ali so predvideni ukrepi preprečevanja oziroma upravljanja s tveganjem(i)? Ali se izvaja ustrezna komunikacija tveganja? Ugotovitev: DA, ukrepi upravljanja s tveganji so primeri, presojevalci so priporočili pa konkretnije ukrepe, ki jih je treba izvesti v primeru realizacije tveganja (v primeru zamenjave vzorcev, posledično poročanja napačnega rezultata, določiti odgovorne osebe za ukrepanje, za obveščanje naročnika, preklic izdanih poročil, dogovor o morebitnem ponovnem vzorčenju,...). Registri tveganj so hranjeni v interni pošti in dostopni zaposlenim, prav tako je izvedeno obveščanje zaposlenih preko sistema mDocs. Upravljanje tveganj obravnava vodstvo na vsakoletnem vodstvenem pregledu;
 - ali so v SP, SN ali drugem primernem dokumentu v vsakem Centru predvideni in opisani postopki ravnanja z vzorci, s katerimi se preprečuje oziroma zmanjšuje tveganje za zamenjavo embalažnih enot vzorca? So ti postopki identificirani v vseh fazah dela z vzorci – sprejem vzorcev, predaja v delo, delo z vzorcem, odčitavanje rezultatov, pripis rezultata posameznemu vzorcu in sporočanje rezultata naročniku? Ugotovitev: DA, postopki so opredeljeni od trenutka vzorčenja, ali dostave/sprejema vzorca v NLZOH. Ugotovljene pa so bile posamezne pomanjkljivosti, kot na primer sprejem vzorcev v času daljšega izpada IS OrbitaLIMS, obvezna uporaba označevalnih nalepk,..
 - poročilo o preteklih dogodkih zamenjave embalažnih enot vzorcev, ki so vodili do napačnega sporočanja rezultata naročniku, o izvedenih preventivnih ukrepih preprečevanja za vnaprej in nadzoru izvajanja teh ukrepov. Ugotovitev: Odgovorne osebe poročajo, da nimajo zavedenih primerov neskladnega dela, pritožb ali korektivnih ukrepov, ki bi se nanašale na zamenjavo embalažnih enot.

Vse ugotovljene neskladnosti se vodijo skladno s postopki.

Strokovni nadzor izvajamo v okviru notranjih presoj, kjer ne presojava samo vpeljanega sistema, ampak tudi strokovne zahteve.

Po sklepu direktorice je bil v novembru 2023 izveden izredni notranji nadzor nad delom oddelka OMM NM. Vodstvo se je seznanilo z ugotovitvami s poročilom, ki ga je pripravila komisija.

Razvite in vpeljane imamo mnoge notranje kontrole, ki so del delovanja akreditiranih laboratorijev: vodimo kontrolne karte kontrolnih vzorcev, spremljamo trende in odstopanja, izvajamo analize v paralelkah, uporabljamo kontrolo rezultata z metodo »dveh oči«, sodelujemo v medlaboratorijskih

primerjalnih testiranjih, uporabljamo certificirane referenčne materiale, vpeljane imamo dodatne kontrole poročil/izvidov (validacija in potrditev rezultatov), kontroliramo prenose podatkov,... Vpeljane imamo opomnike v informacijskih sistemih za roke izvedbe analiz, neskladnost vzorca (presežene mejne vrednosti), roke za kalibracijo opreme, pregled in odobritev dokumentov,...

Sistem vodenja v zavodu je v praksi učinkovit in uspešno deluje. Vsako leto to potrjujemo tudi z zunanjimi presojami. Pridobljene certifikate, dovoljenja za delo in pooblastila uspešno podaljšujemo, prilogo k akreditacijskih listini pa vsako leto širimo z novimi metodami, območji, matriksi. Vpeljane imamo fleksibilne obsege akreditacije, s čimer dokazujemo, da smo zrela ustanova, ki je sposobna samostojno obvladovati spremembe in jih vključevati v svoj sistem vodenja. Vsi certifikati in akreditacijske listine so objavljeni na spletni strani NLZOH: <https://www.nlzoh.si/kakovost/cerifikati-in-akreditacijske-listine/>.

Uvedbo novih metod preskušanja, s katerimi želimo širiti obseg akreditacije, smo planirali v letu 2023 skladno s SP-NLZOH-009 Vodenje razvoja in SP-NLZOH-022 Obvladovanje obsega akreditiranih metod. Centra COZ in CKA del akreditiranega obsega obvladujeta v okviru fleksibilnega obsega. Odjemalce o aktualnem obsegu obveščata na spletnih straneh NLZOH.

V mesecu juniju 2023 smo uspešno opravili presojo s strani SIQ po zahtevah standarda ISO 9001:2015, Sistemi vodenja kakovosti - Zahteve. Potrjen je bil certifikat sistema vodenja, ki velja do 31. 7. 2026.

Presoja Slovenske akreditacije po standardu SIST EN ISO/IEC 17025:2017, Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev, je potekala od 16. 3.-19. 5. 2023 in dodatno 30. 8.-1. 9. 2023 na COZ, CKA in CMA. Nova priloga k listini še ni bila izdana, pričakujemo jo do konca februarja 2024 in bo vključevala vse prijavljene širitve.

Presoja Slovenske akreditacije po standardu SIST EN ISO/IEC 17020:2012, Ugotavljanje skladnosti - Zahteve za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo, je potekala na kontrolnem organu, ki deluje v sklopu COZ, v mesecu novembru 2022. Sprejet je bil sklep SA o podaljšanju akreditacijske listine za kontrolni organ. Nova presoja je bila izvedena v januarju 2024.

Potekala je presoja Bureau Veritas po standardu CEN Standard EN 16636:2015, Requirements and competences for the provision of Pest Management Services, izdan je bil nov certifikat, ki velja 14. 3. 2023-13. 3. 2026.

JAZMP je v juliju 2023 izvedla redni nadzor preverjanja skladnosti na področju dobre proizvodne prakse (GMP) na OMA MB in izdala obnovljeni certifikat.

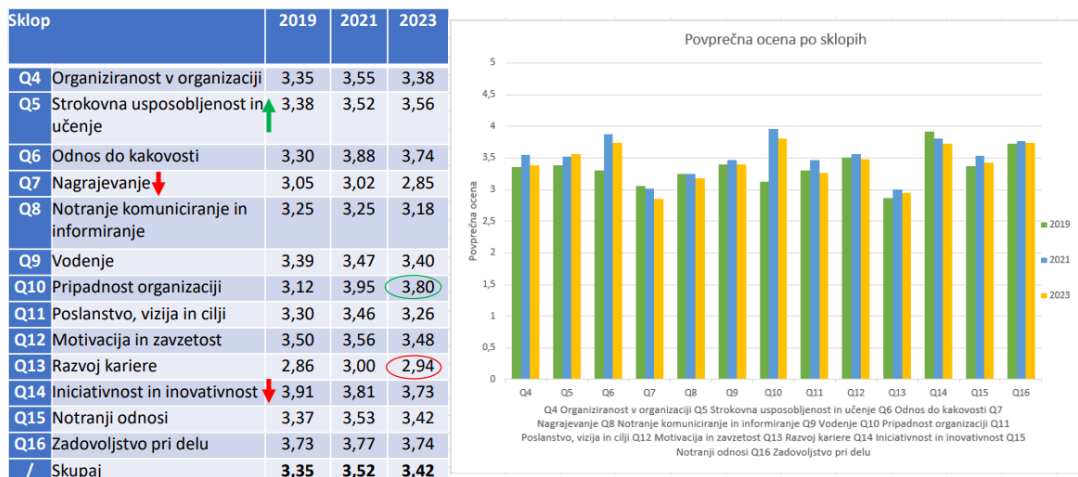
Vsako leto nas presojajo tudi naročniki, največ jih je s področja zagotavljanja dobre proizvodnje prakse (GMP). Naročniki, ki izhajajo iz področja gospodarstva, nas presojajo na osnovi zahtev standardov sistema vodenja, okoljskih standardov in varstva ter zdravja pri delu.

Anketo o organizacijski klimi in zadovoljstvu zaposlenih izvajamo vsake dve leti. Izvedena je bila tudi v letu 2023. Rezultati in analiza ankete so objavljeni na intranetni strani NLZOH. Rezultati 2023 so primerljivi z 2019. Najvišje ocenjeni so bili odnos do kakovosti, pripadnost NLZOH, zadovoljstvo pri delu, zaposleni so z najnižjimi ocenami ocenili: nagrajevanje in razvoj kariere. Želijo si jasne komunikacije in obveščanja, vključevanja osebja v odločitve ter poštenega in enakopravnega odnosa.

Na spodnji sliki je prikazana povprečna ocena po sklopih.

Slika 4: Povprečna ocena po sklopih

Povprečna ocena

Vodstveni pregled za leto 2023 bo izveden v marcu 2024. Oddelki pripravljajo naslednje vhodne podatke za obravnavo:

- pregled poročil centrov in poročila za nivo NLZOH:
 - pomembne spremembe zunanjega in notranjega okolja, ki so relevantne za NLZOH;
 - doseganje ciljev kakovosti 2022;
 - primernost politike in procesov NLZOH;
 - izvedba ukrepov in izboljšav zadnjega vodstvenega pregleda in pregled učinkovitosti;
 - ugotovitve notranjih presoj 2022;
 - korektivni ukrepi;
 - ugotovitve zunanjih presoj v letu 2022;
 - spremembe v obsegu in vrsti dela oziroma pri obsegu laboratorijskih aktivnosti;
 - odziv odjemalcev in zaposlenih (pohvale, pritožbe, ostale povratne informacije);
 - ustreznost virov;
 - rezultati upravljanja tveganj in priložnosti;
 - rezultati zagotavljanja veljavnosti rezultatov;
 - usposabljanje in izobraževanje zaposlenih-učinkovitost, realizacija.

Na VP 2023 bodo sprejeti sklepi z naslednjimi vsebinami:

- ocena učinkovitosti sistema vodenja kakovosti in procesov;
- izboljšave;
- zagotavljanje potrebnih virov;
- identifikacija potrebnih sprememb sistema vodenja kakovosti.

Ankete zadovoljstva naročnikov izvajamo na tri leta, zadnja je bila izvedena leta 2021, naslednjo načrtujemo v letu 2024.

V skladu z zahtevami referenčni standardov imamo uveden enoten postopek za obravnavo pritožb naročnikov. Pritožbe spremljamo, vodimo evidence, jih pregledujem in se na njih odzivamo. Ločimo jih po vsebini: na pritožbe, ki izhajajo iz administrativnih napak in pritožbe, ki se nanašajo na strokovno delo. Zadnjih je zelo malo, vsa leta se procent utemeljenih pritožb glede na število opravljenih storitev giblje pod 1%.

Sistem vodenja se na NLZOH nenehno razvija. Velik poudarek je na digitalizaciji procesov. V prvi fazi, da je bila zagotovljena enotnost poslovanja in obvladovanje kadrovskega zahtev, smo na NLZOH izvedli uvedbo skupnega poslovnega (GoSoft) in kadrovskega sistema (Kadris). V nadaljevanju pa poenotenje produkcijskih sistemov (LIMS: Orbita LIMS in MBL, LIMS UKL). Nadaljevali smo z enotnim

obvladovanjem dokumentov sistema vodenja (mDocs) izključno v elektronski obliki in zagotavljanjem elektronske hrambe (mSef). Oba sistema pokrivata tudi obvladovanje vhodne in izhodne pošte ter pogodb (nabavnih in prodajnih).

Ocenjujemo, da ima NLZOH vzpostavljen učinkovit sistem vodenja, ki zagotavlja veljavnost rezultatov in visoko strokovnost in kakovost dela.

Učinkovitost sistema je potrjena vsako leto s številnimi presojami in pridobljenimi certifikati, akreditacijskimi listinami, verifikacijami in potrdili o skladnosti delovanja.

4.9 OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

V skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18) notranji nadzor zavoda opredeljujemo kot sistem, ki je sestavljen iz naslednjih treh podsistemov, ki so med seboj tesno povezani:

- finančno poslovanje;
- notranje kontroliranje;
- notranje revidiranje.

Skladno s predpisi s področja notranjega nadzora javnih financ, ki določajo upravljanje s tveganji ter opredeljujejo vloge in odgovornosti pri tem, je v zavodu sprejet sistem notranjega nadzora na vseh treh področjih.

Finančno poslovanje obsega vzpostavitev in izvajanje načrtovanja, računovodenja in poročanja z namenom doseči zastavljene cilje ter zagotoviti, da bodo sredstva zavarovana pred izgubo, oškodovanji in prevarami.

Notranje kontrole obsegajo sistem postopkov in metod, katerih cilj je zagotoviti spoštovanje načel zakonitosti, preglednosti, učinkovitosti in gospodarnosti.

Notranje revidiranje zagotavlja neodvisno preverjanje sistemov finančnega poslovanja in kontrol ter svetovanje poslovodstvu za izboljšanje njihove učinkovitosti. Notranje revidiranje izvajajo zunanji revizorji z nazivom državni notranji revizor, ki ima ustrezno strokovno znanje s področja zdravstva.

V letu 2023 je zavod izvedel eno revizijo poslovanja:

Revizijsko poročilo o pravilnosti evidenčnih javnih naročil NLZOH za leto 2022.

Revizijo opravila: Vlasta Zupanič Domajnko, državna notranja revizorka

Čas izvedbe: marec – junij 2023

Revidiranje je bilo opravljeno skladno s ponudbo z dne 29. 11. 2022 in Pogodbo o izvedbi storitev notranjega revidiranja z dne 30. 12. 2022. Notranja revizija je potekala od 2. 3. 2023 do 26. 5. 2023. Notranja revizija oziroma pregled delovanja sistema notranjih kontrol in je bil osredotočen na pregled naslednjih področij za leto 2022:

- pravne osnove za delovanje zavoda;
- opredelitev kontrolnega okolja;
- delovanja sistema notranjih kontrol pri naročanju;
- uporabljene organizacijske rešitve pri sistemu naročanja v NLZOH.

Revidiranje je bilo opravljeno skladno s Pogodbo za izvedbo storitev notranje revizije.

Notranja revizija oziroma pregled delovanja sistema notranjih kontrol je bil osredotočen na pregled delovanja sistema notranjih kontrol s področja evidenčnih javnih naročil NLZOH za leto 2022.

Revizija je predstavljala opredelitev načina obvladovanja tveganj in svetovanje pri obvladovanju tveganj v zvezi z revidiranim področjem. Predmet revidiranja je bil vzorec knjigovodskih listin, ki so bile

osnova za evidentiranje poslovnih dogodkov in se nanašajo na izvajanje evidenčnih javnih naročil zavoda v letu 2022.

Cilj notranje revizije sta bil torej pregled vsebine dokumentacije, ki določa ravnanje na revidiranem področju in njihova uveljavitev v praksi delovanja zavoda. Po proučitvi dokumentov, ki v zavodu urejajo izvajanje evidenčnih javnih naročil, je bil opravljen konkreten pregled in preizkus delovanja notranjih kontrol na področju revidiranja.

Revidiranje je bilo primerjava ugotovitev s splošno sprejetimi načeli, standardi in zakonskimi določbami. Pri delu so bila uporabljena sprejeta poslovodska načela, zakonska določila in se opirala na revizijsko prakso.

Namen notranje revizije je bilo izvajanje nadzornih aktivnosti, kar pa ni razrešilo pristojnih vodstev njihove odgovornosti za pravilnost in urejenost poslovanja ter za oblikovanje in delovanje učinkovitega sistema notranjih kontrol.

Ugotovljeno je bilo, da je vodstvo NLZOH poskrbelo za izdelavo temeljnih listin o ustroju notranjih kontrol. NLZOH ima opredeljene zahteve za sistem vodenja kakovosti, ki so skladne z zahtevami mednarodnega standarda ISO 9001:2015 za celotno dejavnost zavoda. V laboratorijskih dejavnostih imajo certifikate kakovosti SIST EN ISO/IEC 17025:2017, SIST EN ISO/IEC 17020:2012, certifikat GMP – dobra proizvodna praksa, certifikat CEN/EN 16636:2015, certifikat EDQM, dovoljenje za delo na področju medicinske mikrobiologije po zahtevah standarda ISO 15189, ki jih povzema Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje preiskav na področju laboratorijske medicine.

Ugotovilo se je tudi: zavod je v leti 2022 izvedel 6.367 postopkov evidenčnih naročil od tega 6.278 postopkov naročil oz. zbiranja ponudb z letno ocenjeno vrednostjo do 10.000 EUR, 86 postopkov zbiranja ponudb z letno ocenjeno vrednostjo od 10.000 do 40.000 EUR za blago, storitve in gradnje in tri postopke zbiranja ponudb iz področja gradenj z letno ocenjeno vrednostjo do 80.000 EUR. Zavod je za leto 2022 izdelal načrt izvedbe postopkov javnega naročanja.

V 18. členu omenjenega Pravilnika je še določeno, da mora predstojnik nemudoma ukrepati, če notranji revizor ugotovi nepravilnosti, ki kažejo na povzročitev večje škode ali sum kaznivega dejanja. **Ker v okviru te revizije ni bilo ugotovljenih nobenih dejanj, nepravilnosti, neskladnosti s predpisi ali namerne povzročitve škode, predstojniku v zvezi s tem ni potrebno sprejeti nobenih posebnih ukrepov.**

Register tveganj in priložnosti

Vodenje NLZOH je usmerjeno k doseganju ciljev zavoda s smotrnim poslovanjem. Ne glede na cilje poslovanja, je zavod pri svojem delovanju vedno izpostavljen različnim tveganjem, zaradi katerih obstaja verjetnost, da cilji ne bodo doseženi. Namen NLZOH pa je tudi, da bi uspeli prepoznati in izrabiti priložnosti, ki se nam ponujajo.

Že v letu 2014 smo načrtali strategijo za sistematično obvladovanje tveganj. Pričeli smo z dokumentiranjem procesa obvladovanja poslovnih tveganj v obliki registra tveganj za nivo NLZOH ter področje Skupnih strokovnih služb, Centra za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja, Centra za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja, Centra za okolje in zdravje, Centra za medicinsko mikrobiologijo ter področje Uradnega kontrolnega laboratorija za kakovost zdravil.

Zahteve referenčnih standardov, na katerih temelji sistem vodenja NLZOH, so od nas zahtevale prilagoditev vodenja s sprejemanjem odločitev, ki upoštevajo tveganja in priložnosti povezane z delovanjem zavoda.

Registre tveganj in priložnosti revidiramo najmanj enkrat letno ter na vodstvenem pregledu ocenjujemo uspešnosti ukrepov za obvladovanje tveganj in priložnosti.

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ (NNJF) za leto 2023

V skladu z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna mora Poslovno poročilo o doseženih ciljih in rezultatih proračunskega uporabnika vsebovati tudi oceno delovanja sistema notranjega finančnega nadzora. Na opredeljevanje ciljev in zagotavljanje njihovega doseganja z ustreznim sistemom upravljanja in obvladovanja poslovnih tveganj se nanaša Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ (v nadaljevanju: Izjava). Z Izjavo proračunski uporabnik oceni ustreznost vzpostavljenega sistema notranjega nadzora, ki vključuje kontrolno okolje, oceno tveganj, notranje kontrole, pretok informacij in notranje revidiranje ter navede najpomembnejše ukrepe za izboljšanje sistema, ki jih je izvedel v preteklem letu in ukrepe, ki jih namerava izvesti v tekočem letu. Ocena se predloži na obrazcu Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ (NNJF). S podpisom se direktor zaveda svoje odgovornosti za vzpostavitev in s tem za izboljšanje notranjega nadzora javnih financ, torej sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja z namenom obvladovati tveganja ter zagotavljati doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Direktor proračunskega uporabnika z izjavo predstavi oziroma oceni sistem notranjega nadzora, ki ga je vzpostavil. Zato ocena sistema notranjega nadzora javnih financ pomeni ugotavljanje, koliko ta sistem zagotavlja doseganje ciljev proračunskega uporabnika (merjenje uspešnosti sistema), pri čemer stroški sistema ne smejo presežati koristi, ki jih ta prinaša (merjenje učinkovitosti sistema).

Ocena o stanju NNJF v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano za leto 2023 je oblikovana na podlagi:

- poročila zunanjega revizorja;
- in samoocenitve, ki sta jo podali predstavnica vodstva za kakovost in predstojnica skupnih strokovnih služb, na področju kontrolnega okolja, upravljanja s tveganji, notranjih kontrol, pretoka informacij in spremljanja procesa (nadziranje), in sicer na podlagi predpisanega nabora vprašanj in kriterijev za ocenjevanje.

Na podlagi izpolnjenih samoocenitvenih vprašalnikov ugotavljamo, da je sistem notranjih kontrol na revidiranih področjih v letu 2023 vzpostavljen, in sicer v NLZOH imamo:

- primerno kontrolno okolje na celotnem delu poslovanja (kot v letu 2022);
- upravljanje s tveganji na celotnem delu poslovanja (kot v letu 2022);
- na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne dejavnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven, na celotnem delu poslovanja (kot v letu 2022);
- sistem informiranja in komuniciranja vzpostavljen na celotnem delu poslovanja (kot v letu 2022);
- sistem nadziranja na celotnem delu poslovanja (kot v letu 2022).

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ za leto 2023, ki je pripravljena na podlagi samoocenitvenih vprašalnikov, je priloga letnega poročila NLZOH.

4.10 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Razloge, da nekaterih letnih ciljev nismo dosegli, smo podali v točkah 4.6 tega poročila.

4.11 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

NLZOH igra pomembno vlogo tako na lokalnem kot tudi državnem nivoju. Smo nepogrešljiv člen pri varovanju zdravja posameznikov, skupnosti ter okolja. S spremljanjem okoljskih in zdravstvenih

dejavnikov in prepoznavanju raznovrstnih tveganj in škodljivosti ter z dobrim in strokovnim sodelovanjem z inštitucijami in državnimi organi, lokalnimi skupnostmi poglobljamo našo prepoznavnost tako v domači javnosti kot tudi v tujini.

Dejavnosti, ki jih opravljamo v sodelovanju z drugimi deležniki v državi, imajo posredne in neposredne učinke na varovanje zdravja posameznika in skupnosti ter na varovanje okolja. Na državni ravni aktivno sodelujemo in zagotavljamo strokovno podporo pri izvajanju nalog povezanih z javnim zdravjem resornemu Ministrstvu za zdravje, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvu za okolje in prostor ter Ministrstvu za obrambo.

Zavod izvaja naloge iz svojega področja dela na dvanajstih lokacijah po vsej državi in na ta način deluje tudi lokalno – v regijah spremljamo vse okoljske dejavnike, ki lahko ogrožajo zdravje prebivalstva (pitna voda, kopalne vode, podzemne vode, odpadki in odpadne vode, zrak, hrup, živila in prehrana, emisije škodljivih vplivov, zdravstveno-higiensko stanje v šolah, vrtcih, domovih za ostarele, proizvodnih obratih, emisije, kroženje povzročiteljev nalezljivih bolezni idr.) in predlagamo potrebne ukrepe za izboljšanje stanja.

Z gospodarstvom neposredno sodelujemo pri izvedbi številnih notranjih monitoringov gospodarskih subjektov, obrtnikom in podjetjem za proizvodnjo in promet živil izvajamo notranje kontrolne nadzore in izobraževanja zaposlenih za varno delo z živilo po principih HACCP-a, za farmacevtska podjetja zagotavljamo del notranjih analiz potrebnih za proizvodnjo in kontrolo zdravil.

Pripravljeni smo na hitra terenska ukrepanja z mobilno ekipo z ekološkim laboratorijem (MEEL) ob nepredvidenih kemijskih nesrečah in onesnaženjih na območju severovzhodne Slovenije. Smo referenčni laboratorij za področje kemijske analitike Slovenske vojske.

Naše natančne analize in ocene varnosti pitne vode, površinskih in podzemnih voda, živil, materialov v stiku z živilo, igrač, predmetov splošne rabe, zdravil, kozmetike itd. uporabljajo inšpekcijske službe za izrekanje svojih ukrepov za varstvo potrošnikov v državi.

Pomembno vlogo imamo tudi na področju izobraževanja, saj kot učni zavod sodelujemo z mnogimi srednjimi in višjimi šolami ter fakultetami.

NLZOH bo tudi v prihodnje zagotavljal ustrezno in prijazno delovno okolje ter vse pravice vsem našim zaposlenim, ki so porazdeljeni po vseh regijah v državi.

Ocenjujemo, da je naše strokovno sodelovanje z inštitucijami, državnimi organi, lokalnimi skupnostmi v celotni državi in tudi z drugimi sorodnimi strokovnimi inštitucijami dobro, se pogloblja z našo prepoznavnostjo v javnosti in naše znanje ter dognanja uporabljajo v širšem slovenskem prostoru kot tudi širše.

4.12 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJH

4.12.1 PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICIH IN PODROČJIH DELA

4.12.1.1 Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Obrazec 3: Spremljanje kadrov 2023

Na dan 31. 12. 2023 je bilo v rednem delovnem razmerju 779 zaposlenih, od tega 59 zaposlenih za določen čas in 33 zaposlenih za krajši delovni čas od polnega. Zaposlenih, ki bi imeli z NLZOH sklenjeno

pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo, ni bilo. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2022 se je skupno število zaposlenih zmanjšalo za 18 oseb, kar predstavlja 2,26% zmanjšanje.

Skupna odsotnost zaposlenih, zaradi vseh vrst odsotnosti zaradi bolezni, poškodb in starševstva, je v letu 2023 znašala 166.797,00 ur, kar preračunano na letno delovno obveznost 2.080 ur, predstavlja ekvivalent celoletne odsotnosti 80 oseb.

Zaradi bolezni do 30/20 dni (v breme delodajalca) je bilo v letu 2023 odsotnosti 53.896,50 ur (v letu 2022 51.297,03 ur in v letu 2021 45.552,00 ur), odsotnosti nad 30/20 dni (v breme ZZS) pa 54.324,10 ur (v letu 2022 79.168,68 ur in v letu 2021 53.201,17 ur).

Absentizem v breme ZZS je v letu 2023 znašal 3,30%, v breme delodajalca 3,27%, skupno 6,57%.

Na dan 31. 12. 2023 je bilo zaposlenih 29 invalidov II. ali III. kategorije kar predstavlja 3,72% vseh zaposlenih in znaša 0,96% povečanje glede na leto 2022, ko je bilo zaposlenih 22 invalidov. Vsem zaposlenim s statusom invalida zagotavljamo ustrezno zaposlitev, prilagojeno njihovim delovnim zmožnostim in sposobnostim.

Na podlagi 53b. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti je NLZOH izdal soglasje za opravljanje zdravstvenih storitev v drugih zdravstvenih zavodih v letu 2023, štirim zdravstvenim delavcem, in sicer dvema za delo v Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (delo v ambulanti za cepljenje, potnike in spolno prenosljive bolezni, epidemiološka stalna pripravljenost vključno z obvladovanjem vnosa nalezljive bolezni na letališču ter opravljanje zdravstvenih storitev na področju spremljanja odpornosti bakterij proti antibiotikom v okviru mreže EARS-NET Slovenija in opravljanje dela kot imenovana nacionalna kontaktna točka za ECDC za področje mikrobne odpornosti), v Splošni bolnišnici Izola (vodenje Komisije za preprečevanje bolnišničnih okužb) in v Splošni bolnišnici Celje (dežurstvo in pripravljenost na oddelku za transfuziologijo), v trajanju 4, 6 oz. največ 8 ur na teden za obdobje 12 mesecev).

Tabela 19: Število zaposlenih po organizacijskih enotah NLZOH

Organizacijska enota	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	3.12.2022	31.12.2023
COZ	194	193	193	198	195	193
CKA	151	158	157	152	150	146
CMA	55	58	61	64	65	64
CMM	241	234	271	293	274	265
UKL	30	32	32	31	35	34
SSS	67	67	71	78	78	77
SKUPAJ	738	742	785	816	797	779

Legenda oznak organizacijskih enot:

COZ - Center za okolje in zdravje; **CKA** - Center za kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja; **CMA** - Center za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolja; **CMM** - Center za medicinsko mikrobiologijo; **UKL** - Uradni kontrolni laboratorij; **SSS** - Skupne strokovne službe

Tabela 20: Število zaposlenih po centrih glede na stopnjo izobrazbe na dan 31.12.2023

Stopnja izobrazbe	Organizacijska enota						
	COZ	CKA	CMA	CMM	UKL	SSS	SKUPAJ
0 - 4	3	7	2	10	1	8	31
5	45	48	22	61	9	20	205
6	28	6	3	22	3	10	72

7	103	75	28	134	18	34	392
8	9	4	6	24	2	2	47
9	5	6	3	14	1	3	32
Skupaj	193	146	64	265	34	77	779

Graf 1: Število zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe – primerjava na dan 31. 12. 2022 in 31. 12. 2023

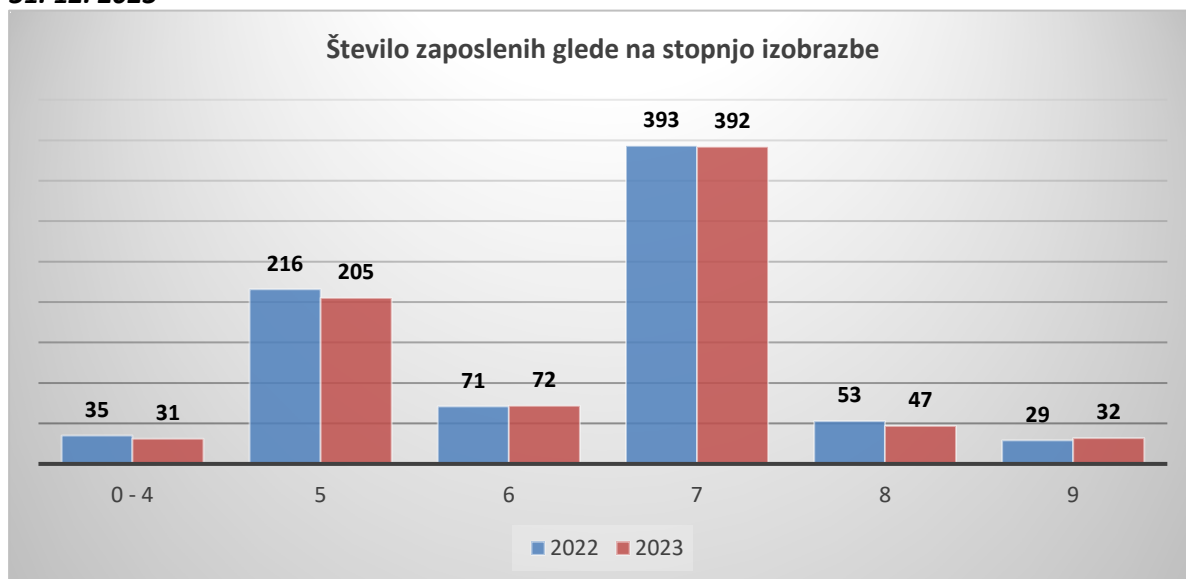
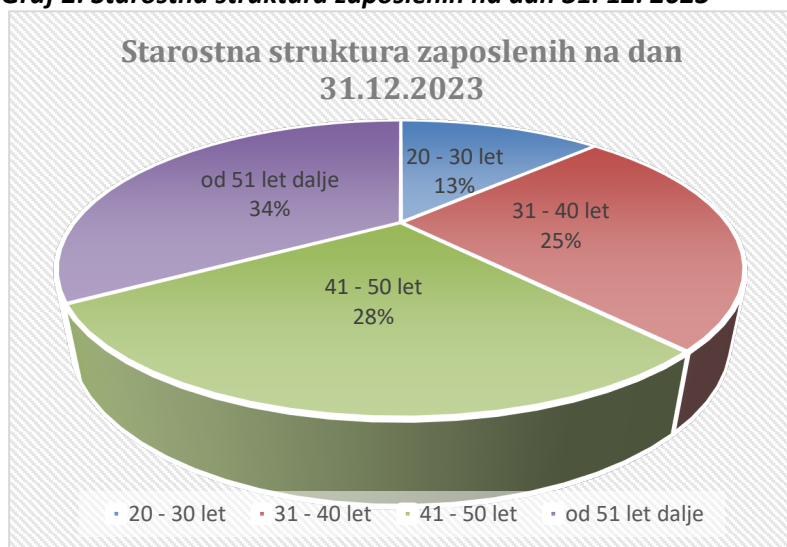

Tabela 21: Število zaposlenih po plačnih podskupinah in TR na dan 31. 12. 2023

Center	Struktura zaposlenih po plačnih podskupinah in tarifnih razredih na dan 31.12.2023																						Skupna vsota	
	B		E1		E2			E4						F2		H		J						
	VII/2.	VII/2.	VIII.	V.	VI.	VII/2.	II.	IV.	V.	VI.	VII/1.	VII/2.	VIII.	IX.	V.	VII/2.	IX.	V.	VI.	IV.	VII/1.	VII/2.		IX.
COZ			1						48	19	67	42	7	1				1	2	1	1	3		193
CKA							1		56	2	24	51	4						1	6	1			146
CMA							1		26		10	21	5	1										64
CMM		3	20				3	3	64	1	57	83	14	2	1	4	2		2	5		1		265
UKL				5	1	10			5		3	9								1				34
SSS	1						2		3									17	11	7	16	19	1	77
Skupaj	1	3	21	5	1	10	7	3	202	22	161	206	30	4	1	4	2	18	16	20	18	23	1	779

Graf 2: Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2023

Graf 3: Starostna struktura zaposlenih – primerjava na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022

Varnost in zdravje pri delu

Doseganje ciljev na področju varnosti pri delu smo zasnovali na preventivnem pristopu, v katerega vključujemo vse zaposlene v skladu s predpisi o varstvu pri delu. Naš končni cilj je prepoznavanje in uspešno nadziranje tveganj na delovnem mestu. Usposobljenost zaposlenih za pravilno in varno delo je eden od osnovnih pogojev za razporeditev zaposlenih na določena dela, zato sproti spremljamo podatke o nezgodah; teh je bilo v letu 2023 13 (v letu 2022 jih je bilo 5, v letu 2021 pa 9).

V letu 2023 je bilo izvedeno usposabljanje s področja varstva pri delu, varstva pred požarom in nevarnimi kemikalijami za 519 zaposlenih in 160 dijakov oz. študentov na obvezni praksi in študentskem delu. V letu 2022 smo izvedli usposabljanje z navedenega področja za 275 zaposlenih in 184 dijakov oz. študentov.

V letu 2023 smo za 346 zaposlenih izvedli praktično usposabljanje za varno delo s področja VZD (v letu 2022 za 116 zaposlenih). Za 106 zaposlenih je bil izveden tečaj s področja dela na višini in varovanje pred padcem z višine (v letu 2022 za 10 zaposlenih).

V skladu z načrtovanimi cilji je bilo v letu 2023 na predhodne, obdobje in usmerjene zdravstvene preglede napotenih 347 zaposlenih oziroma 44,55% vseh zaposlenih in 46 študentov na študentskem delu. V letu 2022 je bilo na zdravstvene preglede napotenih skupno 326 zaposlenih in 44 študentov na študentskem delu.

V letu 2023 smo izvedli naslednja izobraževanja s področja VZD:

- tečaj "Prva pomoč za delovne organizacije" - katerega se je udeležilo 14 zaposlenih;
- tečaj "Varno delo z opremo pod tlakom" - katerega sta se udeležila 2 zaposlena;
- tečaj »Varno delo s plini v jeklenkah« - katerega sta se udeležila 2 zaposlena;
- tečaj »Varna vožnja« - katerega se je udeležilo 11 zaposlenih;
- 1 zaposlena se je udeležila tečaja »Varstvo pred IO sevanji«.

Kot zdravstvena ustanova se zavedamo pomembnosti preventivnega ravnanja in zagotavljanja zdravega ter prijaznega delovnega okolja za naše zaposlene in izzivov, ki jih imajo slednji pri usklajevanju zahtev delovnih obveznosti in potreb zasebnega življenja. Zavedamo se, da zaposleni gradimo uspešnost zavoda, njegov položaj na trgu, ugled pri poslovnih partnerjih in strankah. Potrebe in želje zaposlenih se skozi leta spreminjajo, zato želimo zagotavljati prijazno in atraktivno delovno okolje vsem generacijam zaposlenih, spodbujati njihovo medsebojno sodelovanje in hkrati zagotoviti, da kot delodajalec nudimo ustrezno podporo zaposlenim, ki se znajdejo v zahtevnejših življenjskih situacijah (bolezen, invalidnost, smrt, elementarne nesreče, ipd.).

S pridobitvijo polnega Certifikata Družini prijazno podjetje in s članstvom v Mreži za družbeno odgovornost smo se zavezali, da bomo implementirali ukrepe z različnih področij aktivnosti kot so opredeljene v Katalogu ukrepov (delovni čas, organizacija dela, delovno mesto, politika informiranja in komuniciranja, veščine vodstva, razvoj kadrov, struktura plačila in nagrajevani dosežki ter storitve za družine). Zavedamo se, da je za iskalce zaposlitve podjetje, ki ima certifikat DPP atraktivnejše in zagotavlja stabilnejše okolje in zaposlitev tudi ob načrtovanju družine. Verjamemo, da implementacija ukrepov daje pozitivne učinke v smislu višje motivacije in zadovoljstva zaposlenih, povečane učinkovitosti in storilnosti, zmanjšanja obremenitev s stresom, večjega izkoristka vlaganj v kadre, znižanja izdatkov za zapolnitev delovnih mest, višje kakovosti naših storitev in boljše podobe zavoda v javnosti.

4.12.1.2 Ostale oblike dela

V letu 2023 nismo imeli sklenjenih avtorskih ali podjemnih pogodb.

Preko zaposlitvenih agencij nismo zaposlovali, prav tako nismo izvajali javnih del, smo pa za primer daljših bolniških odsotnosti oziroma kot pomoč pri terenskih delih koristili občasno in začasno delo študentov preko študentskih napotnic.

V letu 2023 smo imeli sklenjenih 5 pogodb z upokojenci za izvajanje začasnega in občasnega dela.

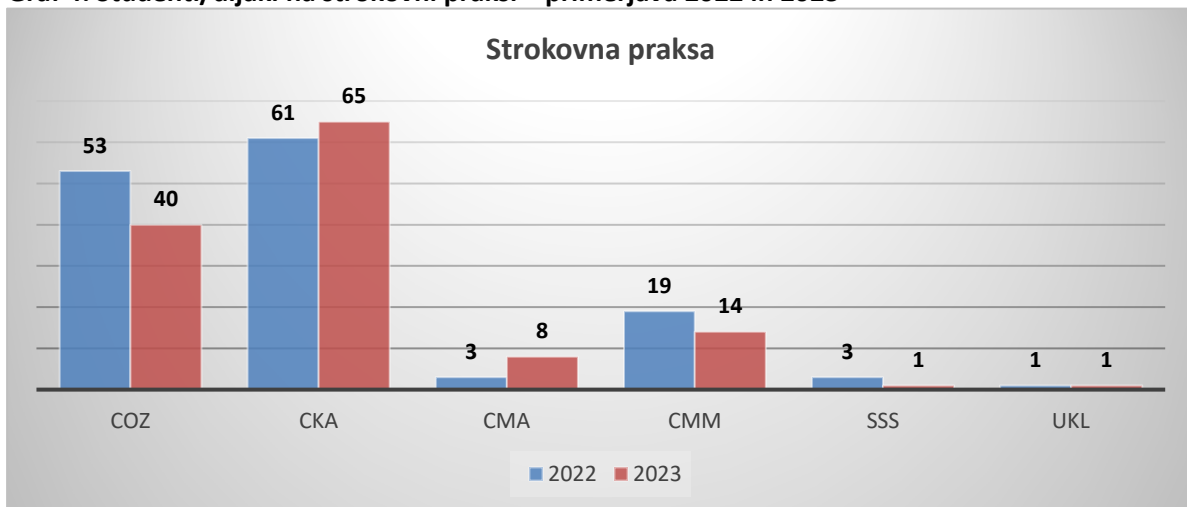
NLZOH kot učni zavod z izobraževalnimi inštitucijami redno sklepa medsebojne pogodbe o izvajanju strokovne prakse oz. praktičnega usposabljanja študentov in dijakov. V letu 2023 smo zagotovili izvajanje strokovne prakse in praktično usposabljanje 129 študentom oz. dijakom (v letu 2022 smo zagotovili praktično usposabljanje 140 študentom/dijakom).

Tabela 22: Strokovna praksa študentov in dijakov po organizacijskih enotah in lokacijah v letu 2023

OE / LOKACIJA	MB	CE	NM	KR	NG	KP	MS	LJ	Ravne na Koroškem	Hrastnik	Skupaj
COZ	13	6	8	2	2	1	1	7	0	0	40
CKA	23	9	23	7	2	1	0	0	0	0	65

CMA	3	0	0	0	0	0	0	5	0	0	8
CMM	3	1	1	3	0	1	0	5	0	0	14
UKL	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
SSS	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
SKUPAJ	43	16	32	12	4	3	1	17	1	0	129

Graf 4: Študenti/dijaki na strokovni praksi – primerjava 2022 in 2023

V letu 2023 smo pod mentorstvom naših zaposlenih omogočili opravljanje zaključnega dela v naših laboratorijih skupno 7 študentom.

V letu 2023 je bilo v NLZOH preko programa Erasmus+ na mobilnosti 8 študentov, 5 študentov pa se je udeležilo izvedbe senčenja na delovnem mestu.

4.12.1.3 Izobraževanje, specializacije in pripravnštva

Dodatno izobraževanje in strokovno usposabljanje je ključnega pomena za poklicno in osebno rast posameznika. Pri razvoju zaposlenih sledimo strateškim in poslovnim usmeritvam v razvoju zavoda.

Zaposlenim omogočamo izobraževanja, ki so s strokovnega področja delovanja zavoda oz. je pridobitev dodatne ali višje stopnje izobrazbe v interesu zavoda. Vsem zaposlenim omogočamo tudi dopolnjevanje znanja in usposobljenosti na internih in zunanjih organiziranih strokovnih usposabljanjih.

Največji delež izobraževanj za pridobitev formalne izobrazbe se nanaša na podiplomski študij, na področju strokovnega usposabljanja pa so prevladovale udeležbe na strokovnih posvetih, konferencah in kongresih.

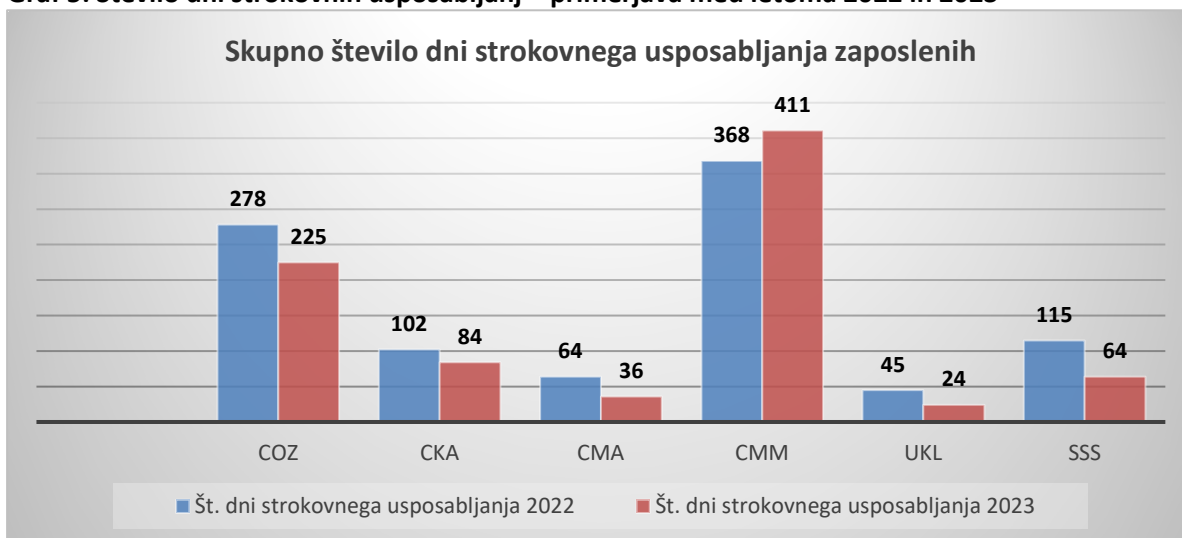
Na dan 31. 12. 2023 smo imeli sklenjenih 21 pogodb o izobraževanju ob delu: 16 za pridobitev naziva doktor znanosti, 3 za pridobitev izobrazbe na 2. bolonjski stopnji, 1 za pridobitev izobrazbe na 1. bolonjski stopnji in 1 za pridobitev naziva na višjem strokovnem programu.

Tabela 23: Število dni strokovnih usposabljanj v letu 2023

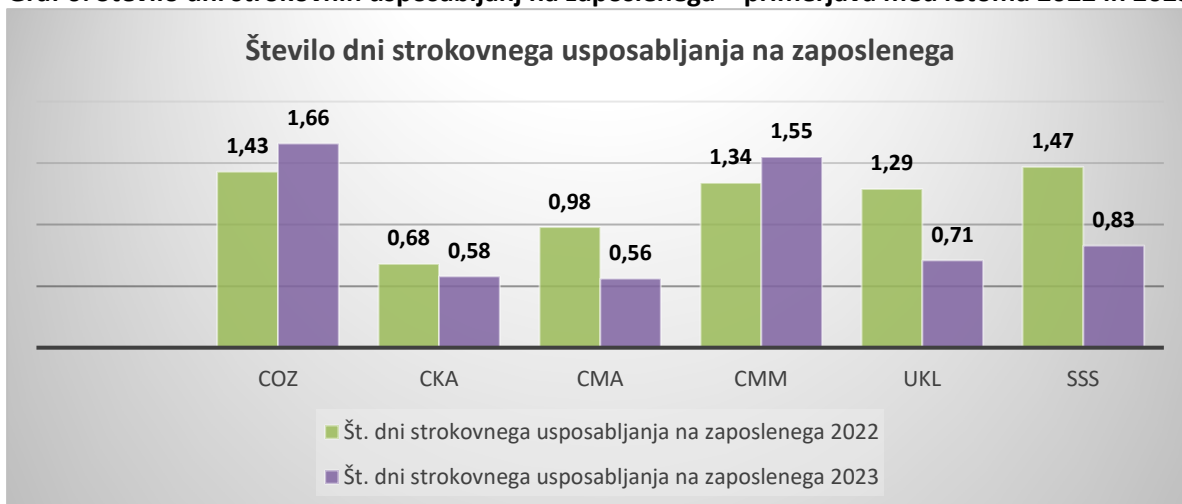
Organizacijska enota	Št. dni strokovnega usposabljanja	Št. dni strokovnega usposabljanja na zaposlenega
COZ	225	1,66
CKA	84	0,58
CMA	36	0,56
CMM	411	1,55

UKL	24	0,71
SSS	64	0,83
SKUPAJ	844	1,08

Graf 5: Število dni strokovnih usposabljanj – primerjava med letoma 2022 in 2023

Graf 6: Število dni strokovnih usposabljanj na zaposlenega – primerjava med letoma 2022 in 2023

Graf 7: Udeležba na strokovnih usposabljanj v letu 2023

V letu 2023 smo spodbujali aktivno interno usposabljanje zaposlenih in s tem pretok informacij, izkušenj in znanja med sodelavci, kar je stroškovno tudi najbolj učinkovito. V letu 2023 smo izvedli 105 krajših internih usposabljanj za različne skupine zaposlenih.

Na dan 31. 12. 2023 so bili v NLZOH zaposleni 3 zdravniki specializanti s področja klinične mikrobiologije ter 15 pripravnikov.

Tabela 24: Pripravniki na dan 31. 12. 2023 po delovnih mestih

Šifra delovnega mesta	Delovno mesto (poklic)	Število pripravnikov
E045028	LABORATORIJSKI TEHNIK S POSEBNIMI ZNANJI (2 x kemijski tehnik, 1 x okoljevarstveni tehnik 1 x tehnik laboratorijske biomedicine)	4
E046005	STROKOVNI SODELAVEC ZA VARSTVO OKOLJA IN ZDRAVJA LJUDI V NLZOH (1 x inženir kmetijstva in krajine, 1 x inž. naravovarstva)	2
E047009	ANALITIK V REFERENČNEM/AKREDITIRANEM LABORATORIJU II (1 x univ. dipl. kemik, 1x univ. dipl. biolog)	2
E047010	ANALITIK V REFERENČNEM/AKREDITIRANEM LABORATORIJU III (1 x dipl. inž. živilstva in prehrane, 2 x dipl. inž. kemijske tehnologije)	3
E047103	INŽENIR LABORATORIJSKE BIOMEDICINE S POSEBNIMI ZNANJI (1 x dipl. biotehnolog, 1x dipl. mikrobiolog)	2
E047104	ANALITIK V LABORATORIJSKI MEDICINI S POSEBNIMI ZNANJI (1 x mag. kemije, 1 x mag. mikrobiologije)	2
SKUPAJ		15

4.12.1.4 Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem

V letu 2023 smo obravnavali 35 javnih naročil, od tega je bilo 5 javnih naročil objavljenih že v letu 2022 in so bila zaključena v 2023. V letu 2023 smo objavili 30 javnih naročil, katerih skupna ocenjena vrednost je znašala 19.875.780 EUR. Do 31. 12. 2023 je bilo zaključenih 22 javnih naročil v skupni vrednosti 17.076.344 EUR.

Tabela 25: Izvedena Javna naročila

IZVEDENA JAVNA NAROČILA v EUR (brez centov)		
Naziv Javnega naročila	Obdobje sklenitve pogodbe v letih	Vrednost
JN objavljena v 2022 in zaključena v 2023		
Izvajanje okoljsko manj obremenjujočih poštnih storitev	2	167.130
Storitve čiščenja	4	2.083.307
Dobava pisarniškega materiala, obrazcev v prosti prodaji in tonerjev	2	302.000
Potrošni material za laboratorij	4	7.400.000
Digestorij		15.266
	Skupaj	9.967.703
JN objavljena in zaključena v 2023		
Dobava materialov za projekt 101112671 – SLOSEQ	2	369.404

Dodatna dela - Celovita energetska prenova stavbe NLZOH – Maribor		206.471
Nabava in vzdrževanje deljenih klimatskih naprav	2	92.767
Vzdrževanje, podpora in razvoj mikrobiološkega laboratorijskega informacijskega sistema za obdobje 4. leta	4	1.209.804
Ionski kromatograf, dvokomponentni sistem		78.900
Dobava kemikalij	4	2.340.000
Servisiranje laboratorijske opreme, ki pokriva: verifikacijo, preventivn vzdrževanje opreme, popravilo oz. izredno vzdrževanje	4	1.000.000
Dobava, inštalacija in validacija, izobraževanje in vzdrževanje aparata BIOFIRE FILMARRAY		53.500
Zagotavljanje storitev fiksne in mobilne telefonije ter prenosa podatkov ter oprema za zagotavljanje storitev fiksne in mobilne telefonije ter prenosa podatkov	4	561.264
Pisarniški in laboratorijski stoli za obdobje 4. Leta	4	210.000
Kalibracija opreme	4	660.000
Dobava in instalacija namiznega masnega spektrometra linearne konfiguracije		195.800
Dobava gojišč	4	6.500.000
Nakup goriva na bencinskih servisih dobaviteljev	2	1.023.287
Dobava kemikalij proizvajalca R-BIOPHARM	4	250.000
Pomivanje steklovine v medicinsko mikrobioloških in kemijskih laboratorijih za obdobje 4. Leta	4	404.040
Vzdrževanje in servisiranje medicinskih aparatov proizvajalca BIOMÉRIEUX	4	441.733
Rezervni deli za aparate različnih proizvajalcev	4	1.000.000
Servisiranje laboratorijske opreme proizvajalca Kambič	2	100.000
Dobava Olfaktometra		70.420
Vzdrževanje sistemske računalniške opreme za obdobje dveh let	2	179.750
Dobavo materialov za projekt 101112671 – SLOSEQ - II	2	129.204
	Skupaj:	17.076.344

2 razpisa sta bila razveljavljena, ocenjena vrednost teh dveh je bila 465.000 EUR.

Tabela 26: Razveljavljena javna naročila

RAZVELJAVLJENA JAVNA NAROČILA v EUR (brez centov)		
Naziv Javnega naročila	Vrednost	Razlog razveljavitve
Ionski kromatograf, dvokomponentni sistem	85.000	Ni bilo dopustnih ponudb
Tekočinski kromatograf s tandemskim masnim spektrometrom in avtomatsko on-line SPE pripravo vzorcev	380.000	Razveljavljen

V teku je še 6 javnih razpisov, katerih ocenjena vrednost je 2.076.046 EUR.

Tabela 27: Javna naročila v teku

JAVNA NAROČILA V TEKU v EUR (brez centov)	
Naziv Javnega naročila	Vrednost
Nakup in/ali zakup Microsoft programske opreme (operacijski sistem Windows, uporabniška zbirka MS Office, morebitni klienti za dostop do MS strežnikov – CAL-i ter druga Microsoftova programska oprema)	154.224
Nakup energijsko učinkovitih tiskalnikov, večnamenskih naprav in skenerjev	38.451
Najem in vzdrževanje dokumentarnega sistema in e-hramba	627.200
Izdelava projektne dokumentacije »Izgradnja trajnostnega laboratorija NLZOH	980.000
Prizidava povezovalnega hodnika k obstoječi stavbi NLZOH	196.171
Okolju prijazne storitve pranja, likanja in vzdrževanja perila	80.000
Skupaj:	2.076.046

4.12.2 POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH V LETU 2023

Obrazec 4: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023

V letu 2023 smo za investicijska vlaganja porabili 4.300.491 EUR kar je 52,39% manj kot leta 2022, ko so ta sredstva znašala 9.032.566 EUR, ter 34,85% manj od načrtovanih investicijskih vlaganj za leto 2023.

Investicije v neopredmetena sredstva znašajo 72.750 EUR in predstavljajo program za upravljanje identitete CISCO v znesku 11.074 EUR, licence Microsoft Windows v znesku 50.648 EUR, licenco Acrobat professional v znesku 461 EUR, nadgradnjo programske opreme Gosoft v znesku 7.805 EUR ter nadgradnjo programske opreme Kadris v znesku 2.762 EUR.

Investicija v nepremičnine je znašala 2.527.269 EUR in zajema obnovo stavbe v Slovenski Bistrici (hidroizolacija in ureditev strelovoda) v znesku 65.386 EUR, postavitve kontejnerja na Grablovičevi v LJ za arhiviranje zamrzovalnih omar v znesku 10.051 EUR, obnova nadstrešnice nad plinohrami v Mariboru v znesku 15.530 EUR, ureditev novih laboratorijskih sob na Grablovičevi Ljubljana za potrebe selitve Bohoričeve v znesku 86.286 EUR, ureditev elektro inštalacije na stavbi v KR v znesku 6.168 EUR, izdelava PZI za zgradbo v Murski Soboti v znesku 1.231 EUR, rekonstrukcija strehe in gradbeni nadzor na zgradbi v Murski Soboti v znesku 43.232 EUR ter investicije v teku v Kranju, Mariboru, Murski Soboti, Celju, Ljubljani ter Novem mestu v znesku 2.299.385 EUR. V Maribor in Kranju se investicije v teku nanašajo na energetska sanacija, ki bo v začetku 2024 prenesena v uporabo.

Pri opremi je NLZOH investiral v nakup merilnih in kontrolnih naprav oziroma laboratorijske opreme v znesku 1.184.431 EUR, osebnih in tovornih avtomobilov v znesku 75.571 EUR, informacijskih tehnologij v znesku 274.127 EUR (računalniki, monitorji, strežniki...) in ostale opreme v znesku 166.343 EUR (pisarniški stoli, pisarniška oprema, klimatske naprave...).

Vir financiranja za izvedena investicijska vlaganja je v letu 2023 bila ustvarjena amortizacija v znesku 1.902.044 EUR, sredstva ustanovitelja v znesku 2.368.447 EUR in drugo v znesku 30.000 EUR (MEEL).

Tabela 28: Pregled investicijskih vlaganj po organizacijskih enota v letu 2023

REALIZACIJA INVESTICIJ V OS 2023 v EUR (brez centov)							
OE	Neopredmetena sredstva	Zgradbe	Oprema				SKUPAJ OE
			Medicinska oprema (A)		Nemedicinska oprema (B)		
			Laboratorijska oprema	Drugo	IT	Drugo	
CKA	0	103.303	419.890	29.783	15.022	82.558	650.556
CMA	0	0	39.923	1.067	85	497	41.572
CMM	0	18.537	525.657	27.322	85.164	28.480	685.160
COZ	462	65.386	134.480	5.892	18.928	84.109	309.257
UKL	0	0	0	371	979	0	1.350
SSS	72.288	2.340.043	0	46	153.949	46.270	2.612.596
SKUPAJ	72.750	2.527.269	1.119.950	64.481	274.127	241.914	4.300.491

4.12.3 POROČILO O OPRAVLJENIH VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2023

Obrazec 5: Poročilo o vzdrževalnih delih 2023

V letu 2023 so znašali stroški tekočega vzdrževanja (konto 461) 2.014.946 EUR in so bili za 0,65% nižji kot leta 2022, ko so znašali 2.028.204 EUR. Stroški tekočega vzdrževanja so bili za 1,44% višji od načrtovanih.

Stroški tekočega vzdrževanja leta 2023 bili so bili naslednji:

- popravila laboratorijske opreme v znesku 1.268.124 EUR;
- vzdrževanje računalniških programov in opreme v znesku 10.705 EUR (servis, čiščenje in popravilo tiskalnikov, skenerjev ter računalnikov);
- vzdrževanje voznega parka v znesku 245.844 EUR (popravila in servisi vozil, menjava pnevmatik v znesku 139.500 EUR, tehnični pregledi in registracije vozil v znesku 15.036 EUR, stroški parkirnine in cestnine v znesku 68.452 EUR, pranje vozil v znesku 12.404 EUR ter storitve za optimizacijo voznega parka v znesku 10.452 EUR);
- vzdrževanje stavb v znesku 490.273 EUR (urejanje okolice in skupnih prostorov v znesku 21.669 EUR, vzdrževanje stanovanj v znesku 4.344 EUR, servisi različnih hladilnih agregatov, pleskanje in različne druge obnove v znesku 464.260 EUR).

Stroški investicijskega vzdrževanja so leta 2023 znašali 66.663 EUR (projektne dokumentacije za prenovu prostorov v Novem Mestu, menjava notranjih vrat v Mariboru, prestavitve plinovoda in dograditev oskrbe s plini v Mariboru, sanacija po izlivu vode v Novi Gorici, gradbeni nadzor v Slovenski Bistrici, menjava oken na Grablovičevi v Ljubljani, ...) in so bil za 69,36% nižji kot leta 2022, ko so znašali 217.581 EUR.

5 RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2023

Oseba odgovorna za pripravo računovodskega poročila:

Jasmina Cvahte

Odgovorna oseba JZZ:

dr. Romana Martinčič

5.1 RAČUNOVODSKO POROČILO - PRILOGE

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21)

- a) Bilanca stanja
- b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A)
- c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (priloga 1/B)
- d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov (priloga 3)
- e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A)
- f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1)
- g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2)
- h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B).

2. Dodatne priloge ministrstva brez bilančnih izkazov:

- Obrazec 1: Poročanje o programu javnega zdravja 2023
- Obrazec 2: Izkaz prihodkov in odhodkov 2023
- Obrazec 3: Spremljanje kadrov 2023
- Obrazec 4: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023
- Obrazec 5: Poročilo o vzdrževalnih delih 2023
- Obrazec 6: Poročilo o terciarni dejavnosti 2023
- Obrazec 7: Seznam podjemnih pogodb (izvajalci, število soglasij, opravljene ure iz poročil izvajalcev..)

5.2 POJASNILA RAČUNOVODSKEGA POROČILA

1. Pojasnila k postavkam bilance stanja in prilogam k bilanci stanja
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - 2.1. Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - 2.2. Analiza odhodkov (konti skupine 46)
 - 2.3. Analiza poslovnega izida
 - 2.3.1 Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - 2.3.2 Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - 2.3.3 Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov
 - 2.3.4. Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
3. Poročilo o porabi sredstev poslovnega izida iz leta 2022
4. Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2023

5.2.1 POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA

5.2.1.1 SREDSTVA

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V točki 5.2.1.1 tega poročila podajamo podatke in razlage glede bilance stanja

Tabela 29: Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
001	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	#DIV/0!
002	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	0	
003	Dolgoročne premoženjske pravice	1.165.128	1.204.171	103
005	Druga neopredmetena sredstva	0	0	
006	Terjatve za predujme iz naslova vlaganj	0	0	
007	Neopredmetena sredstva v gradnji ali izdelavi	0	0	
00	Skupaj AOP 002	1.165.128	1.204.171	103
01	Popravek vrednosti AOP 003	1.094.423	1.110.552	101
00-01	Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev	70.705	93.619	132

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev se je v letu 2023 povečala za 39.043 EUR. Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev znaša 93.619 EUR in se je v primerjavi z letom 2022 povišala za 32% (Priloga 1A – Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja spremembe v letu, obrazec 4 - Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023 pa predstavlja nova vlaganja v letu).

Nabava premoženjskih pravic v znesku 72.750 EUR je zajemala: programsko opremo Gosoft v znesku 7.805 EUR, programsko opremo Kadris v znesku 2.762 EUR, Licence Acrobat v znesku 461 EUR, program za upravljanje identitete CISCO v znesku 11.074 EUR ter licence za server Microsoft Windows v znesku 50.648 EUR.

V NLZOH uporabljamo naslednja neopredmetena osnovna sredstva, ki so v celoti odpisana, vendar so še tehnološko uporabna in primerna, za opravljanje dejavnosti.

Tabela 30: Neopredmetena osnovna sredstva brez sedanje vrednosti v EUR (brez centov)

Naziv	Nabavna vrednost	Popravek	Sedanja vrednost	Datum nabave
PROGRAM MODEL.HRUPA CADNAA XL	31.217	31.217	0	17. 10. 2002
ORBITA LIMS	17.440	17.440	0	1. 5. 2004
PROGRAM ZA HUMANO MIKROBIOLOGIJO (PROGRAMSKI PAKET MBL)	40.554	40.554	0	31. 8. 2007
BIONUMERICS FINGERPRINT TYPES	19.959	19.959	0	24. 7. 2013
PROGRAM.OPREMA CHEMSTATION	16.604	16.604	0	1. 9. 2006
OPENLAB ECM	46.246	46.246	0	29. 12. 2015

Tabela 31: Konti skupine 02 in 03 – Nepremičnine (AOP 004 in 005) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
020	Zemljišča	1.084.869	1.084.869	100

021	Zgradbe	18.275.711	18.485.919	101
022	Terjatve za predujme za nepremičnine			
023	Nepremičnine v gradnji ali izdelavi	884.045	3.122.870	353
029	Nepremičnine trajno zunaj uporabe			
02	Skupaj AOP 004	20.244.625	22.693.658	112
03	Popravek vrednosti nepremičnin AOP 005	11.838.277	12.320.051	104
02-03	Sedanja vrednost nepremičnin	8.406.348	10.373.607	123

Nabavna vrednost nepremičnin se je v letu 2023 povečala za 2.449.033 EUR in znaša 22.693.658 EUR. Odpisana vrednost nepremičnin znaša 12.320.051 EUR, sedanja vrednost znaša 10.373.607 EUR, kar je usklajeno s priložo 1/A. Investicije v nepremičnine so v letu 2023 znašale 2.527.269 EUR in zajemajo obnovo stavbe v Slovenski Bistrici (hidroizolacija in ureditev strelovoda) v znesku 65.386 EUR, postavitve kontejnerja na Grablovičevi v LJ za arhiviranje zamrzovalnih omar v znesku 10.051 EUR, obnova nadstrešnice nad plinohrami v MB v znesku 15.530 EUR, ureditev novih laboratorijskih sob na Grablovičevi LJ za potrebe selitve Bohoričeve v znesku 86.286 EUR, ureditev elektro inštalacije na stavbi v KR v znesku 6.168 EUR, izdelava PZI za zgradbo v MS v znesku 1.231 EUR, rekonstrukcija strehe in gradbeni nadzor na zgradbi v MS v znesku 43.232 EUR ter investicije v teku v Kranju, Mariboru, Murski Soboti, Celju, Ljubljani ter Novem mestu v znesku 2.299.385 EUR. V Maribor in Kranju se investicije v teku nanašajo na energetske sanacije, ki bo v začetku 2024 zaključena in prenesena v uporabo.

V tabeli 32 so prikazane nepremičnine knjižene v poslovnih knjigah. Tabela 33 pa prikazuje pripadajoča zemljišča.

Tabela 32: Zgradbe v EUR (brez centov)

Naslov		Otvoritveno stanje 1. 1. 2023	Stanje 31. 12. 2023	Zmanjšanje 2023	Povečanje 2023
NEREZINE, hišica	počitniške kapacitete	67.825	67.825		
MARIBOR, Prvomajska ulica 1	poslovni prostor	6.528.297	6.543.827		15.530
CELJE, Ljubljanska c. 30	stanovanje	20.536	20.536		
SLOVENSKA BISTRICA, B. Winterja 2, 2310	poslovni prostor	148.594	213.980		65.386
KOPER, Vojkovo Nabrežje 10, 6000	poslovni prostor	111.803	111.803		
M.TOPLICE, Naravi park Terme 3000 d.d., Krajncjeva 12, 9226	počitniške kapacitete	76.407	76.407		
PODČETRTEK, Terme Olimia d.d., Kamp Natura Zdravil. cesta 24	počitniške kapacitete	56.135	56.135		
CELJE, Pohorska cesta 6	stanovanje	22.092	22.092		
LJUBLJANA, Prušnikova 2	stanovanje	12.407	12.407		
MARIBOR, C. Proletarskih Brigad	stanovanje	48.057	48.057		
LJUBLJANA, Grablovičeva ulica 44	poslovni prostor	916.219	1.012.556		96.337
LJUBLJANA, Bohoričeva 15	poslovni prostor	289.878	289.878		

LJUBLJANA, Ptujška 21	poslovni prostor	1.209.127	1.209.127		
CELJE, Gregorčičeva 5	poslovni prostor	125.548	125.548		
CELJE, Ipavčeva 18	poslovni prostor	17.251	17.251		
HRASTNIK, Novi dom 11	poslovni prostor	660	660		
KRANJ, Gosposvetska ulica 12	poslovni prostor	3.221.550	3.227.718		6.168
MURSKA SOBOTA, Arhitekta Novaka 2-B	poslovni prostor	404.234	447.993	704	44.463
NOVA GORICA, Vipavska cesta 13	poslovni prostor	1.520.480	1.520.480		
NOVO MESTO, Mej vrti 5	poslovni prostor	1.451.375	1.451.375		
NOVO MESTO, Dalmatinova 2	poslovni prostor	526.319	526.319		
NOVO MESTO, Dalmatinova 3	poslovni prostor	1.450.544	1.450.544		
RAVNE, Ob Suhu 5b	poslovni prostor	16.972	0	16.972	
Rogla	počitniške kapacitete	33.401	33.401		
Skupaj NLZOH		18.275.711	18.485.919	17.676	227.884

Tabela 33: Funkcionalna zemljišča k zgradbam v EUR (brez centov)

	Otvoritveno stanje 1. 1. 2023	Stanje 31. 12. 2023	Zmanjšanje 2023	Povečanje 2023
MARIBOR, Prvomajska ulica 1	74.446	74.446	0	0
MARIBOR, Tezno	641.598	641.598	0	0
KOPER	5.215	5.215	0	0
SLOVENSKA BISTRICA	3.086	3.086	0	0
MURSKA SOBOTA	33.969	33.969	0	0
KRANJ	60.639	60.639	0	0
NOVO MESTO	28.897	28.897	0	0
NOVA GORICA	173.598	173.598	20.024	20.024
LJUBLJANA	63.421	63.421	0	0
Skupaj NLZOH	1.084.869	1.084.869	20.024	20.024

Za določene nepremičnine še urejamo zemljiško knjižno dokumentacijo. Za nepremičnine, za katere je zemljiško knjižna dokumentacija urejena, je le ta kot kopija odložena v računovodski dokumentaciji in original v dokumentaciji ustanovitve pravne osebe-JZZ.

Tabela 34: Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
040	Oprema	48.383.162	48.324.494	100

041	Drobni inventar	2.372.057	2.348.769	99
042	Biološka sredstva	0	0	-
043	Vlaganja v opredmetena OS v tuji lasti	83.692	83.692	100
045	Druga opredmetena OS	26.482	26.482	100
046	Terjatve za predujme za opremo in dr.opr.OS	0	0	-
047	Oprema in druga opr.OS, ki se pridobivajo	4.282	4.986	116
049	Oprema in druga opr.OS trajno zunaj uporabe	0	0	-
04	Skupaj AOP 006	50.869.675	50.788.423	100
05	Popravek vrednosti opreme AOP 007	37.918.902	40.684.284	107
04-05	Sedanja vrednost opreme	12.950.773	10.104.139	78

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev se je v letu 2023 zmanjšala za 81.252 EUR in znaša 50.788.423 EUR. Odpisana vrednost znaša 40.684.284 EUR, sedanja vrednost znaša 10.104.139 EUR in je za 2.846.634 EUR nižja kot je bila 2022, ko je znašala 12.950.773 EUR. Vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev je v letu 2023 za 22% nižja kot je bila leta 2022.

V opremo je NLZOH investiral v znesku 1.700.472 EUR in sicer v nakup merilnih in kontrolnih naprav ter druge laboratorijske opreme v znesku 1.184.431 EUR, osebnih in tovornih avtomobilov v znesku 75.571 EUR, v informacijsko tehnologijo v znesku 274.127 EUR ter v ostalo opremo (pisarniški stoli, pisarniška oprema, klimatske naprave,...) v znesku 166.343 EUR.

V NLZOH uporabljamo za opravljanje dejavnosti tudi opredmetena osnovna sredstva, ki so v celoti odpisana, vendar še tehnološko uporabna. Prikazana so v tabeli 35.

Tabela 35: Opredmetena osnovna sredstva brez sedajnje vrednosti v EUR (brez centov)

Naziv	Nabavna vrednost	Popravek	Sedanja vrednost	Datum nabave
MIKROSKOP-JENALUMAR	15.666	15.666	0	1. 1. 1950
ATB SISTEM	30.909	30.909	0	14. 12. 1995
IR-SPEKTOMETER FURJE IR (povečanje z IŠ 000952)	36.328	36.328	0	1. 4. 1996
ANALIZATOR ZVOKA-INVESTIGATOR	19.812	19.812	0	1. 9. 1996
ANALIZATOR TOC 500A SHIMADZU	37.221	37.221	0	10. 2. 1998
MIKROVALOVNA ENOTA LSK 49	20.010	20.010	0	1. 10. 1998
PLINSKI KROMATOGRF Z MASNIM S	104.715	104.715	0	25. 3. 1999
MASNI SPEKTOMETER-VISOKO LOČLJ	385.299	385.299	0	30. 6. 1999
APARAT ZA IDENT.BAKTERIJ VITEK	107.739	107.739	0	28.2. 2001
TEKOČINSKI KROMATOGRF Z MASTN IM SPEKTROMETROM LC-MS/MS API	283.577	283.577	0	24. 6. 2005
APARAT ZA IDENTIFIKACIJO MIKRO ORGANIZMOV	120.581	120.581	0	20. 7. 2006
MALDI-TOF SISTEM ZA INDETIFIKACIJO MIKRO ORGANIZMOV KPL	217.722	217.722	0	28. 6. 2013

Tabela 36: Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
060	Naložbe v delnice v državi	1.501	1.501	100
061	Naložbe v delnice v tujini			
062	Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	241	241	100
063	Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	0	0	-
065	Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela	0	0	-
069	Oslabitev vrednosti dolgoročnih finančnih naložb	480	739	154
06	Skupaj	2.222	2.481	112

Dolgoročne finančne naložbe so v letu 2023 znašale 2.481 EUR in predstavljajo navadne delnice Marles v višini 2.240 EUR ter naložbe v deleže za PSK (Počitniška skupnost Krško) v višini 241 EUR. Delnice Marles je NLZOH prevzel od bivšega ZZV Maribor in smo jih v letu 2023 skušali prodati, vendar postopek še traja.

Tabela 37: Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
084	Dolgoročne terjatve za vnovčena poroštva			
085	Dolgoročne terjatve iz poslovanja	39		-
	- do uporabnikov državnega proračuna			
	- do uporabnikov občinskih proračunov			
	- ostale dolgoročne terjatve iz poslovanja			
086	Dolgoročne terjatve iz naslova finančnega najema			
089	Oslabitev vrednosti dolgoročnih terjatev iz poslovanja	0	0	
08	Skupaj	39	0	-

Dolgoročne terjatve iz poslovanja so se v letu 2023 zmanjšale za 39 EUR in jih na dan ni več 31. 12. 2023 evidentiranih.

KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice (AOP 013)

Denarna sredstva v blagajni znašajo na dan 31. 12. 2023 1.187 EUR, kar je v skladu s Pravilnikom o blagajniškem poslovanju in usklajeno z letnim popisom.

Konti skupine 11 – Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah (AOP 014)

Denarna sredstva na računih znašajo na dan 31. 12. 2023 skupaj 6.495.655 EUR in so za 41,88% nižja kot so bila leta 2022 ko so znašala 11.176.249 EUR

Konti skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev (AOP 015)

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo 3.625.442 EUR in so za 12,14% nižje kot 31.12.2022 ko so znašale 4.126.365 EUR. Stanje terjatev predstavlja 7,37% celotnega prihodka, kar pomeni, da se le-te poravnava v skladu s pogodbenimi roki, oziroma v skladu s plačilnimi pogoji JZZ.

Splošno nespoštovanje plačilnih rokov, prisilne poravnave in stečaji podjetij posledično vplivajo tudi na naš zavod. Zapadle, neplačane terjatve redno izterjujemo s pisnim opominjanjem in rednimi telefonskimi kontakti z našimi partnerji. Preverjamo tudi plačilno sposobnost naročnikov naših storitev. Neplačane terjatve vplivajo na likvidnost JZZ vendar je še trenutno ne ogrožajo.

Tabela 38: Stanje odprtih terjatev po starosti v EUR (brez centov)

Konto	Naziv	Nezapadle	Do 30 dni	Od 31-90 dni	Od 91-180 dni	Od 181-270 dni	Od 271-365 dni	Nad 365 dni	Skupaj
120000	Terj. do kupcev iz naslova prodaje in storitev	2.845.406	371.834	118.261	29.131	1.467	729	25.110	3.391.937
120101	Terj. do kupcev-fizične osebe	19.902	3.500	3.214	671	471	364	6.172	34.295
120708	TerJ. Do kupcev v predsodni izterjavi -lj	0	0	0	0	0	0	2.393	2.393
120803	Dvomljive terj. zzv cel	0	0	0	0	0	0	1.046	1.046
120804	Dvomljive in sporne kratk.terjatve-zzv kranj	0	0	0	0	0	0	8.895	8.895
120806	Sporne terjatve -izvršbe NG	0	0	0	0	0	0	1.326	1.326
120813	Dvomljive trjatve(pp,stečaj,insolvent.) zzv celje	0	0	0	0	0	0	16.548	16.548
120833	Sporne terjatve (izvršbe, tožbe)-zzv celje	0	0	0	0	0	0	1.663	1.663
120836	Terjatve do kupcev-(stečaj, PP)-NG	0	0	0	0	0	0	1.531	1.531
120900	Sporni kupci - stečaji, PP	0	0	0	0	372	214	257.597	258.183
120902	Sporne terjatve-toženo	0	504	417	1.017	2.853	1.005	50.995	56.791
121000	Kupci v tujini	138.567	45.590	14.578	24.312	0	11.625	5.701	240.372
129000	Popravek vrednosti terjatev do kupcev	0	0	0	0	0	0	-14.562	-14.562
129500	Popravek terjatev do kupcev v državi	0	0	0	0	0	0	-29.286	-29.286
129501	Popravek terjatev do kupcev fizične osebe	0	0	0	0	0	0	-7.216	-7.216
129502	Popravek terjatev do kupcev v tujini	0	0	0	0	0	0	-5.701	-5.701
129503	Popravek terjatev sporni kupci, stečaji, PP	0	0	0	0	0	0	-254.025	-254.025
129504	Popravek terjatev sporni kupci tožbe	0	0	0	0	0	0	-55.750	-55.750
129505	Popravek terjatev do kupcev v predsodni izt. LJ	0	0	0	0	0	0	-2.393	-2.393
129506	Popravek terjatev do kupcev ZZV KR	0	0	0	0	0	0	-1.349	-1.349
129903	Popravek terjatev kupcev-celje	0	0	0	0	0	0	-19.257	-19.257
	SKUPAJ	3.003.875	421.428	136.470	55.131	5.164	13.937	-10.563	3.625.443

Stanje odprtih postavk starejših od 1 leta, brez upoštevanja terjatev evidentiranih na popravku vrednosti je na dan 31. 12. 2023 za 29,33% nižje kot je bilo na dan 31. 12. 2022, ko je bilo to stanje 536.231 EUR. Ta del terjatev je bil torej tekom leta 2023 poravnan. Na dan 31. 12. 2023 znaša vrednost terjatev nad 365 dni 378.976 EUR, kar smo tudi ustrezno slabili z oblikovanjem popravka vrednosti.

Na dan 31.12.2023 je bilo ugotovljeno, da ima NLZOH za 355.827 EUR spornih terjatev, starejših od 365 dni za katere domnevamo, da ne bodo poravnane oziroma jih ne bo mogoče izterjati. Za te terjatve v preteklih letih še ni bil oblikovan popravek vrednosti, zato smo ga v skladu s Pravilnikom o računovodstvu oblikovali v letu 2023. Znesek oblikovanega popravka vrednosti terjatev v letu 2023 za posamezno skupino terjatev prikazuje spodnja tabela.

Tabela 39: Popravek vrednosti oblikovan v letu 2023 za terjatve starejše od 365 dni v EUR (brez centov)

KONTO	129500	129501	129502	129503	129504	129505	129506	129903	SKUPAJ
	Popravek terjatev do kupcev v državi	Popravek terjatev do kupcev fizične osebe	Popravek terjatev do kupcev v tujini	Popravek terjatev sporni kupci, stečajni, PP	Popravek terjatev sporni kupci tožbe	Popravek terjatev do kupcev v predsoni izt. LJ	Popravek terjatev do kupcev ZZV KR	Popravek terjatev kupcev-Celje	
Znesek	29.286	7.216	5.701	254.025	55.750	2.393	1.349	108	355.827

Najstarejše terjatve so evidentirane na kontu sporne terjatve – stečajni, PPP in sporne terjatve-tožbe, kar izhaja iz narave in dolgotrajnosti ter kompleksnosti stečajnih postopkov.

V tabeli 40 navajamo prvih deset največjih stanj kratkoročnih terjatev po partnerjih.

Tabela 40: Deset največjih stanj kratkoročnih terjatev po partnerjih v EUR (brez centov)

Naziv partnerja	Znesek
KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, D.D.,	140.121,47
JAVNO PODJETJE VODOVOD	82.733,78
TERME ČATEŽ D.D. ČATEŽ OB SAVI	61.141,47
CELJSKE MESNINE D.O.O. CELJE	55.348,88
TELEG-M D.O.O.,	50.339,64
LEK FARMACEVTSKA DRUŽBA D.D.	48.065,49
MARIBORSKI VODOVOD, JAVNO	44.185,39
SAVA TURIZEM D.D.	42.009,35
POSLOVNI SISTEM MERCATOR	39.427,40
LJUBLJANSKE MLEKARNE,	36.426,57

Konti skupine 13 – Dani predujmi in varščine (AOP 016)

Dani predujmi in varščine znašajo na dan 31. 12. 2023 3.993 EUR in se nanašajo na vnaprejšnja plačila izvršiteljem v znesku 1.058 EUR, terjatve iz varščin v znesku 1.890 EUR (varščina za njem prostorov na Medicinski fakulteti ter za najem prostorov na Zagrebški 20 v Mariboru, ki bosta vrnjeni po izteku pogodbe) ter predujme za obratna sredstva v znesku 1.045 EUR.

Konti skupine 14 – Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017)

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. 12. 2023 znašajo 5.840.946 EUR in so za 1,88% nižje kot leta 2022 ko so znašale 5.953.020 EUR.

Največja stanja kratkoročnih terjatev do uporabnikov EKN v 2023 so prikazana v tabeli 41.

Tabela 41: Največja stanja kratkoročnih terjatev do uporabnikov EKN v EUR (brez centov)

Naziv partnerja	Znesek
UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER MARIBOR	1.462.980,41
SPLOŠNA BOLNIŠNICA CELJE	688.317,90
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE	582.563,01
SPLOŠNA BOLNIŠNICA MURSKA	358.927,53
SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO	257.232,75
SPLOŠNA BOLNIŠNICA BREŽICE	248.849,92

NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE	241.157,07
BOLNIŠNICA TOPOLŠICA	216.113,45
MINISTRSTVO ZA OKOLJE	146.011,51
SPLOŠNA BOLNIŠNICA IZOLA	131.831,47

Na dan 31.12.2023 nismo izkazovali terjatev do uporabnikov EKN, ki bi bile starejše od 365 dni. Izkazane terjatve z zapadlostjo manj kot leto dni so bile delno poravnane v mesecu januarju 2023, delno pa bodo v naslednjih mesecih.

Tabela 42: Konti skupine 17 - Druge kratkoročne terjatve (AOP 020) v EUR (brez centov)

DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE v EUR (brez centov)				
Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
170	Kratk. terjatve do državnih in drugih institucij	1.021.155	134.267	13
174	Terjatve za vstopni davek na dodano vrednost	437.428	1.110.482	254
175	Ostale kratkoročne terjatve	97	37	38
179	Oslabitev vrednosti ostalih kratk. terjatev			
17	Skupaj	1.458.680	1.244.786	85

Na kontu 170 so prikazane terjatve do ZZS – povračilo bolnih v znesku 97.378 EUR, do ZPIZ povračilo invalidnin v znesku 1.258 EUR ter terjatve do države iz naslova akontacije DDPO v znesku 35.631 EUR.

Terjatev za vstopni DDV je v višini 1.110.482 EUR je nastala iz naslova povišanja odbitnega deleža DDV. Terjatev bo upoštevana pri obračunu obveznosti za DDV za mesec februar. Obveznosti za plačilo DDV v mesecu februarju bomo ustrezno znižali in zahtevali vračilo preplačila DDV. Med ostalimi kratkoročnimi terjatvami v znesku 37 EUR pa so prikazane terjatve za plačilne kartice.

Tabela 43: Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitev (AOP 022) v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
190	Kratkoročno odloženi odhodki	1.455.206	60.753	4
191	Prehodno nezaračunani prihodki	66.173	17.811	27
192	Vrednotnice			
199	Druge AČR	4.813	7.968	166
19	Skupaj	1.526.192	86.532	6

Kratkoročno odloženi odhodki v znesku 60.753 EUR predstavljajo v naprej plačane celoletne naročnine za leto 2024 plačane že v 2023 v znesku 8.201 EUR (domača in tuja strokovna literatura, on-line dostopi), nakup licenc z daljšo dobo trajanja in vzdrževanje računalniških programov v znesku 52.552 EUR. V primerjavi s predhodnim letom so se kratkoročno odloženi odhodki znižali za 96 % saj je bilo v letu 2022 všteti za 1.398.153 EUR vnaprej plačanih stroškov laboratorijskega materiala, česar v letu 2023 ni bilo evidentiranega. V letu 2023 se laboratorijski material, ki je bil ob koncu leta popisano, nahaja na postavkah stanja zaloge.

Prehodno nezaračunani prihodki v znesku 17.811 EUR predstavljajo vkalkulirane prihodke projektov ARIS v znesku 11.763 EUR, projekta Uporaba biorazgradljivih materialov v znesku 2.750 EUR ter projekta United 4 Surveillance v znesku 3.298 EUR.

V druge aktivne časovne razmejitev je zajet DDV od prejetih predujmov v znesku 7.814 EUR ter druge aktivne časovne razmejitev v znesku 154 EUR iz naslova plačanega avansa za menjavo okna na lokaciji Grablovičeva v LJ.

ZALOGE

Stanje zalog na dan 31. 12. 2023 znaša 1.067.858 EUR in je za 382 % višje kot je bilo v letu 2022, ko so zaloge znašale 221.520 EUR.

V letu 2023 smo pristopili k uvajanju evidenčnega skladišča za laboratorijski material na centru za medicinsko mikrobiologijo ter uradnem kontrolnem laboratoriju. Na dan 31.12.2023 je bilo ugotovljeno, da je zaloga laboratorijskega materiala evidenčnega skladišča evidentirana v znesku 900.016 EUR.

NLZOH vodi skladišče tudi za material DDD. Na dan 31.12.2023 je zaloga DDD materiala znašala 167.842 EUR.

Tabela 44: Zaloge v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
30	Obračuna nabave materiala			
31	Zaloge materiala	221.520	1.067.858	482
32	Zaloge drobnega inventarja in embalaže			
34-36	Proizvodi-obračun nabave blaga-zaloge blaga			
37	Druge zaloge namenjene prodaji			
30 - 37	Skupaj	221.520	1.067.858	482

Koeficient obračanja zalog znaša 25 kar pomeni, da zaloge zadoščajo za 25 dnevno poslovanje. Metoda vrednotenja gotovih izdelkov zajema neposredne stroške, stroške materiala, storitev in dela.

5.2.1.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 20 – Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine (AOP 035)

Stanje kratkoročnih obveznosti za predujme in varščine na dan 31. 12. 2023 znaša 48.009 EUR in se nanaša na prejete predujme v znesku 34.298 EUR ter preplačila kupcev v znesku 13.711 EUR. Prejeti predujmi predstavljajo vnaprejšnja plačila fizičnih oseb za naše storitve.

Konti skupine 21 – Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036)

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2023 znašajo 2.315.175 EUR in se v celoti nanašajo na obveznost za izplačilo plač za mesec december. Obveznost do zaposlenih je bila v celoti poravnana 10. 1. 2024.

Konti skupine 22 – Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037)

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2023 znašajo 3.309.392 EUR in so za 10,64% nižje kot so bile v letu 2022 ko so znašale 3.703.362 EUR. Obveznosti do dobaviteljev poravnavamo v roku 30 dni, kar pomeni da zapadlih obveznosti ne izkazujemo.

Konti skupine 23 – Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (AOP 038)

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja na dan 31. 12. 2023 znašajo 755.446 EUR in se nanašajo na obveznosti navedene v tabeli 45.

Tabela 45: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
230	Kratkoročne obveznosti za dajatve	349.728	347.444	99

231	Obveznosti za DDV	408.375	369.670	91
233	Kratkoročne obveznosti na podlagi izdanih menic in drugih plačilnih instrumentov			
234	Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja	2.124	1.506	71
235	Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	50.352	36.826	73
23	Skupaj	810.579	755.446	93

Druge kratkoročne obveznosti v letu 2023 so za 55.133 EUR nižje kot leta 2022, ko so znašale 810.579 EUR.

Med kratkoročnimi obveznostmi za dajatve v višini 347.444 EUR so prikazane obveznosti za okoljske dajatve v višini 31 EUR ter obveznosti za prispevke in davke vezane na plače v znesku 347.413 EUR.

Znesek za obveznosti za DDV v višini 369.670 EUR predstavlja obveznost za davek za mesec december, ki je bil poravnani v januarju 2024.

Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja v znesku 1.506 EUR predstavljajo obveznosti za izplačila po pogodbah o delu 672 EUR, obveznosti za izplačila sejin v znesku 186 EUR, prehrane in prevoza študentov na obvezni praksi v znesku 241 EUR, ter druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v znesku 407 EUR, kar predstavlja obveznost za prispevek za RTV za mesec december 2023, ki je bil poravnani v januarju 2024.

Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih v višini 36.826 EUR predstavljajo administrativne prepovedi v znesku 35.501 EUR, premije za dodatno PIZ v znesku 1.285 EUR ter prostovoljno zdravstveno zavarovanje v znesku 40 EUR.

Konti skupine 24 – Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 039)

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. 12. 2023 znašajo 120.890 EUR in se nanašajo na obveznosti navedene v tabeli 46.

Tabela 46: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN v EUR (brez centov)

Konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
240	Kratkoročne obveznosti do MZ	4.685	2.932	63
241	Kratkoročne obveznosti do proračunov občin	11.101	0	-
242	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	52.569	89.294	170
243	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračunov občin	23.838	22.756	95
244	Kratkoročne obveznosti do ZZS in ZPIZ	11.862	5.908	50
	- ZZS			
	- ZPIZ			
24	Skupaj	104.055	120.890	116

Konti skupine 29 – Pasivne časovne razmejitev (AOP 043)

Na kontih podskupine 291- kratkoročno odloženi prihodki za programe izkazujemo na dan 31. 12. 2023 kratkoročno odložene prihodke za projekte v znesku 213.020 EUR. Stanje predstavlja kratkoročno odložene prihodke za projekta PARC v znesku 3.790 EUR in HERA II SLOSEQ v znesku 196.825 EUR ter kratkoročno odložene prihodke za kongres SMD, ki bo organiziran februarja 2024 v znesku 12.405 EUR.

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 92 – dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Na kontih podskupine 920 - dolgoročno odloženi prihodki imamo na dan 31. 12. 2023 evidentirane dolgoročno odložene prihodke v znesku 69.368 EUR, ki se nanašajo na vnovčeno garancijo – Granit (streha zgradbe v Mariboru).

Tabela 47: Dolgoročne donacije za nadomeščanju stroškov amortizacije v EUR (brez centov)

Stanje oz. sprememba	Znesek
Stanje na dan 31. 12. 2022	11.603
Povečanje	8400
Zmanjšanje	3750
Stanje na dan 31. 12. 2023	16.253

Donacije v znesku 16.253 EUR se nanašajo na nadomeščanje stroškov amortizacije.

Konti podskupine 980 – Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva
Stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva na dan 31. 12. 2023 znaša 25.547.230 EUR.

Tabela 48: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v EUR (brez centov)

Stanje oz. sprememba	Znesek
Stanje na dan 31. 12. 2022	26.444.436
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani ustanovitelja	
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani občine	
+ prejeta sredstva za nabavo OS s strani ustanovitelja	
+ prejeta namenska denarna sredstva za nabave OS	30.000
+ prenos presežka za nakup raziskovalne opreme	1.470
+ prenos poslovnega izida iz preteklih let po sklepu SZ za izveden nakup OS	
- zmanjšanje stroškov amortizacije, ki se nadomešča v breme odb. do virov sredstev (konto 4629)	928.676
Stanje na dan 31. 12. 2023	25.547.230

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva in drugi viri so za 2.302.982 EUR višji od stanja sredstev v upravljanju. Razlika predstavlja razporejen neporabljen presežek namenjen investiranju.

Tabela 49: Konti podskupine 981- obveznosti za dolgoročne finančne naložbe v EUR (brez centov)

Stanje oz. sprememba	Znesek
Stanje na dan 31. 12. 2022	2.222
Povečanje	259
Zmanjšanje	
Stanje na dan 31. 12. 2023	2.481

Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe znašajo 2.481 EUR. V primerjavi z letom 2022 so se zvišale za 11,66%. Predstavljajo delnice Marlesa v višini 2.240 ter delež v PSK v višini 241 EUR.

Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe so enake izkazanim stanjem na kontih skupine 06 Dolgoročne finančne naložbe.

Tabela 50: Konti skupine 985 presežek prihodkov nad odhodki v EUR (brez centov)

Stanje oz. sprememba	Znesek
Stanje na dan 31. 12. 2022	12.559.717
- prenos poslovnega izida iz preteklih let za izveden nakup OS po izdane sklepu SZ za podskupino 980	0
+ presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem DDPO (iz priloge 3 - AOP 891)	0
- presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem DDPO (iz priloge 3 - AOP 892)	6.015.266
- presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen nakupu raziskovalne opreme	1.470
+/-	
Stanje na dan 31. 12. 2023	6.542.981

Stanje na kontu 985 nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki je 6.542.981 EUR in je za 47,91% nižji v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2022 ko je bil 12.559.717 EUR. Zmanjšanje je posledica prenosa porabe presežka prihodkov iz prejšnjih let za nakup raziskovalne opreme v znesku 1.470 EUR ter pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki tekočega obračunskega obdobja v znesku 6.015.266 EUR.

Stanje na kontih skupine 980 je usklajeno s stanjem terjatev za sredstva dana v upravljanje pri ustanovitelju v skladu s Pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 108/13).

5.2.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Obrazec 2: Izkaz prihodkov in odhodkov 2023 (I. del – IPO)

5.2.2.1 ANALIZA PRIHODKOV

Tabela 51: Prihodki v EUR (brez centov)

Prihodki	Realizacija 2022	Finančni načrt 2023	Realizacija 2023	R2023/ FN2023	R2023/ R2022	Struktura 2023
prihodki od poslovanja	62.685.928	59.871.862	48.252.353	81	77	98,09
finančni prihodki	2.496	3.646	4.761	131	191	0,02
drugi prihodki	27.504	18.590	201.667	1085	733	0,41
prevrednotovalni poslovni prihodki	480.161	189.939	735.087	387	153	1,48
CELOTNI PRIHODKI:	63.196.089	60.084.037	49.193.868	82	78	100,00

Celotni prihodki doseženi v letu 2023 so znašali 49.193.868 EUR in so za 22% nižji od doseženih v letu 2022 in za 18% nižji od načrtovanih. Vzrok nižjih prihodkov so predvsem nižji prihodki iz naslova mikrobioloških preiskav.

Prihodki od poslovanja predstavljajo 98,09%, finančni prihodki 0,02%, drugi prihodki 0,41% in prevrednotovalni poslovni prihodki 1,48% glede na celotne prihodke za leto 2023.

Prihodki od poslovanja zajemajo prihodke iz naslova opravljanja dejavnosti javne službe v znesku 27.651.883 EUR in prihodke iz naslova opravljanja tržne dejavnosti v znesku 20.600.470 EUR. V primerjavi z letom 2022 so se prihodki od poslovanja znižali za 23 %. Od tega so se prihodki od poslovanja iz naslova dejavnosti javne službe znižali za 36,4 % v primerjavi z letom 2022, prihodki od poslovanja iz naslova tržne dejavnosti pa so se povišali za 7,16 %.

Finančni prihodki so znašali 4.761 EUR in predstavljajo 0,02% delež v celotnih prihodkih, prejeli smo jih iz naslova prejetih zamudnih obresti terjatev do kupcev in pozitivnih tečajnih razlik.

Drugi prihodki so znašali 201.667 EUR in predstavljajo 0,41% delež v celotnih prihodkih, prejeli smo jih iz naslova povračil sodnih stroškov v znesku 2.648 EUR ter drugih prihodkov v znesku 199.019 EUR, ki predstavljajo obresti za pozitivno stanje na podračunu.

Prevrednotovalni poslovni prihodki so znašali 735.087 EUR in predstavljajo 1,48% delež v celotnih prihodkih. Prejeli smo jih iz naslova preplačanih terjatev (če preplačilo ni presehalo 1 EUR) v znesku 13 EUR, odškodnin od zavarovalnic v znesku 33.679 EUR, prihodkov od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev v znesku 1.380 EUR, popravka vstopnega DDV v znesku 544.675 EUR ter popravkov terjatev starejših od 365 dni v znesku 155.340 EUR. Prihodki od popravkov terjatev starejših od 365 dni se nanašajo na odpravljanje anomalij preteklih let, ugotovljenih pri pregledu stanja na kontu 129.

Neplačani prihodki znašajo 898.234 EUR in predstavljajo stanje terjatev, ki so izkazane kot prihodek tekočega leta. V celotnem prihodku predstavljajo 1,83%, kar pomeni, da se plačila realizirajo v 30 oziroma 60 dnevem roku. Postopki izterjave se dosledno izvajajo z opominjanjem neplačnikov, pošiljanjem opominov, prijavo terjatev v stečajne in prisilne postopke ter prijavo terjatev v izvršilne postopke.

5.2.2.2 ANALIZA ODHODKOV

Tabela 52: Odhodki v EUR (brez centov)

Odhodki	Realizacija 2022	Finančni načrt 2023	Realizacija 2023	R2023/FN2023	R2023/R2022	Struktura 2023
odhodki od poslovanja	62.791.744	59.483.506	54.327.176	91	87	98,40
finančni odhodki	4.183	4.708	8.378	178	200	0,02
drugi stroški	238.631	269.058	259.663	97	109	0,47
drugi odhodki	2.746	2.991	0			0,00
prevrednotovalni poslovni odhodki	97.956	94.555	613.917	649	627	1,11
CELOTNI ODHODKI:	63.135.260	59.854.818	55.209.134	92	87	100,00

Celotni odhodki doseženi v letu 2023 so znašali 55.209.134 EUR in so bili za 13% nižji od doseženih v letu 2022 ter 8% nižji od načrtovanih.

Odhodki iz poslovanja predstavljajo 98,40%, finančni odhodki 0,02%, drugi stroški 0,47% in prevrednotovalni poslovni odhodki 1,11% glede na celotne odhodke za leto 2023.

Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (AOP 871)

V letu 2023 so znašali 20.514.212 EUR in so bili za 34% nižji od doseženih v letu 2022 in za 12,69% nižji od načrtovanih. Delež v celotnih odhodkih znaša 37,16%.

Stroški materiala AOP 873 (konto 460) so v celotnem JZZ v letu 2023 znašali 12.688.912 EUR in so bili za 32% nižji od doseženih v letu 2022 in za 11,70% nižji od načrtovanih. Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 22,98%. Stroški materiala so bili nižji od doseženih v 2022 in od načrtovanih v 2023 predvsem iz naslova nižjih stroškov nabavljenega laboratorijskega materiala in zaradi prenosa dela laboratorijskega materiala, ki je bil na dan 31. 12. 2023 na zalogi evidenčnih skladišč, med zaloge.

STROŠKI STORITEV (AOP 874, konto 461)

Vrednost stroškov storitev je v celotnem JZZ v letu 2023 znašala 7.825.300 EUR in so bili za 37% nižji od doseženih v letu 2022 ter za 14,24% nižji od načrtovanih. Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 14,1 %. Znižanje stroškov je v skladu s sanacijskim programom, h kateremu smo pristopili v zadnji tretjini leta 2023.

V tabeli 53 prikazujemo stroške storitev za izvajanje zdravstvenih storitev preko podjemnih in avtorskih pogodb ter preko s.p. in d.o.o.-jev ločeno za lastne zaposlene in zunanje izvajalce.

Tabela 53: Izvajalci zdravstvenih storitev v EUR (brez centov)

Vrsta zdravst. storitev	Strošek v letu 2023	Število izvajalcev
pogodbe o delu	19.948	5
laboratorijske storitve	520.165	52

NLZOH je v letu 2023 na podlagi 53.b člena Zakona o zdravstveni dejavnosti izdal 4 soglasja svojim zaposlenim za opravljanje zdravstvenih storitev pri drugih javnih zdravstvenih zavodih.

V tabeli 54 prikazujemo 10 najvišjih postavk preko podjemnih in avtorskih pogodb ter preko s.p. in d.o.o. za izvajanje nezdravstvenih storitev.

Tabela 54: Izvajalci nezdravstvenih storitev v EUR (brez centov)

Vrsta nezdravst. storitev	Strošek v letu 2023	Število izvajalcev
Storitve za tekoče vzdrževanje	2.014.946	310
Storitve zun. izvajalcev in svet. stor.	307.023	49
Računalniške storitve	1.164.653	43
Študentsko delo	560.688	5
Stroški čiščenja	788.193	18
Komunalne storitve	343.386	27
Premoženjsko zavarovanje	330.488	3
Zakupnine in najemnine	324.803	36
Komunikacijske storitve	276.532	5
Varovanje	259.037	17

STROŠKI DELA

V letu 2023 so stroški dela znašali 29.657.781 EUR in so bili za 7% višji od doseženih v letu 2022 ter za 6,06% oz. za 1.913.599 EUR nižji od načrtovanih. Razlog višjih stroškov dela v primerjavi z letom 2022 so spremembe sistematizacije določenih delovnih mest, napredovanja in izplačila redne delovne uspešnosti. Delež v celotnih odhodkih znaša 53,72%.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2023 je znašalo 736 zaposlenih, in se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšalo za 23 zaposlenih oz. za 3,03%.

Povprečna bruto plača je znašala 2.574 EUR in se je povišala v primerjavi s preteklim letom za 16,68%.

V preteklem letu je bilo izplačano povprečno 1.132 EUR regresa za letni dopust na delavca.

Nadomestila plač za boleznine v breme NLZOH so bila izplačana za 53.897 delovnih ur, kar je za 5,10% več kot leta 2022. V breme ZZS se je izplačalo 55.364 delovnih ur nadomestil kar je za 30,07% manj kot leta 2022. Boleznine skupaj predstavljajo 6,64% vseh obračunanih delovnih ur.

STROŠKI AMORTIZACIJE

Stroški, ki so zajeti med odhodki (AOP 879), so v letu 2023 znašali 4.155.183 EUR in so bili za 1% nižji od doseženih v letu 2022 in za 5,92% nižji od načrtovanih. Nižji stroški amortizacije so posledica manjših nabav laboratorijske opreme v 2023 in dokončnega amortiziranja določenih starejših OS. Delež stroškov amortizacije v celotnih odhodkih znaša 7,53%.

Amortizacija je obračunana po predpisanih stopnjah v znesku 4.155.183 EUR:

- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje znaša 928.676 EUR (podskupina 980)
- del amortizacije v breme sredstev prejetih donacij znaša 16.253 EUR (podskupina 922).

REZERVACIJE

V letu 2023 nismo obračunali rezervacij.

DRUGI STROŠKI

V letu 2023 so bili obračunani v znesku 259.663 EUR in zajemajo naslednje stroške:

- prispevki za zaposlovanje invalidov v znesku 104.453 EUR
- nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v znesku 36.687 EUR
- stroški obvezne prakse v znesku 46.313 EUR
- prispevki in članarine v znesku 25.503 EUR
- donacije in finančne pomoči v znesku 36.800 EUR
- takse in pristojbine v znesku 9.785 EUR
- DDV od uvoza v znesku -1 EUR
- trošarine v znesku 123 EUR

FINANČNI ODHODKI

So v letu 2023 znašali 8.378 EUR in predstavljajo plačila zamudnih obresti v znesku 7.905 EUR, zamudnih obresti za davke v znesku 284 EUR ter negativne tečajne razlike in parske izravnave v znesku 189 EUR. Zamudne obresti so v primerjavi z letom 2022 povišane, saj je bil v 2023 izveden popravek anomalij iz preteklih let v povezavi s knjiženji na konto 129.

PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI

Omenjeni odhodki so v letu 2023 znašali 613.917 EUR in so nastali zaradi izločitve osnovnih sredstev v znesku 9.838 EUR (medletni odpis) in utemeljenih odpisov terjatev ter popravkov terjatev do kupcev iz poslovnih razmerij v znesku 147.479 EUR, popravka vrednosti zaradi stečajev in prisilnih poravnav v znesku 100.773 EUR ter popravka vrednosti terjatev starejših od 365 dni v znesku 355.827 EUR.

5.2.2.3 POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki brez upoštevanja davka od dohodka pravnih oseb izkazuje negativni poslovni izid - presežek odhodkov nad prihodki v višini 6.015.266 EUR.

Razlog za negativni rezultat je znižanje prihodkov v primerjavi z letom 2022. Znižanje smo zaznali predvsem na področju prihodkov od poslovanja iz naslova dejavnosti javne službe. Hkrati se odhodki od poslovanja niso znižali v dovolj velikem deležu. V prvi polovici leta 2023 NLZOH prav tako na področju izboljševanja poslovnega izida ni sprejemal pomembnejših ukrepov. Ob menjavi vodstva v juliju 2023 pa je NLZOH pristopil k ukrepom za saniranje poslovnega izida. Sprejet je bil sanacijski program z navedenimi ukrepi za trajno pozitivno poslovanje NLZOH. Rezultat sprejetja sanacijskega programa in izvajanja ukrepov je viden že ob koncu leta 2023, saj izgube iz prvega polletja 2023 do konca leta nismo povišali ampak celo znižali.

Poslovni izid v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 6.015.266 EUR. V računovodskem izkazu bilanca stanja, kjer je tekoča izguba poračunana s presežki prihodkov iz preteklih let, je izkazan presežek prihodkov nad odhodki. Stanje presežka prihodkov v bilanci stanja na dan 31.12.2023 znaša 6.542.981 EUR.

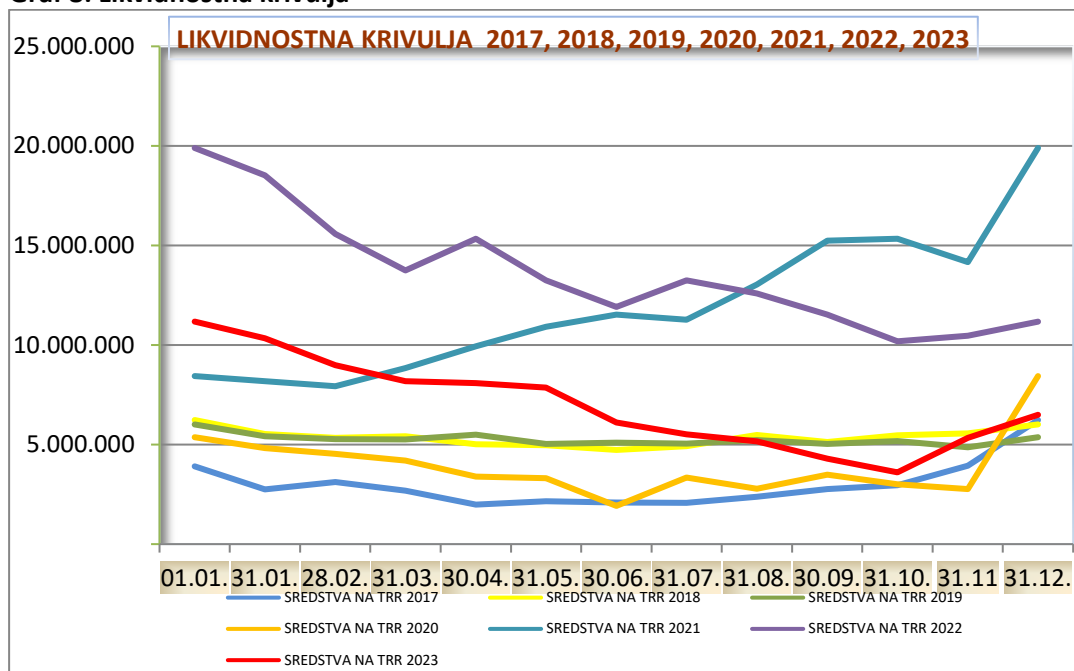
Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov.

Presežek odhodkov nad prihodki v tem izkazu (denarni tok) znaša 6.017.678 EUR in se od ugotovljenega presežka odhodkov nad prihodki določenih uporabnikov (priloga 3 – obračunski tok) razlikuje za 2.412 EUR. Razliko predstavljajo neplačane terjatve iz leta 2023 in preteklih let. V izkazu po načelu denarnega toka se ekonomske kategorije izračunavajo po plačani realizaciji, v izkazu prihodkov nad odhodki določenih uporabnikov pa po načelu zaračunane realizacije.

V NLZOH sprotno spremljamo likvidnostno stanje zavoda, v nadaljevanju je priložena likvidnostna krivulja. **Obrazec 2: Izkaz prihodkov in odhodkov 2023 (II. Del – zapadle obveznosti)** prikazuje, da poravnamo vse zapadle obveznosti v roku. Izterjava terjatev poteka dnevno preko telefonskih klicev ali elektronske pošte. Vsem neplačnikom pošiljamo opomine vsaj dvakrat na leto. Vsak mesec pošiljamo še dodatne opomine tistim neplačnikom, ki imajo več kot 60 dni zapadle neporavnane terjatve. Pred vložitvijo izvršbe prav tako pošiljamo opomine pred izvršbo. Neporavnane zapadle terjatve do vseh kupcev na dan 31. 12. 2023 znašajo 1.255.500 EUR in so nižje za 30,92% kot leta 2022, ko so znašale 1.817.543 EUR.

Graf 8: Likvidnostna krivulja

Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka. V letu 2023 v izkazu računa financiranja določenih uporabnikov izkazujemo zmanjšanje sredstev na računih v znesku 6.017.678 EUR.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti**Obrazec 2: Izkaz prihodkov in odhodkov 2023 (III. del – trg)**

Pri razmejitvi prihodkov za leto 2023 glede javne službe in tržne dejavnosti, smo upoštevali s strani Ministrstva za zdravje izdano navodilo številka 024-17/2016/29 z dne 16. 1. 2020 in 024-17/2016/33 z dne 3. 2. 2020.

Tabela 55: Poslovni izid glede na vrsto dejavnosti v EUR (brez centov)

	LETO 2022				LETO 2023			
	Prihodki	Odhodki	DDPO	Poslovni izid	Prihodki	Odhodki	DDPO	Poslovni izid
Javna služba	43.972.318	43.787.964	26.949	157.405	28.593.398	31.412.783		-2.819.385
Tržna dejavnost	19.223.771	19.347.296	11.921	-135.446	20.600.470	23.796.351		-3.195.881
Skupaj	63.196.089	63.135.260	38.870	21.959	49.193.868	55.209.134	0	-6.015.266

Poslovni izid dosežen pri izvajanju javne službe znaša 2.819.385 EUR, iz naslova izvajanja tržne dejavnosti pa 3.195.881 EUR presežka odhodkov nad prihodki.

Prihodki za izvajanje javne službe so za 34,97% nižji kot leta 2022 vzrok je padec prihodkov iz naslova mikrobioloških preiskav in padec števila opravljenih uradnih kontrol zdravil.

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu znašajo 20.600.470 EUR in so za 7,16% višji kot leta 2022 ko so znašali 19.223.771 EUR. V strukturi celotnih prihodkov predstavljajo 41,88%.

Celotni prihodki tržne dejavnosti so doseženi z opravljanjem naslednjih storitev:

- izvajanje DDD;
- sanitarni in higienski nadzori nad obrati za proizvodnjo, promet in obdelavo živil;
- sanitarni in higienski nadzori nad objekti za preskrbo s pitno vodo;
- izdelava posebnih strokovnih mnenj;
- spremljanje onesnaženosti zraka, emisije škodljivih snovi;
- emisijski monitoringi;
- meritve hrupa v zunanjem in notranjem okolju;
- meritve škodljivosti v delovnem okolju;
- ocene vplivov okolja na zdravje;
- kemijske in mikrobiološke preiskave vzorcev živil, pitnih voda, površinskih in odpadnih voda, predmetov splošne rabe;
- druge kemijske in mikrobiološke preiskave vzorcev okolja;
- druge tržne storitve.

Razmejevanje odhodkov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost je bilo izvedeno v skladu z naslednjimi sodili:

- na podlagi 23. člena Pravilnika o letnih poročilih, ki določa, da se podatki o odhodkih oziroma stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, ugotovijo na podlagi ustreznih sodil, ki jih določi pristojno ministrstvo;
- po pojasnilu Ministrstva za finance, Sektorja za javno računovodstvo, lahko določeni uporabnik, če pristojno ministrstvo ni sporočilo sodil za razporejanje odhodkov na odhodke za izvajanje javne službe in odhodke tržne dejavnosti, ter če ni ustrežnejših sodil, uporabi kot sodilo razmerje med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe, in tistimi, doseženimi pri prodaji blaga in storitev na trgu, kar uporabljamo v NLZOH.

Sodila za ugotavljanje stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti (javna služba-tržna dejavnost) je Svet zavoda NLZOH sprejel na 7. redni seji, ki je bila 10. 9. 2019. Pri ugotavljanju odhodkov po vrstah dejavnosti (javna služba/tržna dejavnost) uporablja NLZOH razmerje med poslovnimi prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti na ravni celotnega NLZOH. Sodilo se uporablja za vse vrste odhodkov z izjemo:

- ostalih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov;
- prevrednotovalnih odhodkov od prodaje osnovnih sredstev;
- finančnih odhodkov
- drugih stroškov in drugih odhodkov.

Navedene izjeme se izkazujejo v dejavnosti javne službe, razen kadar jih je iz listin, ki izkazujejo njihov nastanek, mogoče neposredno razporediti na tržno dejavnost.

Obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu iz prvega in drugega odstavka 6. člena Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 97/09 in 41/12), določi minister s pravilnikom, vendar sme znašati največ 50 odstotkov dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Presežek odhodkov nad prihodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu znaša 3.195.881 EUR, kar pomeni, da izplačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ni možna.

V letu 2023 prav tako ni bilo izplačane delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2022.

PREGLEDNOST FINANČNIH ODNOSOV

V letu 2023 nismo prejeli javnih sredstev za poravnavo izgub iz poslovanja, kapitala, nepovratnih sredstva (subvencije, dotacije in podobno) ali posojil, dodeljena pod pogoji, ugodnejšimi od tržnih pogojev. Prav tako nam niso bile zagotovljene finančne prednosti z odpovedjo dobičku ali izterjavi zapadlih dolgov (na primer z odpisom terjatev), odpoved običajnemu nadomestilu za uporabo javnih sredstev ali povračilo za finančna bremena, ki jih naložijo državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

5.2.3 POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPI SVETA ZAVODA

Na podlagi sklepa sveta zavoda o potrjenem poslovnem poročilu za leto 2022 ter potrjenem predlogu za razporeditev ugotovljenega presežka za leto 2022 smo v letu 2023 prenesli 1.469,57 EUR za nakup razsikovalne opreme v okviru projektov ARIS.

5.2.4 UGOTAVLJANJE IN RAZPOREJANJE PRESEŽKA V LETU 2023

5.2.4.1 IZRAČUN PRESEŽKA PRIHODKOV NA PODLAGI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2023 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v znesku 6.017.678 EUR. Presežka, izračunanega po denarnem toku in zmanjšanega za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, ki so namenjena za

financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljena sredstva za investicije po ZJF za leto 2023 ne ugotavljamo.

5.2.4.2 UGOTAVLJANJE POSLOVNEGA IZIDA PO OBRAČUNSKEM NAČELU

Presežek odhodkov nad prihodki po obračunskem načelu za leto 2023 znaša 6.015.266 EUR.

5.2.4.3 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA PRESEŽKA ZA LETO 2023

Presežek odhodkov nad prihodki v letu 2023 znaša 6.015.266 EUR. Svetu zavoda predlagamo, da se presežek odhodkov nad prihodki pokrije iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

5.2.4.4 IZVAJANJE SPREJETEGA SANACIJSKEGA PROGRAMA

V juliju 2023 je NLZOH pripravil sanacijski program za za leti 2023 in 2024. Sanacijski program je bil predstavljen in potrjen na konstitutivni seji sveta zavoda dne 28.9.2023.

Namen sprejetja sanacijskega programa je omogočiti trajno pozitivno poslovanje NLZOH s poudarkom na stroškovni učinkovitosti, optimalni izrabi človeških virov in ostalih resursih ob optimalni organiziranosti. Program sestavlja 23 ukrepov, ki so razdeljeni v tri kategorije:

- enostavni sanacijski ukrepi z namenom hitre realizacije;
- ključni sanacijski ukrepi prestrukturiranja delovanja;
- ključni projekti sodelovanja in povezovanja z deležniki.

Enostavni sanacijski ukrepi zajemajo 10 ukrepov, ki so naravnani predvsem na stroškovno učinkovitost poslovanja in s tem znižanje določenih skupin stroškov. Gre za ukrepe, ki jih je NLZOH pričel izvajati takoj oziroma najkasneje s sprejetjem sanacijskega programa.

Ukrepi prestrukturiranja delovanja zajemajo 7 ukrepov, ki so izvedljivi v 12-tih mesecih od pričetka izvajanja sanacijskega programa in se nanašajo na prestrukturiranje delovanja NLZOH.

Ključni projekti sodelovanja in povezovanja z deležniki zajemajo 6 ukrepov za izvedbo katerih je potrebno upoštevati sodelovanje in povezovanje z drugimi deležniki v zdravstvu in katerih uresničitev zahteva daljše časovno obdobje.

Uspešnost izvajanja posameznih ukrepov sanacijskega programa se spremlja mesečno. Prvi rezultati so bili vidni že ob koncu leta 2023, saj je NLZOH uspel zadržati izgubo na enaki ravni kot je bila zaznana ob polletnem rezultatu poslovanja.

Izvajanje in spremljanje ukrepov se nadaljuje tudi v letu 2024. Glede na rezultate poslovanja v prvih mesecih leta 2024 je NLZOH uspelo povišati prihodke tako na dejavnosti javne službe kot na tržni dejavnosti. Hkrati sledimo enostavnim sanacijskim ukrepom na področju zniževanja stroškov poslovanja.

	Skupina kontov	PRIHODKI IN ODHODKI	REALIZACIJA prih. in odh. v kumulativnem obračunskem obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2022	POGODBENA sredstva za kumulativno obračunsko obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	REALIZACIJA prih. in odh. v kumulativnem obračunskem obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2023	INDEKS	
			1	2	3	4 = 3 / 1	5 = 3 / 2
1.		PRIHODKI proračunskih sredstev po pogodbi v obdobju				#DIV/0!	#DIV/0!
2.		ODHODKI skupaj (2.1. + 2.2. + 2.3.), ki se nanašajo na nacionalni program po pogodbi	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.		SKUPAJ STROŠKI DELA (2.1.1. + 2.1.2 + 2.1.3. + 2.1.4. + 2.1.5.)	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.1.	464 - del	Obračunane bruto plače z nadomestili				#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.2.		Dajatve delodajalca				#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.3.	465	Drugi stroški dela (2.1.3.1. + 2.1.3.2)	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.3.1	464 - del	Stroški prevoza na delo in z dela				#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.3.2	464 - del	Stroški prehrane				#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.4.	464 - del	Regres za letni dopust				#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.5.	464 - del	Premije za dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje				#DIV/0!	#DIV/0!
2.2.		MATERIALNI STROŠKI IN STROŠKI STORITEV (2.2.1 + 2.2.2.)	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.2.1.	460	Stroški materiala				#DIV/0!	#DIV/0!
2.2.2.	461	Stroški storitev				#DIV/0!	#DIV/0!
2.3.	462	AMORTIZACIJA				#DIV/0!	#DIV/0!
3.		PRESEŽEK PRIHODKOV (+) / PRESEŽEK ODHODKOV (-) (1-2)	0	0	0		

Opombe

Izpolnil: _____

Podpis odgovorne osebe: _____

Tel. št.: _____

Zap. št.	Konto	Besedilo	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Indeks Real. 2023 / Real. 2022	Indeks Real. 2023 / FN 2023
1	760	Prihodki od prodaje proizvodov iz storitev (2 + 3 + 4 + 5 + 6)	62.685.928	59.871.862	48.252.353	76,97	80,59
2		Prihodki iz sredstev javnih financ (PROGRAM JAVNEGA ZDRAVJA)				#DIV/0!	#DIV/0!
3		Prihodki iz sredstev javnih financ (ZZZS)	1.168.801	1.200.000	98.525	8,43	8,21
4		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ	42.293.356	38.252.861	27.553.358	65,15	72,03
4a		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ (specializanti, sekundariji, pripravniki, projekti)	493.807	516.183	446.189	90,36	86,44
4b		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ iz naslova javnih storitev	41.799.549	37.736.678	27.107.169	64,85	71,83
5		Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	19.223.771	20.419.001	20.600.470	107,16	100,89
6		Drugi prihodki od prodaje proizvodov in storitev				#DIV/0!	#DIV/0!
7	762	Finančni prihodki	2.496	3.646	4.761	190,75	130,58
8	761, 763, 764	Prih. od prodaje blaga in materiala, drugi prih. in prevrednotovalni prihodki	507.665	208.529	936.754	184,52	449,22
9	76	PRIHODKI (1+ 7 + 8)	63.196.089	60.084.037	49.193.868	77,84	81,88
10	460	Stroški materiala (11 + 21)	18.524.977	14.370.815	12.688.912	68,50	88,30
11		PORABLJENA ZDRAVILA IN ZDRAVSTVENI MATERIAL (od 12 do 15)	15.782.527	11.491.098	10.146.321	64,29	88,30
12		Cepiva in zdravila				#DIV/0!	#DIV/0!
13		Razkužila				#DIV/0!	#DIV/0!
14		Medicinski potrošni material				#DIV/0!	#DIV/0!
15		OSTALI ZDRAVSTVENI MATERIAL (od 16 do 20)	15.782.527	11.491.098	10.146.321	64,29	88,30
16		Laboratorijski testi in reagenti				#DIV/0!	#DIV/0!
17		Laboratorijski material	14.685.009	10.321.712	9.077.859	61,82	87,95
18		Kemikalije	602.822	646.081	512.581	85,03	79,34
19		Material za DDD	385.052	399.895	469.083	121,82	117,30
20		Drug zdravstveni material	109.644	123.410	86.798	79,16	70,33
21		PORABLJENI NEZDRAVSTVENI MATERIAL (od 22 do 25)	2.742.450	2.879.717	2.542.591	92,71	88,29
22		Stroški porabljene energije (elektrika, ogrevanje, pogonska goriva)	1.775.812	1.091.898	1.629.429	91,76	149,23
23		Voda	83.905	88.520	95.216	113,48	107,56
24		Pisarniški material	153.671	151.827	116.238	75,64	76,56
25		Ostali nezdravstveni material	729.062	1.547.472	701.708	96,25	45,35
26	461	Stroški storitev (27 + 30)	12.409.525	9.124.461	7.825.300	63,06	85,76
27		ZDRAVSTVENE STORITVE (28 + 29)	3.335.367	917.677	520.165	15,60	56,68
28		Laboratorijske storitve	3.335.367	917.677	520.165	15,60	56,68
29		Ostale zdravstvene storitve				#DIV/0!	#DIV/0!
30		NEZDRAVSTVENE STORITVE (od 31 do 34)	9.074.158	8.206.784	7.305.135	80,50	89,01
31		Storitve vzdrževanja	2.169.268	2.221.209	2.081.609	95,96	93,72
32		Stroški najemnin	269.850	289.532	324.802	120,36	112,18
33		Strokovno izobraževanje delavcev, specializacije in strokovno izpopolnjevanje	267.629	327.790	255.698	95,54	78,01
34		Ostale nezdravstvene storitve	6.367.411	5.368.253	4.643.026	72,92	86,49
35	462	Amortizacija (36 - 37)	4.199.753	4.416.850	4.155.183	98,94	94,08
36		Obračunana amortizacija	4.199.753	4.416.850	4.155.183	98,94	94,08
37		Zmanjšanje amortizacije v breme virov				#DIV/0!	#DIV/0!
38	464	Stroški dela (od 39 do 41)	27.657.489	31.571.380	29.657.781	107,23	93,94
39		Plače zaposlenih	20.869.428	23.827.641	22.630.028	108,44	94,97
40		Dajatve na plače	3.358.647	3.837.774	3.613.457	107,59	94,16
41		Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja in drugi stroški dela	3.429.414	3.905.965	3.414.296	99,56	87,41
42	467	Finančni odhodki	4.183	4.708	8.378	200,29	177,97
43	465, 466, 468, 469	Drugi stroški, stroški prodanih zalog, drugi odhodki in prevrednotovalni poslovni odhodki	339.333	366.604	873.580	257,44	238,29
44	46	ODHODKI (10 + 26 + 35 + 38 + 42+ 43)	63.135.260	59.854.817	55.209.134	87,45	92,24
45		PRESEŽEK PRIHODKOV (+) ali PRESEŽEK ODHODKOV (-) (9 - 44)	60.829	229.220	-6.015.266		
46		Davek od dohodka pravnih oseb	38.870	44.523		0,00	0,00
47		Presežek prihodkov ali odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (45 - 46)	21.959	184.697	-6.015.266		

Opombe

--

(v EUR)

Neporavnane obveznosti glede na zapadlost	konto 22 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	konto 24 - kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	Skupaj stanje na dan 31.12.2022
zapadle do 30 dni			0
zapadle od 30 do 60 dni			0
zapadle od 60 do 120 dni			0
zapadle nad 120 dni			0
Skupaj	0	0	0

(v EUR)

Neporavnane obveznosti glede na zapadlost	konto 22 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	konto 24 - kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	Skupaj stanje na dan 31.12.2023
zapadle do 30 dni			0
zapadle od 30 do 60 dni			0
zapadle od 60 do 120 dni			0
zapadle nad 120 dni			0
Skupaj	0	0	0

Opombe:

--

Izpolnil: Jasmina Cvahte

Podpis odgovorne osebe: Romana Martinčič

Tel. št.: 02 45 00 179

Struktura zaposlenih	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2022	Načrtovano št. zaposlenih na dan 31. 12. 2023	Realizirano št. zaposlenih na dan 31. 12. 2023						Indeks	
	SKUPAJ	SKUPAJ	Polni d/č	Skraj. d/č	Dopoln. delo ¹	SKUPAJ	Od skupaj (stolpec 6) kader, ki je financiran iz drugih virov ²	Od skupaj (stolpec 6) nadomeščanja ³	Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023
									1	2
I. ZDRAVNIKI IN ZDRAVSTVENA NEGA (A+B)	26	31	21	0	0	21	2	0	80,77	67,74
A E1 - Zdravniki in zobozdravniki (1+2+3)	25	30	20	0	0	20	2	0	80,00	66,67
1 Zdravniki (skupaj)	25	30	20	0	0	20	2	0	80,00	66,67
1.1. Višji zdravnik specialist	15	15	13			13			86,67	86,67
1.2. Specialist	6	7	5			5			83,33	71,43
1.3. Višji zdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.4. Zdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.5. Zdravnik brez specializacije / zdravnik po opravljenem sekundariatu						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.6. Specializant	4	8	2			2	2		50,00	25,00
1.7. Pripravnik / sekundarj						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Zobozdravniki skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1. Višji zobozdravnik specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.2. Specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.3. Zobozdravnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.4. Višji zobozdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.5. Zobozdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.6. Specializant						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.7. Pripravnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Zdravniki svetovalci skupaj (višji svetnik, svetnik, primarij)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
B E3 - Zdravstvena nega (ZN) skupaj	1	1	1	0	0	1	0	0	100,00	100,00
1 Medicinska sestra -VII./2 TR						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Profesor zdravstvene vzgoje						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Diplomirana medicinska sestra						0			#DIV/0!	#DIV/0!
4 Diplomirana babica / SMS babica v porodnem bloku IT III						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Medicinska sestra - nacionalna poklicna kvalifikacija (VI. R.Z.D.)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Srednja medicinska sestra / babica	1	1	1			1			100,00	100,00
7 Bolničar						0			#DIV/0!	#DIV/0!
8 Pripravnik zdravstvene nege						0			#DIV/0!	#DIV/0!
II. E2 - Farmaceutski delavci skupaj	17	17	14	0	0	14	0	0	82,35	82,35
1 Farmacevt specialist / Farmacevt specialist s specialnimi znanji						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Farmacevt / Farmacev s specialnimi znanji	10	10	9			9			90,00	90,00
3 Inženir farmacije	1	1	1			1			100,00	100,00
4 Farmaceutski tehnik / Farmaceutski tehnik s specialnimi znanji	6	6	4			4			66,67	66,67
5 Pripravniki						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Ostali / Farmacevt začetnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
III. E4 - Zdravstveni delavci in sodelavci skupaj	608	648	568	28	0	596	15	1	98,03	91,98
1 Konzultant (različna področja)	105	114	103	7		110			104,76	96,49
2 Analitik (različna področja)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Medicinski biokemik specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
4 Klinični psiholog specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Specializant (klinična psihologija, laboratorijska medicina)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Socialni delavec						0			#DIV/0!	#DIV/0!
7 Sanitarni inženir	55	56	48	1		49			89,09	87,50
8 Radiološki inženir						0			#DIV/0!	#DIV/0!
9 Psiholog						0			#DIV/0!	#DIV/0!
10 Pedagog / Specialni pedagog						0			#DIV/0!	#DIV/0!
11 Logoped						0			#DIV/0!	#DIV/0!
12 Fizioterapevt						0			#DIV/0!	#DIV/0!
13 Delovni terapevt						0			#DIV/0!	#DIV/0!
14 Analitik v laboratorijski medicini	95	113	89	4		93			97,89	82,30
15 Inženir laboratorijske biomedicine	48	58	44	2		46			95,83	79,31
16 Sanitarni tehnik	37	35	31	2		33			89,19	94,29
17 Zobotehnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
18 Laboratorijski tehnik	138	153	133	5		138			100,00	90,20
19 Voznik reševalec						0			#DIV/0!	#DIV/0!
20 Zdravstveno administrativni sodelavec	19	17	17	3		20		1	105,26	117,65
21 Pripravnik	20	2	15			15	15		75,00	750,00
22 Ostali	91	100	88	4		92			101,10	92,00
IV. Ostali delavci iz drugih plačnih skupin ⁴	7	7	6			6	3		85,71	85,71
V. J - Nezdravstveni delavci po področjih dela skupaj ⁵	103	103	96	5	0	101	0	0	98,06	98,06
1 Administracija (J2) - brez zdravstveno administrativnega sodelavca	5	5	5	0		5			100,00	100,00
2 Področje informatike	9	10	10			10			111,11	100,00
3 Ekonomsko področje	19	20	19	1		20			105,26	100,00
4 Kadrovsko-pravno in splošno področje	11	11	11			11			100,00	100,00
5 Področje nabave	11	12	10	1		11			100,00	91,67
6 Področje tehničnega vzdrževanja	3	3	3			3			100,00	100,00
7 Področje prehrane	1	1	1			1			100,00	100,00
8 Oskrbovalne službe	15	11	11	1		12			80,00	109,09
9 Ostalo	29	30	26	2		28			96,55	93,33
VI. Skupaj (I. + II. + III. + IV. + V.)	761	806	705	33	0	738	20	1	96,98	91,56
VII. Preostali zaposleni s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi (tisti, ki so na porodniški in na bolniški odsotnosti daljši od 30 dni)	36		41			41	1		113,89	#DIV/0!
VIII. Zaposleni preko javnih del						0			#DIV/0!	#DIV/0!
IX. SKUPAJ VSI ZAPOSLENI S SKLENJENO POGODBO O ZAPOSLOTVI (VI. + VII. + VIII.)	797	806	746	33	0	779	21	1	97,74	96,65

Opombe:

Od skupaj _____ zaposlenih preko javnih del, ima _____ zaposlenih tudi sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas v breme JZZ.

Vir financiranja	Realizirano število zaposlenih na dan 1. 1. 2023	Dovoljeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024 - izdano soglasje MZ na FN 2023	Realizirano število zaposlenih na dan 1. 1. 2024	Real. 1. 1. 2024 / Real. 1. 1. 2023	Real. 1. 1. 2024 / Dovoljeno po FN 1. 1. 2024
1. Državni proračun	11,13	10,01	11,01	-1,08	9,99
2. Proračun občin	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
3. ZZS in ZPIZ	27,55	26,55	25,55	-7,26	-3,77
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	418,54	433,93	414,57	-0,95	-4,46
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	289,50	304,52	280,27	-3,19	-7,96
7. Sredstva prejetih donacij	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	5,33	4,79	4,79	-10,13	0,00
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19) in iz tretjega odstavka 34. člena ZZDej;	22,00	13,00	17,00	-22,73	30,77
10. Sredstva iz sistema javnih del	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
11. sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstev za projekte in programe, namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti	8,12	9,12	9,12	12,32	0,00
12. Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	782,17	801,92	762,31	-2,54	-4,94
13. Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	38,68	36,56	36,56	-5,48	0,00
14. Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11	743,49	765,36	725,75	-2,39	-5,18

Opombe:

Izpolnil: Sebastijan Strmšek, univ. dipl. prav.

Podpis odgovorne osebe: Romana Martinčič

Tel. št.: 02/ 46 02 331

VRSTE INVESTICIJ ¹	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Indeks Real. 2023 / Real. 2022	Indeks Real. 2023 / FN 2023
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA	30.495	169.000	72.750	238,56	43,05
1. Programska oprema (licence, rač. programi)	30.495	115.000	72.750	238,56	63,26
2. Ostalo		54.000		#DIV/0!	0,00
II. NEPREMIČNINE	985.969	8.262.698	2.527.269	256,32	30,59
1. Zemljišča		100.000		#DIV/0!	0,00
2. Zgradbe	985.969	8.162.698	2.527.269	256,32	30,96
III. OPREMA (A+B)	8.016.102	3.803.295	1.700.472	21,21	44,71
A Medicinska oprema	5.836.881	2.473.355	1.184.431	20,29	47,89
1. Laboratorijska oprema	5.693.285	2.473.355	1.119.950	19,67	45,28
2. Drugo (vrednost nad 40.000 EUR)	143.596		64.481	44,90	#DIV/0!
3. Drugo (vrednost pod 40.000 EUR)				#DIV/0!	#DIV/0!
B Nemedicinska oprema	2.179.221	1.329.940	516.041	23,68	38,80
1. Informacijska tehnologija	1.380.738	1.329.940	274.127	19,85	20,61
2. Drugo	798.483		241.914	30,30	#DIV/0!
IV. SKUPAJ (I.+II.+III.)	9.032.566	12.234.993	4.300.491	47,61	35,15

VIRI FINANCIRANJA	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Indeks Real. 2023 / Real. 2022	Indeks Real. 2023 / FN 2023
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA	30.495	169.000	72.750	238,56	43,05
1. Amortizacija	30.495	169.000	72.750	238,56	43,05
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja				#DIV/0!	#DIV/0!
4. Leasng				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo				#DIV/0!	#DIV/0!
II. NEPREMIČNINE	985.969	8.262.698	2.527.269	256,32	30,59
1. Amortizacija	186.325	1.962.698	158.822	85,24	8,09
2. Lastni viri (del presežka)		2.900.000		#DIV/0!	0,00
3. Sredstva ustanovitelja		3.400.000	2.368.447	#DIV/0!	69,66
4. Leasng				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	799.644			0,00	#DIV/0!
III. NABAVA OPREME (A+B)	8.016.102	3.803.295	1.700.472	21,21	44,71
A Medicinska oprema	5.836.881	2.473.355	1.184.431	20,29	47,89
1. Amortizacija	4.189.162	985.212	1.184.431	28,27	120,22
2. Lastni viri (del presežka)	219.882	1.488.143		0,00	0,00
3. Sredstva ustanovitelja				#DIV/0!	#DIV/0!
4. Leasng				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	1.427.837			0,00	#DIV/0!
B Nemedicinska oprema	2.179.221	1.329.940	516.041	23,68	38,80
1. Amortizacija	1.527.014	1.299.940	486.041	31,83	37,39
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja				#DIV/0!	#DIV/0!
4. Leasng				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	652.207	30.000	30.000	4,60	100,00
IV. SKUPAJ (I.+II.+III.)	9.032.566	12.234.993	4.300.491	47,61	35,15
1. Amortizacija	5.932.996	4.416.850	1.902.044	32,06	43,06
2. Lastni viri (del presežka)	219.882	4.388.143	0	0,00	0,00
3. Sredstva ustanovitelja	0	3.400.000	2.368.447	#DIV/0!	69,66
4. Leasng	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	2.879.688	30.000	30.000	1,04	100,00

AMORTIZACIJA	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Indeks Real. 2023 / Real. 2022	Indeks Real. 2023 / FN 2023
I. Priznana amortizacija v ceni storitev ²	4.199.753	4.416.850	4.155.183	98,94	94,08
II. Obračunana amortizacija				#DIV/0!	#DIV/0!
III. Razlika med priznano in obračunano amortizacijo				#DIV/0!	#DIV/0!
IV. Porabljena amortizacija	5.932.996	7.818.143	1.902.044	32,06	24,33

Opombe

--

Namen	Celotna načrtovana vrednost vzdrževalnih del v letu 2023	Celotna vrednost vzdrževalnih del v letu 2023 ¹	Stroški tekočega vzdrževanja (konti 461)	Stroški investicijskega vzdrževanja (konti 461)	Indeks Real. 2023 / FN 2023
	1	2 = 3 + 4	3	4	5 = 2/1
SKUPAJ:	2.221.209	2.081.609	2.014.946	66.663	93,72
1 vzdrževanje stavb	598.020	490.273	490.273		81,98
2 vzdrževanje laboratorijske opreme	1.223.730	1.268.124	1.268.124		103,63
3 vzdrževanje računalniških programov in opreme	12.779	10.705	10.705		83,77
4 vzdrževanje voznega parka	151.745	245.844	245.844		162,01
5 vzdrževanje stavb	234.935	66.663		66.663	28,38
6		0			#DIV/0!
7		0			#DIV/0!
8		0			#DIV/0!
9		0			#DIV/0!
10		0			#DIV/0!
11		0			#DIV/0!
12		0			#DIV/0!
13		0			#DIV/0!
14		0			#DIV/0!
15		0			#DIV/0!
16		0			#DIV/0!
17		0			#DIV/0!
18		0			#DIV/0!
19		0			#DIV/0!
20		0			#DIV/0!
21		0			#DIV/0!
22		0			#DIV/0!
23		0			#DIV/0!
24		0			#DIV/0!
25		0			#DIV/0!
26		0			#DIV/0!
27		0			#DIV/0!
28		0			#DIV/0!
29		0			#DIV/0!
30		0			#DIV/0!
31		0			#DIV/0!
32		0			#DIV/0!
33		0			#DIV/0!
34		0			#DIV/0!
35		0			#DIV/0!
36		0			#DIV/0!
37		0			#DIV/0!
38		0			#DIV/0!
39		0			#DIV/0!
40		0			#DIV/0!
41		0			#DIV/0!
42		0			#DIV/0!
43		0			#DIV/0!
44		0			#DIV/0!
45		0			#DIV/0!
46		0			#DIV/0!
47		0			#DIV/0!
48		0			#DIV/0!
49		0			#DIV/0!
50		0			#DIV/0!

Opombe:

Izpolnil: Jasmina Cvahte

Podpis odgovorne osebe: Romana Martinčič

Tel. št.: 02 45 00 179

	Program	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023
1.	Prihodki Terciar I				#DIV/0!	#DIV/0!
2.	Prihodki Terciar II	1.168.801	98.525	98.525	8,43	100,00
3.	Prihodki skupaj (I in II)	1.168.801	98.525	98.525	8,43	100,00
4.	Odhodki Terciar I	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1.	Učenje				#DIV/0!	#DIV/0!
2.	Usposabljanje za posebna znanja				#DIV/0!	#DIV/0!
3.	Razvoj in raziskave				#DIV/0!	#DIV/0!
4.	Nacionalni register bolezni in nacionalna evidenca				#DIV/0!	#DIV/0!
	Odhodki Terciar II	1.455.526	131.666	178.838	12,29	135,83
5.	Ozko specializirani laboratoriji, diagnostične in terapevtske enote	1.455.526	131.666	178.838	12,29	135,83
6.	Subspecialni tim				#DIV/0!	#DIV/0!
7.	Interdisciplinarni ekspertni konzilij				#DIV/0!	#DIV/0!
	Odhodki skupaj (I in II)	1.455.526	131.666	178.838	12,29	135,83

Opombe:

--

Izpolnil: Jasmina Cvahte

Podpis odgovorne osebe: Romana Martinčič

Vloge za izdajo soglasji za delo pri drugem izvajalcu zdravstvene dejavnosti

NAZIV JZZ: NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE OKOLJE IN HRANO

* - šifra delovnega mesta iz kataloga funkcij delavnih mest MJU (na primer E018001)

RIZDDZ št. delavca	Delovno mesto zdravstvenega delavca *	Nivo dejavnosti, ki jo opravlja pri izvajalcu, ki izdaja soglasje (izbira iz seznama)	Dejavnost zaposlitve, ki jo opravlja pri izvajalcu, ki izdaja soglasje (izbira iz seznama)	Izdaja soglasja / nesoglasja (izbira iz seznama)	Datum izdaje soglasja	Vejavnost soglasja od-do	Morebitni preklic soglasja (datum)	Obseg tedenske obremenitve iz soglasja	Tip izvajalca, kjer je delo opravljal (izbira iz seznama)	Številka izvajalca v RIZDDZ, kjer je delo opravljal	Naziv izvajalca, kjer je delo opravljal	Dejavnost opravljanja dela, kjer bo delo opravljal (izbira iz seznama)	Zdravstvene storitve, ki jih je opravljal	V letu 2023 Realizirano število ur na podlagi izdanega soglasja
7081	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	7.12.2022	24.12.2022-23.12.2023		6	javni zavod	50505	NIJZ	Klinična mikrobiologija	spremljanje odpornosti bakterij proti antibiotikom in nacionalna kontaktna točka ECDC	274
7081	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	29.11.2023	24.12.2023-23.12.2024		6	javni zavod	50505	NIJZ	Klinična mikrobiologija	spremljanje odpornosti bakterij proti antibiotikom in nacionalna kontaktna točka ECDC	3
7775	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	26.01.2022	27.1.2022-26.1.2023		8	javni zavod	2727	SB Celje	Klinična mikrobiologija	dežurstva in stalna pripravljenost na transfuzijskem oddelku	32
7775	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	18.01.2023	27.1.2023-26.1.2024		8	javni zavod	2727	SB Celje	Klinična mikrobiologija	dežurstva in stalna pripravljenost na transfuzijskem oddelku	282
6909	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	22.04.2022	18.5.2022-17.5.2023		6	javni zavod	50505	NIJZ	Klinična mikrobiologija	delo v ambulanti za cepljenje, potnike in spolno prenosljive bolezni epidemiološka stalna pripravljenost vključno z obvladovanjem vnosa nalezljive bolezni na letališču	110
6909	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	2.02.2023	18.5.2023-17.5.2024		6	javni zavod	50505	NIJZ	Klinična mikrobiologija	delo v ambulanti za cepljenje, potnike in spolno prenosljive bolezni epidemiološka stalna pripravljenost vključno z obvladovanjem vnosa nalezljive bolezni na letališču	129
9271	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	4.04.2022	17.5.2022-16.5.2023		4	javni zavod	3821	SB Izola	Klinična mikrobiologija	vođenje KOBO	40
9271	E018025	zunajbolnišnična dejavnost	Klinična mikrobiologija	izdano soglasje	4.04.2023	17.5.2023-16.5.2024		4	javni zavod	3821	SB Izola	Klinična mikrobiologija	vođenje KOBO	40

Obrazec izpolnil: Sebastjan Strmšek, univ.dipl. prav.

Kontaktna tel. številka: 02/46 02 331

* prikazani podatki za soglasja veljavna in ne le izdana v letu 2023

Bilanca stanja

na dan 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002+003+004+005+006+007+008+009+010+011)	001	20.573.846	21.430.087
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	1.204.171	1.165.128
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	1.110.552	1.094.423
02	NEPREMIČNINE	004	22.693.658	20.244.625
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	12.320.051	11.838.277
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	50.788.423	50.869.675
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	40.684.284	37.918.902
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	2.481	2.222
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	39
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	17.298.541	24.250.524
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	1.187	1.060
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	6.495.655	11.176.249
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	3.625.442	4.126.365
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	3.993	8.958
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	5.840.946	5.953.020
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.244.786	1.458.680
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	86.532	1.526.192
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	1.067.858	221.520
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	1.067.858	221.520
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	38.940.245	45.902.131
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	210.252	55.154
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	6.761.932	6.814.785
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	48.009	35.068
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	2.315.175	2.149.988
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	3.309.392	3.703.362
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	755.446	810.579
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	120.890	104.055
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	213.020	11.733
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052+053+054+055+056+057+058+059)	044	32.178.313	39.087.346
90	SPLŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	85.621	80.971
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	25.547.230	26.444.436
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	2.481	2.222
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	6.542.981	12.559.717
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	38.940.245	45.902.131
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	210.252	55.154

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po od 01.01.2023 - 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	48.487.987	68.942.048
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	27.864.675	49.380.561
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.460.458	3.490.984
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	902.591	832.501
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	902.591	832.501
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	1.134.621	2.306.881
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	1.134.621	2.306.881
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	423.246	351.602
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	423.246	351.602
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	25.404.217	45.889.577
del 7102	Prejete obresti	422	3.761	5.975
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	25.389.048	45.868.342
72	Kapitalski prihodki	425	1.380	15.260
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	1.200	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0

784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	2.752	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	6.076	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	20.623.312	19.561.487
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	20.623.312	19.561.487
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	54.505.665	78.526.835
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	40.785.395	59.622.081
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	18.561.571	17.256.823
del 4000	Plače in dodatki	440	15.243.451	13.593.244
del 4001	Regres za letni dopust	441	683.641	769.175
del 4002	Povračila in nadomestila	442	1.327.661	1.249.984
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	502.571	911.503
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	564.395	597.357
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	239.852	135.560
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	2.852.979	2.686.882
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	1.401.195	1.313.821
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	1.163.480	1.089.539
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	11.854	11.867
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	16.392	15.333
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	260.058	256.322
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	14.648.452	29.746.437
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	1.388.208	2.540.177
del 4021	Posebni material in storitve	455	7.724.198	21.313.956
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	1.506.285	1.615.816
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	451.912	485.953
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	69.070	57.870
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	2.332.478	2.349.758
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	256.857	230.896
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	1.990
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	919.444	1.150.021
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprifitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	4.722.393	9.931.939
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	1.869.679	472.321
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	72.916	253.600
4202	Nakup opreme	473	2.464.778	8.695.231

4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	124.910	204.679
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	98.309	268.065
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	81.047	38.043
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	10.754	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	13.720.270	18.904.754
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	7.061.802	6.565.407
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	1.085.424	1.022.232
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	5.573.044	11.317.115
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	0
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	6.017.678	9.584.787

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

od 01.01.2023 - 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506 +507+508+509+510+511)	500	0	0
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0	0
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0	0
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

od 01.01.2023 - 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	0
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	6.017.678	9.584.787

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

od 01.01.2023 - 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	27.651.883	20.600.470
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	27.651.883	20.600.470
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	4.761	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	201.667	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	735.087	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	1.380	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	733.707	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	28.593.398	20.600.470
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	11.758.695	8.757.517
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	7.272.015	5.416.897
461	STROŠKI STORITEV	674	4.484.680	3.340.620
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	16.996.874	12.660.907
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	12.969.269	9.660.759
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	2.070.872	1.542.585
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	1.956.733	1.457.563
462	G) AMORTIZACIJA	679	2.381.335	1.773.848
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	259.663	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	8.378	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	9.838	604.079
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	9.838	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	604.079
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	31.412.783	23.796.351
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	2.819.385	3.195.881
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	2.819.385	3.195.881
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov

od 01.01.2023 - 31.12.2023

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	48.252.353	62.685.928
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	48.252.353	62.685.928
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	4.761	2.496
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	201.667	27.504
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	735.087	480.161
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	1.380	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	733.707	480.161
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	49.193.868	63.196.089
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	20.514.212	30.934.502
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	12.688.912	18.524.977
461	STROŠKI STORITEV	874	7.825.300	12.409.525
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	29.657.781	27.657.489
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	22.630.028	20.869.428
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	3.613.457	3.358.648
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	3.414.296	3.429.413
462	G) AMORTIZACIJA	879	4.155.183	4.199.753
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	259.663	238.631
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	8.378	4.183
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	2.746
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	613.917	97.956
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	9.838	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	604.079	97.956
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	55.209.134	63.135.260
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	0	60.829
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	6.015.266	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	38.870
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	0	21.959
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	6.015.266	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	736	797
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

NLZOH

Prvomajska ulica 1, 2000 MARIBOR

Šifra: 92274

Matična številka: 6489087000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na NLZOH.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

Revizijsko poročilo o pravilnosti evidenčnih javnih naročil NLZOH za leto 2022

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

medicinske mikrobiologije,
mikrobiološke analize živi, vod in drugih vzorcev okolja,
kemijske analize živil, vod in drugih vzorcev okolja,
okolje in zdravje,
kontrola kakovosti zdravil,
skupne strokovne službe.

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V / Na NLZOH je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,

b) na pretežnem delu poslovanja,

c) na posameznih področjih poslovanja,

d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,

e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,

Naziv in sedež **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

Zupanič Domanjko Vlasta s.p.

Navedite matično številko **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

1947435000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:

- DA
 NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

08.06.2023

- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

V letu 2023 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

Romana Martinčič

Datum podpisa predstojnika:

29.02.2024

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Svetu Zavoda Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodska izkaza Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor, ki vključujeta bilanco stanja na dan 31. 12. 2023 in izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter pomembne informacije o računovodskih usmeritvah in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priložena računovodska izkaza v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljata finančni položaj Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano na dan 31. 12. 2023, ter njegovo finančno uspešnost za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi akti.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od javnega zavoda in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Poudarjanje zadeve

Kot izhaja iz računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, je zavod ustvaril izgubo v višini 6.015 tisoč EUR. Te okoliščine kažejo na negotovost, ki lahko vzbudi dvom o sposobnosti zavoda, da nadaljuje poslovanje. Aktivnosti posloводства v zvezi s sanacijo nastale situacije so predstavljene v poglavju 5.2.4.4 »Izvajanje sprejetega sanacijskega programa« Letnega poročila NLZOH 2023. Naše mnenje v zvezi s to zadevo ni prilagojeno.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter

- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in Sveta Zavoda Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov zavoda odgovorno za oceno njegove sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство javni zavod likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Svet Zavoda Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano je odgovoren za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja javnega zavoda Nacionalni laboratorija za zdravje, okolje in hrano.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom, izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje javnega zavoda kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Poročilo o drugih pravnih in regulativnih zahtevah

Neodvisno poročilo o zagotovitvi o ustreznosti sodil za delitev po dejavnostih in pravilnost njihove uporabe

Pri javnem zavodu Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (v nadaljevanju NLZOH), smo opravili posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so sodila, ki služijo razporejanju prihodkov, stroškov in odhodkov med dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti (v nadaljevanju: sodila za delitev) in so razkrita v poglavju 5.2.2.3 v odseku "Poslovni izid« Letnega poročila NLZOH, pravilno uporabljajo pri ločenem evidentiranju dejavnosti v skladu z zahtevami:

- Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11; ZPFOLERD-1 v nadaljevanju);
- Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE);
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21),
- Navodili v zvezi z razmejitev dejavnosti javnih zdravstvenih in lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost (št.0140-114/2022/3);
- Pravilnika o računovodstvu (01.01.2020)
- Sodila za ugotavljanje stroškov/odhodkov po vrstah dejavnosti (javna služba - tržna dejavnost) za NLZOH (10.09.2019).

Opredelitev primernih sodil

Za presojo ustreznosti sodil za delitev smo presojali upoštevanje *ZPFOLERD-1*. Presojali smo, ali sodila za delitev odražajo obseg aktivnosti, ki povzročajo gospodarsko kategorijo, katere delitvi so namenjena. Če obsega aktivnosti, ki povzročajo gospodarsko kategorijo, ni mogoče izmeriti, smo presojali, ali se je sodilo za delitev določilo na podlagi deleža neposrednih stroškov.

Za presojo pravilnosti uporabe sodil za delitev smo izvedli postopke revizijske narave, s katerimi smo preverjali, ali se posamezno sodilo uporablja za delitev tiste gospodarske kategorije, za katero je bilo sprejeto, in na način, kot je bilo določeno.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Posloводство je odgovorno za pripravo in pravilno uporabo sodil za delitev v skladu z *ZPFOLERD-1*, pa tudi za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči njihovo pripravo in uporabo na način, ki ne vsebuje pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so pristojni za sprejetje sodil za delitev in nadzor nad njihovo uporabo v skladu z zahtevami *ZPFOLERD-1*.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je, da opravimo posel dajanja sprejemljivega zagotovila in izrazimo sklep o tem, ali so sodila za delitev pripravljena skladno z zahtevami *ZPFOLERD-1* in drugimi zakoni, ki jih je naročnik dolžan spoštovati in se pravilno uporabljajo.

Naš posel dajanja sprejemljivega zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 – Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (MSZ 3000), ki ga je izdal Odbor za

Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo za podajo sklepa.

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Mednarodnega kodeksa etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake. Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti ter zaupnosti in strokovnega vedenja. Naše podjetje deluje v skladu z Mednarodnimi standardi upravljanja kakovosti (MSUK 1) in v skladu z njimi vzdržuje celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru obsega opravljenega dela smo izvedli postopke revizijske narave, in sicer:

- prepoznali in ocenili smo tveganje pomembno napačne navedbe ustreznosti sodil in primernosti njihove uporabe z zahtevami ZPFOLERD-1;
- pridobili smo razumevanje notranjega kontroliranja, ki je pomembno za posel dajanja sprejemljivega zagotovila, da bi oblikovali postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili smo, ali so uporabljena sodila ustrezna;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so sodila za delitev ustrezna;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da se sodila za delitev pravilno uporabljajo v skladu s sprejetimi sodili.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

Poudarjanje zadeve

Ne da bi izrazili pridržek, opozarjamo uporabnike poročila na pojasnila v poglavju v poglavju 5.2.2.3 Letnega poročila (strani 95 do 98), kjer so zapisna pojasnila glede ločenega evidentiranja dejavnosti javnega zavoda NLZOH za poslovno leto 2023. Za razporejanje odhodkov na odhodke za izvajanje javne službe in odhodke tržne dejavnosti, se uporabi kot sodilo razmerje med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe, in doseženimi prihodki pri prodaji blaga in storitev na trgu.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov so po našem mnenju sodila uporabljena za delitev prihodkov in stroškov po dejavnostih za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, v vseh pomembnih pogledih ustrezna in pravilno uporabljena v skladu z zahtevami ZPFOLERD-1.

Slov. Bistrica, 09. 08. 2024

Revidera d.o.o.
Tomažičeva ul. 4, Slov. Bistrica

Renata Flis
pooblaščená revizorka

